

3. l u k u

SOSIALISTISEN YHTEISKUNNAN RAKENTAMINEN

Sosialistisen valtion luominen

**Puolueen uudet
tehtävät
Lokakuun
vallankumouksen
voiton jälkeen**

Lokakuun vallankumouksen voitto muuttanut kommunistisen puolueen asemaa ja osuutta maassa. Puolueesta, jonka tavoitteena oli vanhan järjestelmän kukistaminen ja hävittäminen, se muuttui uutta, riistäjistä ja ihmisen harjoittamasta toisen ihmisen sorrosta vapaata yhteiskuntajärjestelmää luovaksi puolueeksi.

Sosialismin rakentaminen oli uutta ja tuntematonta. Se pantiin alulle yhdessä maassa, jota ympäröivät vihamieliset kapitalistiset valtiot. Ensi kertaa rakennettiin yhteiskuntaa, jossa tehtiin loppu yksityisomistuksesta, ja siten poistettiin myös yhteiskunnallisen eriarvoisuuden perusta ja kaikki sortomuodot. Kysymyksessä oli monien kymmenien miljoonien ihmisten uusien, syvällisten taloudellisten ja poliittisten elämänperustojen luominen. Se oli todella suurin niistä tehtävistä, mitä maailman kansat ovat milloinkaan joutuneet ratkaisemaan. Vain puolue, joka nautti kansan luottamusta eikä pelännyt vaikeuksia, joka tiesi yhteiskuntakehityksen lait ja osasi määritellä tieteellisesti sosialismiin ja kommunismiin johtavan tien, vain sellainen puolue osasi järjestää kansan ratkaisemaan tuota tehtävää ja kykeni johtamaan kansaa. Leniniläisellä puolueella olivat nuo ominaisuudet. Se otti rohkeasti vastuulleen val-

tavan suuren, monikansallisen, taloudellisesti takapajuisen ja sodan raunioittaman maan kohtalot.

Bolševikkipuolueesta tuli maailman ensimmäisen sosialistisen valtion hallitseva puolue. Se ei kuitenkaan kieltäytynyt yhteistoiminnasta toisten poliittisten puolueiden kanssa, mikäli ne noudattivat neuvostojen 2. edustajakokouksen tahtoa ja kannattivat neuvostovallan toimintaohjelmaa, jonka oli laatinut kansan edustajien korkein elin — työläisten ja sotilaiden edustajien neuvostojen edustajakokous. Kun menševikit ja oikeistoeserrät poistuivat neuvostojen 2. edustajakokouksesta, bolševikkipuolueen Keskuskomitea selitti julkisesti olleensa valmis liittoutumaan heidän kanssaan neuvostojen puitteissa. Siksi väite, että bolševikit eivät tahtoneet jakaa valtaa kenenkään kanssa, on perätön. Eserrät ja menševikit eivät kuitenkaan suostuneet bolševikien ehdotukseen. Vasemmistoeserrät taas, vaikkakin kannattivat vallan siirtämistä neuvostoille, kieltäytyivät alussa osallistumasta hallitukseen.

Oikeistoeserrät yrittivät saada talonpojat vastustamaan neuvostovaltaa. Koska talonpoikien edustajien neuvostoja ei oltu valittu uudelleen toukokuusta 1917, eserrät olivat edelleenkin niiden Toimeenpanevan Keskuskomitean johdossa. Talonpoikaisto ei kuitenkaan lähtenyt eserrien mukaan. Vuoden 1917 lopulla pidettiin kaksi talonpoikien edustajien neuvostojen yleisvenäläistä edustajakokousta. Oikeistoeserrien vastustuksesta huolimatta nuo edustajakokoukset hyväksyivät neuvostovallan asetukset ja politiikan. Ne kannattivat talonpoikien edustajien neuvostojen sekä työläisten ja sotilaiden edustajien neuvostojen yhdistämistä. Tuo yhdistäminen auttoi neuvostovallan lujittamista. Bolševikit ehdottivat uudelleen, että vasemmistoeserrät tulisivat mukaan Kansankomissaarien Neuvostoon. Talonpoikien edustajakokousten jäsenten vaatimuksesta vasemmistoeserrät suostuivat tuohon ehdotukseen. He saivat hallituksessa maatalouden kansankomissaarin, oikeusasiain kansankomissaarin ym. paikkoja. Neuvostohallituksen kokoonpanossa oli täten 11 bolševikkia ja 7 vasemmistoeserrää.

Neuvostovaltion rakentaminen

Porvaristo ja sen pikkuporvarilliset asiamiehet eivät alistuneet kansan tahtoon. Ne nousivat ase kädessä kansan valtaa vastaan. Kävi toteen Leninin varoitus, että riistäjien vastarinta yltyy jyrkästi sen jälkeen, kun heidän valtansa

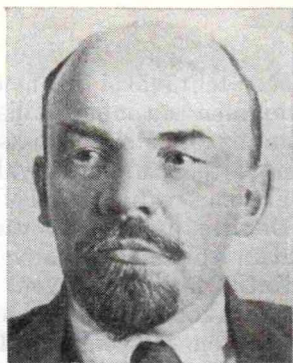
on kukistettu. Puolueen tehtäväksi tuli neuvostovallan lujittaminen ja puolustaminen sen monilukuisilta vihollisilta.

Jo neuvostovallan ensimmäiset asetukset maasta ja rauhasta saivat kansan valtaenemmistön vakuuttumaan, että neuvostovalta on sen oma valta. Siksi Pietarissa, Moskovassa, Uralilla ja Donilla puhjenneet vastavallankumoukselliset kapinat saatiin tukahdutettua verrattain helposti. Neuvostovalta vakiintui maassa lyhyen ajan sisällä käyden voittokulkuaan yli koko valtavan maan.

Lenin osoitti, että sen jälkeen kun työväenluokka on ottanut vallan käsiinsä, kommunistisen puolueen ja työtätekevien tärkeimmäksi tehtäväksi muodostuu valtionhallintotaidon omaksuminen. Sitä taitoa työläiset ja talonpojat eivät voineet yksinkertaisesti periä porvaristolta. Ei myöskään voitu käyttää porvariston luomaa valtiokoneistoa. Porvarillinen valtio ja sen koneisto oli luotu ja kehitelty työtätekevien alistamista varten. Se oli hajotettava perustuksiaan myöten ja muodostettava valtio ilman porvaristoa, porvaristoa vastaan suunnattu valtio, proletariaatin diktatuurin valtio, jonka perustana on työläisten ja talonpoikien yhteistyö. Se oli uusi, historiassa aikaisemmin tuntematon valtio.

Tuota valtiota luodessaan Neuvosto-Venäjän työläiset ja talonpojat hävittivät porvarillisen väliaikaisen hallituksen ministeriöt. Niiden tilalle perustettiin kansankomisariaatit. Maaseutupaikkakunnilla hävitettiin kaikki porvariston ja tilanherrojen vallanelimet. Hävitettiin vanha, tilanherroja ja porvaristoa palvellut valtiokoneisto: poliisilaitos, virkakunta, tuomioistuimet, armeija. Perustettiin kansanoikeus ja työväenmiliisi. Vastavallankumouksen ja sabotaasin torjumiseksi perustettiin Yleisvenäläinen Erikoiskomissio (YEK). Maan kaikkien kansojen yhteistyönjärjestämistä varten perustettiin Kansallisuusasiain Kansankomissariaatti. Puolue asetti kansankomissaareiksi tunnettuja toimihenkilöitään: Dzeržinskin, Lunatšarskin, Menžinskin, Petrovskin, Schlichterin, Stalinin ym. Neuvostovaltion ylimmän lainsäädännöllisen elimen — Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean — puheenjohtajaksi tuli Sverdlov.

Sosialistisen valtion hallintokoneiston muodostaminen oli erittäin vaikeaa. Puuttui asiaa tuntevia ihmisiä. Vastavallankumouksellisten puolueiden vaikutuksesta vanhan hal-

**KOMMUNISTISEN PUOLUEEN JOHTAJAT,
JOISTA TULI NEUVOSTOVAALTION HALLITUSMIEHIÄ**

Ensimmäisen neuvostohallituksen päämies, Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja V. I. Lenin. Kansankomissaarit:

J. Sverdlov, F. Dzeržinski, M. Kalinin, A. Lunatšarski,
V. Menžinski, G. Petrovski, N. Semaško, J. Stalin, P. Stučka,
A. Schlichter

lintokoneiston virkailijat kieltäytyivät palvelemasta neuvostovaltaa. Monet heistä olivat itsekin peräisin porvari- ja tilanherrapiireistä. Bolševikkipuolue ei kuitenkaan säikähtänyt virkamiesten sabotaasia eikä työntekijäin puutetta. Se kääntyi kansan puoleen. Kansan keskuudesta löytyi tuhansia edistyneitä työläisiä, sotilaita ja talonpoikia, joilla oli organisatorisia kykyjä. Näistä sekä järkevimmistä ja kansaan sitoutuneista intellektuelleista muodostettiin uusi neuvostovallan keskus- ja paikalliselinten koneisto. Puolue asetti neuvostovaltion koneistoon työhön parhaat työntekijänsä. Samalla se pyrki käyttämään hyväksi porvarillisten specialistien ja virkailijoiden tietoja ja kokemusta. Saadakseen heidät kiinnostumaan yhteistyöstä uuden vallan kanssa heille määrättiin korkeat palkat.

Uusi valtiokoneisto ei ollut suuri. Neuvostotoimihenkilön palkka ei ollut suurempi kuin työläisen keskipalkka. Vuosisatojen varrella riistäjien juurruttama harhakäsitys, että valtion hallintoon kykenevät vain rikkaat, oli kumottu. Työläiset ja talonpojat pystyttivät neuvostovaltion ja opetelivat tarmokkaasti hallitsemaan sitä.

Yksi vaikeimmista tehtävistä oli uusien asevoimien luominen. Puolue ymmärsi, että sisäinen vastavallankumous samoin kuin maailman imperialismikaan ei jätä työläisten ja talonpoikien maata rauhaan. Oli järjestettävä neuvostovaltion ja vallankumouksen saavutusten aseellinen puolustus. Miltei neljä vuotta jatkuneen sodan uuvuttama vanha armeija ei kyennyt siihen. Vanha armeija jouduttiin kotiuttamaan. Punaisen Kaartin osastoja ei ollut riittävästi maan puolustuksen turvaamiseksi. Neuvostotasavalta oli miltei aseettomana monilukuisten vihollistensa edessä. Tamikuussa 1918 alettiin perustaa Työläisten ja Talonpoikien Punaista Armeijaa. Sen järjestämiseen neuvostovalta käytti valvontansa alaisena monia vanhan armeijan spesialisteja — upseereita, kenraaleja ja amiraaleja.

Avoimessa taistelussa lyödyt kadettien, oikeistoeserrien ja menševikkien vastavallankumoukselliset puolueet hankkiutuivat kukistamaan neuvostovallan perustavan kokouksen avulla. Tsaarivallan kukistamisen jälkeen väliaikainen hallitus oli luvannut kutsua koolle perustavan kokouksen määrittelemään maan valtiovallan muotoa. Porvariston ja sovittelijain puolueet lykkäsivät kuitenkin kaikin tavoin sen koollekutsumista.

Bolševikit olivat ainoa puolue, joka vaati perustavan kokouksen pikaista koollekutsumista. Otettuaan vallan he pitivät sanansa ja kutsuivat sen koolle. Tiedettiin, että pääkaupungista etäällä sijainneissa kuvernementeissa oikeistoerserrät saivat äänten enemmistön perustavan kokouksen vaaleissa, ja heillä oli aikomus käyttää sitä hyväkseen kaapatakseen vallan. Kansa odotti, että perustava kokous vahvistaa Lokakuun vallankumouksen saavutukset sekä neuvostojen 2. edustajakokouksen asetukset ja päätökset. Bolševikit ja vasemmistoerserrät ehdottivat tammikuun alussa 1918 avatulle perustavalle kokoukselle, että se tunnustaisi koko vallan maassa kuuluvan neuvostoille ja hyväksyisi neuvostohallituksen asetukset rauhasta ja maasta sekä sen rauhantahtoisen ulkopolitiikan. Olisi pitänyt tunnustaa se, minkä kansa oli hyväksynyt. Perustavan kokouksen oikeistoerserräläinen enemmistö ei suostunut edes käsittelemään tätä ehdotusta. Siten se asettui kansan tahtoa vastaan. Neuvostovallan oli pakko laskea hajalle perustava kokous.

Pian sen jälkeen avattu työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajien neuvostojen 3. yleisvenäläinen edustajakokous hyväksyi tuon toimenpiteen. Se hyväksyi Leninin kirjoittaman ja kommunistien edustajaryhmän ehdottaman Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksen. Siinä sanottiin: »Venäjä julistetaan Työläisten, Sotilaiden ja Talonpoikien Edustajien Neuvostojen Tasavallaksi.» Venäjän neuvostotasavalta perustettiin vapaiden kansakuntien työläisten vapaaehtoisen liiton pohjalla kansallisten neuvostotasavaltojen federaationa (tasa-arvoisten valtioiden liittona). Neuvostojen 3. edustajakokous laillisti Lokakuun sosialistisen vallankumouksen saavutukset, neuvostojärjestelmän perustamisen. Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus on maailman historian suurimpia asiakirjoja. Se eroaa periaatteellisesti kaikista porvarillisten vallankumousten antamista julistuksista. Ranskan 1700-luvun porvarillisen vallankumouksen aikainen Ihmisoikeuksien julistus kuulutti vapautta, tasa-arvoisuutta ja veljeyttä. Valtaan astunut porvaristo ei kuitenkaan millään taannut niiden toteuttamista elämässä. Työtätekevät eivät saaneet enempää vapautta kuin tasa-arvoisuutta ja veljeyttäkään. Tuo ranskalainen julistus vain myötävaikutti porvariston vallan lujittamiseen, kapitalismin vakiintumiseen ja kansanjoukkojen riiston voimistumiseen. Venä-

jällä valtaan tullut proletariaatti turvasi neuvostojen julistuksessa myönnettyjen oikeuksien toteuttamisen. Se ilmensi työtätekevien luokkien todellista tahtoa, vahvisti niiden vallan ja asetti päämääräksi ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston hävittämisen ja sosialismin rakentamisen.

Demokraattiset uudistukset

Kommunistinen puolue käsitti, että sosialismin rakentamiseksi maassa on ennen kaikkea hävitettävä kaikki keskiaikaisuuden ja maaorjuuden jäänteet. Ja ne hävitettiin noin kuuden viikon kuluessa. Asetus maasta karsi pois maaorjuuden jäänteet maataloudesta. Väestön säätyjako (aatelista, kauppiassääty jne.) lakkautettiin, samoin kaikki titelit ja arvonimet. Maan kaikista asukkaista tuli Venäjän Neuvostotasavallan kansalaisia. Neuvostovalta julisti oman tunnon vapauden. Kirkko erotettiin valtiosta. Jokainen kansalainen sai oikeuden tunnustaa mitä uskontoa halusi tai olla tunnustamatta mitään uskontoa. Koulu erotettiin kirkosta. Kouluissa lakkautettiin uskonnon opetus ja muunlainen kirkonpalvelijain vaikuttaminen oppilaisiin. Naisille myönnettiin ensi kertaa historiassa samat oikeudet kuin miehillekin. Julkaistiin perhe- ja avioliittolaki sekä äitiyden ja lapsuuden suojelua koskeva laki. Hävitettiin eriarvoisuus naisten ja miesten työn palkkauksessa. Säädettiin naisten tasa-arvoisuus koulusivistyksen saannin, valtiollisen tai yhteiskunnallisen toiminnan ja omaisuuden hallinnan suhteen. Työtätekeville myönnettiin todelliset vapaudet, kuten sanan-, paino- ja kokoontumisvapaus, sekä oikeus perustaa ammattiliittoja ynnä muita kansalaisjärjestöjä.

Marraskuun alussa 1917 neuvostovalta julkaisi Venäjän kansojen oikeuksien julistuksen. Siinä säädettiin laillisesti Venäjän kaikkien kansallisuuksien täydellinen tasa-arvoisuus. Ei-venäläisten kansallisuuksien sorrosta tehtiin loppu. Jokaiselle kansakunnalle taattiin itsemääräämisoikeus aina eroamiseen ja itsenäisen valtion muodostamiseen asti. Se ei merkinnyt, että bolševikkipuolue olisi kehottanut hajottamaan historiallisesti muodostuneen Venäjän valtakunnan. Puolue oli päinvastoin sillä kannalla, että yhtenäisenä monikansallisenä perheenä työtätekevien on helpompaa rakentaa uutta elämää. Mutta kansojen liittymisen yhtenäiseksi valtioksi tulee tapahtua niiden *vapaasta tahdosta*.

Neuvostohallitus tunnusti Suomen ja Ukrainan valtiolisen riippumattomuuden ja julisti mitättömiksi kaikki epätasavertaiset sopimukset, jotka tsaarihallitus ja väliaikainen hallitus olivat pakottaneet Kiinan, Afganistanin, Irakin ja Turkin solmimaan. Se oli kova isku kansainväliselle imperialismille ja kolonialismille. Kaikkien maiden työtätekevät näkivät käytännössä noudatettavan periaatteellisesti uutta politiikkaa kansojen keskinäisissä suhteissa, politiikkaa, joka kunnioittaa kaikkien kansojen itsenäisyyttä ja täydellistä tasa-arvoisuutta eikä salli sekaantumista niiden sisäisiin asioihin. Neuvostohallituksen kokoonpanoon kuuluva Kansallisuusasiain Kansankomissariaatti auttoi aikaisemmin sorrettuja kansakuntia saamaan oman valtiollisuutensa, kehittämään talouttaan ja kulttuuriaan.

Lenin sanoi, että työläiset ja talonpojat suorittavat vallankumouksen hyvinvointinsa luomista varten. Siksi on tarpeen, että he tuntisivat asemansa parantuneen heti vallankumouksen jälkeen. Ahtaissa oloissa neuvostovalta teki kaiken voitavansa tyydyttääkseen työtätekevien lykkäystä sietämättömät tarpeet. Se otti haltuunsa elintarvikehuollon ja turvasi ruokatarvikkeilla työtätekevät, ensi vuorossa työläiset ja heidän perheensä. Kaikki työtätekevät saivat oikeuden lasten maksuttomaan koulutukseen ja maksuttomaan lääkäriin hoitoon. Neuvostomaassa saatettiin ensi kertaa maailmassa voimaan 8-tuntinen työpäivä. Valtio otti kustantaakseen menot työläisten ja toimihenkilöiden vakuutukseen sairaus- ja työkyvyn menettämisen tapauksissa sekä työttömyyden sattuessa.

Puolue ja neuvostovallan elimet kehottivat työtätekeviä joukkoja osallistumaan aktiivisesti valtion hallintaan, opettivat heitä käyttämään demokraattisia oikeuksiaan. Se kehitti työtätekevien aktiivisuutta ja kohotti heidän tietoisuuttaan, helpotti edessä olevien sosialististen uudistusten suorittamista ja muodostui erääksi sosialistisen vallankumouksen osaksi.

Bolševikkipuolue aloitti neuvostovallan ensi päivästä aktiivisen taistelun rauhasta. Englannin, Ranskan, USA:n, Japanin ja muiden liittoutuneiden maiden imperialistiset hallitukset hylkäsivät oitis neuvostohallituksen vetoamukset ja ehdotukset yleisen demokraattisen rauhan solmimisesta. Kansan rauhantahtoa ilmaisten neuvostovaltio ryh-

tyi silloin neuvotteluihin Saksan ja sen liittolaisten kanssa toivossa, että neuvottelujen kulussa niihin yhtyvät muutkin maat. Saksan hallitus suostui aselepoon. Neuvotteluissa se kuitenkin asetti rosvomaiset rauhanehdot.

Saksan imperialistit olisivat tahtoneet pitää hallussaan miehittämänsä Puolan, Liettuan, osan Latviaa ja osan Valko-Venäjää, ja ukrainalaisten nationalistien tukemana he toivoivat saavansa vallatuksi myös Ukrainan. Neuvostovallalla ei ollut silloin muuta ulospääsyä, sen oli suostuttava noihin raskaisiin ehtoihin. Sodankäyntiin ei riittänyt voimia. Maassa vallitsi rappiotila. Neljä vuotta jatkuneen sodan uuvuttama vanha armeija oli menettänyt taistelukuntonsa. Sodan jatkaminen ilman armeijaa olisi merkinnyt vallankumouksen turmiota, neuvostovallan vaarantamista.

Lenin ja hänen kanssaan samoin ajattelevat kannattivat viipymätöntä rauhan solmimista Saksan kanssa, vaikka tuo rauha olikin rasittava. Mutta puolueessa oli henkilöitä, jotka vastustivat rauhaa. He väittivät, että neuvostovaltio ei voi tehdä minkäänlaisia kompromisseja imperialistien kanssa, että proletaarisen valtion sopimukset porvarillisten valtioiden kanssa olisivat periaatteellisesti sopimattomia. Heidän mielestään neuvostotasavallan oli kaikesta huolimatta käytävä vallankumouksellista taistelua maailman imperialismia vastaan ja vietävä pistintensä terissä vallankumouksen lippu Länsi-Eurooppaan. Tällä kannalla oli osa puolueen Keskuskomitean jäsenistäkin. Neuvostovaltan ensimmäiset menetykset taistelussa sisäistä vastavallankumousta vastaan olivat panneet heidän päänsä pyörälle. He kerskuivat vallankumouksellisuudellaan ja nimittivät itseään »vasemmistokommunisteiksi».

Puolueessa ja sen johtolimessä muodostui vaikea tilanne. »Vasemmistokommunistit» antoivat parhaavia nimiä rauhan solmimisen kannattajille, Leninille ja hänen kanssaan samanmielisille. He nimittelivät näitä oikeisto-oppotunnisteiksi, imperialistien kanssa sovintoa hieroviksi kansainvälisen proletariaatin etujen kavaltajiksi. Nuo yltiövallankumoukselliset menivät niin pitkälle, että väittivät maailman vallankumouksen etujen kannalta olevan tarkoituksemukaista suostua jopa neuvostovallan menetykseen. Lenin sanoi tuota heidän väitettään kummalliseksi ja hirtittäväksi. Monissa esiintymisissään Lenin paljasti askel askeleelta »vasemmistolaisten» seikkailupolitiikan ja hei-

dän pikkuporvarillisen olemuksensa. Hän selitti, että kommunistien suurimpana kansainvälisenä velvollisuutena on neuvostotasavallan, sosialismin ahjon, säilyttäminen. Neuvostotasavallan olemassaolo ja sen antama esimerkki palvelee eniten ja parhaiten maailman vallankumouksen kehitystä.

»Vasemmistokommunistien» vastustuksen vuoksi neuvostomaa ei heti kyennyt solmimaan rauhaa. Trotski niin ikään esiintyi rauhansopimuksen allekirjoittamista vastaan. Ulkoasiain kansankomissaarin ominaisuudessa Trotski johti neuvostovaltuuskuntaa Saksan kanssa käydyissä neuvotteluissa eikä täyttänyt Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajan Leninin määräystä rauhansopimuksen allekirjoittamisesta Saksan esittäessä uhkavaatimuksen. Saksan imperialistit käyttivät sitä hyväkseen, siirsivät joukkonsa hyökkäykseen ja valtasivat paljon suuremman alueen kuin olivat aikaisemmin havitelleet. Hampaisiin asti aseistautuneiden saksalaisten joukkojen pysäyttäminen Pietarin edustalla vaati suuria voimain ponnistuksia nuorelta neuvostotasavallalta.

Trotskin menettely neuvotteluissa saksalaisten kanssa ei ollut mikään sattuma. Hän ei pitänyt mahdollisena sosialismin voittoa yhdessä maassa ja oli sitä mieltä, että Neuvosto-Venäjä ei yksinään pysty asettumaan maailman imperialismia vastaan. Hänen mielestään sen saattoi pelastaa vain Länsi-Euroopan maiden proletariaatin valtaantulo. Provosoimalla Saksan imperialistit hyökkäykseen Trotski luuli saavansa aikaan kansan suuttumuksen purkauksen ja proletaarisen vallankumouksen Saksassa, joka sitten tulee neuvostotasavallan avuksi. Mutta se oli seikkailupolitiikkaa. Kukaan ei tiedä eikä voikaan tietää edeltäkäs in, missä maassa ja milloin tapahtuu vallankumous. Sitä, että taktiikan perustaksi asetetaan tietyn maan tietynä aikana tapahtuva vallankumous, Lenin piti typeryyden huippuna, joka saattaa aiheuttaa mitä suurinta vahinkoa sosialistiselle valtiolle ja maailman vapausliikkeelle. Siten kävi tässäkin tapauksessa. Saksassa ei tuohon aikaan tapahtunut vallankumousta, mutta saksalaiset imperialistit vaaransivat hyökkäyksellään neuvostovaltion asemaa ja lohkaisivat siitä vielä suuren alueen.

Puolue musersi rauhan vastustajien vastarinnan. Neuvostovalta allekirjoitti 3. maaliskuuta 1918 rauhansopimuk-

sen Saksan kanssa. Sitä sanottiin Brestin rauhansopimukseksi neuvottelupaikan nimen mukaan.

Rauhan solmiminen ei lopettanut puolueen sisäistä taistelua. Puolueen Keskuskomitean jäsen Buharin etunenäsään »vasemmistolaiset» sekä Trotski kiistivät sosialismin voiton mahdollisuuden yhdessä maassa. Heidän käsityksensä mukaan Lokakuun vallankumouksen saavutukset saadaan säilymään Neuvosto-Venäjällä vain jos voittaa maailmanvallankumous, jota on sysättävä eteenpäin käymällä sotaa maailman imperialismia vastaan. Lenin selitti, että vallankumouksen »eteenpäin sysäämisellä» ei ole mitään yhteyttä marxilaisuuden kanssa. Vallankumouksia ei voida viedä maasta toiseen. Ne puhkeavat kapitalististen maiden sisäisten luokkaristiriitojen kärjistymisen tuloksena ja riippuvat proletariaatin tietoisuuden ja järjestyneisyyden asteesta, sen yhteyksistä muihin työtätekeviin kerroksiin.

Neuvostovaltion ulkopoliitikasta puhuessaan »vasemmistolaiset» jankkasivat, että rauhansopimus merkitsee »antautumista», että »ainoana perspektiivinä» on »sota kansainvälistä pääomaa vastaan». Buharin väitti, että ei voi olla mitään neuvostotasavallan ja kapitalististen maiden »rauhanoimaista rinnakkaiselämää», että niiden rinnakkainolo on harhakuvitelma. »Vasemmistolaisia» arvostellen Lenin selitti, että ensimmäisen sosialistisen valtion olemassaolo kapitalististen maiden ympäröimänä on historiallisesti väistämätöntä. S sosialismin voitto ensi aluksi yhdessä maassa edellyttää kapitalismin olemassaoloa muissa maissa. Siksi puolue neuvoi kehittämään sellaiset sosialistisen valtion ulkopoliitikan periaatteet sekä neuvostomaan ja kapitalististen maiden välisten keskinäissuhteiden normit, jotka loisivat kaikkein suotuisimmat edellytykset sosialistiselle rakennustyölle ja siten myös sosialismin voitolle koko maailmassa.

Bolševikkipuolue ei joutunut ensi kertaa tekemisiin sen riveissä ilmenneen »vasemmistolaisen» pikkuporvarillisen hoipertelun kanssa. Tuon hoipertelun alkulähteenä oli siihen aikaan maan väestöenemistön muodostaneiden pienomistajien, pikku isäntien, erikoisasema. Tuolle sosiaaliselle kerrostumalle ja sen ideologeille oli leimallista horjuvuus, heilahtelut äärimmäisyyksistä toisiin. Pikkuporvari taipuu helposti »äärimmäiseen vallankumouksellisuuteen», mutta vaikeuksia kohdatessaan lankeaa yhtä hel-

posti epätoivoon ja masennukseen. Häneltä puuttuu mallillisuutta, järjestyneisyyttä, kurinalaisuutta ja lujutta, jotka ovat ominaisia työväenluokalle. Poliitiikan kehityksen mutkallisina hetkinä, historian jyrkkinä käännekausina pikkuporvarillisten kumousmiesten räiskyvän »vallankumouksellisten» fraasien ja heidän tekojensa välinen risti-riita tuntuu sitä voimakkaampana, mitä monilukuisempi on maan pikkuporvaristo. Sitä suurempi on myös vaara, että sen horjunta tarttuu proletaariseen puolueeseen.

»Vasemmistokommunisteja» luonnehtiessaan Lenin sanoi, että näennäisestä vallankumouksellisuudestaan huolimatta he ilmentävät pessimismin ja täydellisen epätoivon mielialoja sekä epäuskoa Venäjän työläisten ja talonpoikien voimiin.

»Vasemmistokommunistien» yritys torpedoida Brestin rauha epäonnistui. Puolueen 7. ylimääräinen edustajakokous tunnusti maaliskuussa 1918 oikeaksi leniniläisen suunnan rauhankysymyksessä ja katsoi välttämättömäksi vahvistaa Saksan kanssa solmittu rauhansopimus.

Seitsemännessä edustajakokouksessa bolševikkipuolueen nimi, joka oli puolentoista vuosikymmenen aikana ollut Venäjän Sosialidemokraattinen Työväenpuolue, muutettiin Venäjän Kommunistiseksi Puolueeksi (bolševikit), VKP(b). Lenin perusteli nimenmuutoksen tarpeellisuutta ja sanoi, että sosialistisiin uudistuksiin ryhtyessään puolueella on päämääränään kommunistisen yhteiskunnan rakentaminen.

Elämä osoitti täysin oikeaksi leniniläisen politiikan rauhantaistelussa. »Vasemmistokommunistit» valtaosaltaan tunnustivat avoimesti jo samana vuotena virheensä ja palasivat aktiiviseen puolue- ja valtiolliseen työhön.

Brestin rauhaa vastaan esiintyi myös vasemmistoeserrien puolue. Maaliskuussa 1918 neuvostojen 4. yleisvenäläinen ylimääräinen edustajakokous ratifioi Brestin rauhansopimuksen. Vasemmistoeserrit olivat edustajakokouksen päätöksiä vastaan, he rikkoivat sopimuksensa yhteistoiminnasta bolševikkien kanssa, erosivat Kansankomissaarien Neuvostosta ja alkoivat taistelun neuvostovaltaa vastaan.

Brestin rauhan solmimisella oli suuri kansainvälinen merkitys. Tavattomista vaikeuksista huolimatta Neuvosto-Venäjä sai voiton rauhantaistelussa. Se sai hengähdystauon. Se oli ensimmäinen rauhanasian voitto. Neuvostojärjestelmä lujittui huomattavasti.

Sosialistiset uudistukset

Voitokas vallankumous ja maassa suoritettut demokraattiset uudistukset herättivät valtavaa innostusta laajoissa kansanjoukoissa. Kaikkialla kaupungeissa ja maaseudulla pidettiin kokouksia, joissa työläiset ja talonpojat käsitelivät uuden elämän rakentamisen kysymyksiä sekä neuvostovaltion sisä- ja ulkopolitiikkaa. Kommunistit selittivät kansalle puolueensa politiikkaa. Se oli kokousdemokratian aikakautta. Vallankumouksen voiton jälkeen se oli kiertämätön ja täysin lainomainen ilmiö. Puolue piti kuitenkin huolen siitä, ettei tuo kokousten pito olisi liiaksi pitkistynyt. Se suuntasi joukkojen innostuksen luovan työn uomaan.

Lokakuun vallankumouksesta alkoi neuvostomaan kapitalismista sosialismiin siirtymisen kausi. Vallankumouksellisen poliittisen vallan elinten perustamisen jälkeen yhteiskunnallisen tuotannon järjestäminen ja maan talouselämän kuntoonpalauttaminen uudella, sosialistisella perustalla on valtaan astuneen työväenluokan tärkein ja vaikein tehtävä. Sosialismia ei saateta voimaan yhdellä iskulla tai ylhäältä käsin annetulla asetuksella. Tuotantovälineiden yksityisomistuksen muuttaminen koko kansan omistukseksi tapahtuu vähitellen, talouden eri aloilla se tapahtuu eri muodoissa ja eri vauhtia.

Neuvostomaassa sosialistisen talousmuodon perustaminen alkoi Lokakuun vallankumouksen ensi päivistä, valtion, ts. porvariston ja tilanherrojen valtiolle kuuluneiden laitosten siirtämisestä kansan omistukseen. Kohta voittonsa jälkeen neuvostovalta otti käsiinsä Valtionpankin hallinnon, sen jälkeen kansallisti yksityiset pankit ja julisti koko pankkitoimen valtion monopoliksi. Se oli kova isku porvariston taloudelliselle mahdollille. Kaikki ulkomaiset valtionlainat, joita tsaari ja väliaikainen hallitus olivat saaneet toisilta valtioilta tai ulkomaisilta kapitalisteilta pääasiallisesti sodan valmistelua ja käyntiä varten, julistettiin mitättömiksi.

Kapitalistien yksityisten tuotantolaitosten siirtäminen kansan omistukseen oli mutkallisempi asia. Kapitalismin kaudella kaikkein sorretuimmassa asemassa olleella luokalla, proletariaatilla, ei valtaantulohekellään ole vielä koulutuksen saaneita asiantuntijoita eikä teollisen suurtuotannon hallinnon tottumuksia. Venäjällä noita vaikeuksia lisäsi vielä se, että sosialismiin siirtyminen tapahtui

Työläiset ottavat valvontaansa kapitalistille kuuluvan tehtaan

ensi kertaa historiassa. Maailmassa ei kukaan vielä tuntenut talouden sosialistisen uudestijärjestämisen konkreettisia teitä eikä yhteiskunnallisen tuotannon hallinnon muotoja.

Ottaen huomioon tämän leniniläinen puolue ei jouduttanut kapitalistien pakkoluovutusta ja heidän laitostensa kansallistamista heti vallan oton jälkeen. Se kehotti työläisiä ottamaan laitoksissa aluksi valvontaansa niiden tuotannon ja tuotteiden jaon. Neuvostovalta hyväksyi erityisen lain työväenvalvonnasta. Se antoi työläisille mahdollisuuden hankkia tuotannon itsenäisen hallinnon kokemusta ja nostaa esiin keskuudestaan lahjakkaita järjestäjiä sekä talousmiehiä. Puolentoista—kahden kuukauden kuluessa 1917 kaikki tehtaat, kaivokset, rautatiet ja vesiliikenne oli saatettu työväenvalvontaan.

Kapitalistit eivät halunneet noudattaa työväenvalvonnan lakia. He pitivät neuvostovaltaa epävakana, toivoivat sen kukistuvan ja järjestivät sabotointia: eivät päästäneet valvontaelimiä hoitamaan tehtäviään, salasivat niiltä tuotteita, sekoittivat luettelointia, lakkauttivat palkanmaksun työläisille, sulkiivat tuotantolaitoksia. Porvariston sabo-

taasi aiheutti sodan lamauttaman kansantalouden täydellisen romahduksen vaaran. Puolue kehotti työväenluokkaa lannistamaan porvariston sabotaasin talouden alalla. Monet suuret tuotantolaitokset konfiskoitiin, ts. otettiin pois kapitalisteilta korvauksetta, ja kansallistettiin, muutettiin sosialistisen valtion omaisuudeksi. Porvariston vastarinta vain nopeutti kansallistamista. Vuoden 1918 kesään mennessä kansallistettiin suurin osa kapitalistisesta suurteollisuudesta sekä liikenne, kauppalaivasto ja ulkomaankauppa. Neuvostovaltio sai haltuunsa kansantalouden avainasemat. Porvariston taloudellinen mahti oli alkanut perin juurin horjua.

Tuotannon sosialistisen yhteiskunnallistamisen johtoa ja kansantalouden valtiollista hallintoa varten hallituksen yhteyteen muodostettiin Korkein Kansantalousneuvosto (KKTN) ja paikallisten neuvostovallan elinten yhteyteen kansantalousneuvostot. Kansantalousneuvostojen työhön osallistuivat ammattiliitot. Pankkien, rautateiden ja suurteollisuuden kansallistaminen sekä KKTN:n muodostaminen antoivat puolueelle ja neuvostovallalle mahdollisuuden ryhtyä uuden, sosialistisen kansantalouden suunnitelmalliseen rakentamiseen.

Keväällä 1918 Lenin hahmotteli sosialistisen talouden perustan rakentamissuunnitelman kuuluisassa teoksessaan »Neuvostovallan lähimmät tehtävät». Kapitalismista sosialismiin siirtymisen kaudelle on luonteenomaista, että jokaisessa maassa, jossa tuo siirtyminen on käynnissä, säilyvät kehittyvän sosialistisen talousmuodon rinnalla suhteellisen pitkän aikaa vanhat, sosialismia edeltäneet talousmuodot. Esimerkiksi Venäjällä oli siirtymäkauden alussa sosialistisen talousmuodon rinnalla:

— pientavaratuotantoa, jota pääasiallisesti edustivat torilla tuotteitaan kauppaavat talonpojat;

— luontoistaloutta (ts. sellaista, joka ei myy eikä osta juuri mitään); sitä harjoittivat miljoonat talonpojat eritoten kehityksessään jälkeen jääneiden peräpohjolan, Keski-Aasian ja osittain Kaukasian kansojen keskuudessa;

— yksityiskapitalistista taloutta (kaupunki- ja maaseutoporvaristo);

— valtiokapitalismia.

Lenin osoitti, että eri maissa sosialismiin siirtymisen muodot ja menetelmät saattavat olla erilaisia. Tuon siirtymisen olemus on kuitenkin kaikkialla sama: sosialistisen

talousmuodon muuttuminen vallitsevaksi ja sitten yksin-omaiseksi. Sosialistisen vallankumouksen voiton jälkeen sosialistisen talouden rakennustyön järjestämisestä tulee rinnan vallankumouksellisen vallan, uuden valtion lujittamisen kanssa marxilais-leniniläisen puolueen päätehtävä.

Lenin neuvoi aloittamaan sosialismin rakentamisen tuotannon ja tuotteiden jaon tarkan luetteloinnin ja valvonnan järjestämisestä. Sosialismin etuja ja sen nopeaa rakentamista silmällä pitäen Lenin katsoi mahdolliseksi ja hyödylliseksi käyttää valtiokapitalismia, ts. neuvostovaltion valvomaa yksityisyrittäjien pääomaa. Suunniteltiin annettavaksi kapitalisteille tietyin ehdoin käyttöön erillisiä tuotantolaitoksia ja raaka-ainelähteitä ja perustettavaksi heidän kanssaan osakeyhtiöitä. Erittäin tärkeää oli käyttää erilaisia osuustoiminnan muotoja, kuten huolto- ja myyntiosuuskuntia, kulutusosuuskuntia ja pienomistajien tuotannollisia yhtymiä. Sosialistinen valtio voi osuuskuntien välityksellä toteuttaa kaupungin ja maaseudun välisen tuotteiden vaihdon johtoa ja sääntelyä.

Pannessaan alulle sosialismin rakentamisen kommunistinen puolue toimi varovaisesti, se turvautui moniin välimuotoihin (työväenvalvonta, valtiokapitalismi, osuustoiminta) suorittaakseen talouden sosialistisen uudistamisen vähitellen ja mahdollisimman kivuttomasti.

Puolue keskitti erikoisesti huomiotaan työn tuottavuuden ongelmaan. Lenin opetti, että sosialismin perustehtävä on taata kapitalismiin verraten korkeampi työn tuottavuus. Siinä tarkoituksessa on kehitettävä neuvostomaan tuotantovoimia, käytettävä järkipäisemmin hyväksi luonnonrikkauksia, kehitettävä raskasta teollisuutta: polttoaineiden ja metallien tuotantoa, kemiallista, koneenrakennus- ja sähkötekniistä teollisuutta. On kohotettava koko väestön kulttuuritasoa, asetettava sosialismin palvelukseen kaikki kapitalismin kaudella kartutetut tieteen ja tekniikan saavutukset.

Korkean työn tuottavuuden saavuttamiseksi on työtätekevien sosialistisen tietoisuuden kasvattamisen rinnalla herätettävä heissä aineellista kiinnostusta työnsä tuloksista ja kannustettava heidän pyrkimystään tuotteiden tuotannon lisäämiseen. Tärkeä merkitys oli korkeaan työn tuottavuuteen pyrkivän vapaaehtoisen joukkoliikkeen, työtätekevien

Talonpojat jakavat keskenään tilanherran maata

kilpailun järjestämisellä. Jouduttiin kuitenkin aloittamaan työkurin lujittamisesta, sodan julistamisesta laiskureita ja kiskureita vastaan, jotka yrittivät kahmia itselleen mahdollisimman paljon ja antaa valtiolle mahdollisimman vähän. Ne olivat kapitalismin kasvattamia tapoja ja tottumuksia. Läheskään kaikki eivät voineet ymmärtää heti, että valtio ei ollut enää porvarillinen, vaan kansan oma valtio. Sen, joka on vasta äsken poistunut kapitalistisesta maailmasta, on vaikea ymmärtää heti, että kansan omaisuus on hänenkin omaisuuttaan, jota kuuluu suojella ja kartuttaa.

Vaikkeinta oli sosialistisen talousmuodon luominen maataloudessa. Pian Lokakuun vallankumouksen voiton jälkeen osa maaseudun palkkatyöläisistä ja talonpoikaisköyhälistöstä alkoi perustaa entisiin tilanherrojen kartanoihin kollektiivisia tiloja — kommuuneja. Toiset entiset tilanherrojen kartanot muutettiin valtioneuvostotiloiksi eli neuvostotiloiksi. Nämä olivat ensimmäisiä sosialismin ituja maaseudulla.

Socialismin perustan rakentaminen kohtasi suurtalollisten eli kulakkien vimmatun vastarinnan. Tuohon aikaan kulakkitalouksia oli maassa lähes kaksi miljoonaa eli suunnilleen kymmenesosa kaikista talonpoikaistalouksista. Rikkautensa turvin kulakit yrittivät määrällä maaseudul-

la, alistaa valtaansa köyhät ja vähävaraiset talonpojat. Kulakit vihasivat neuvostovaltaa, koska se puolusti köyhien ja keskivarakkaiden etuja. Kulakit olivat sisäisen vastavallankumouksen ja ulkomaisten imperialistien päätuki, he järjestivät neuvostovastaisia kapinoita. Keväällä 1918 maan taloudellisen rappiotilan ja viljanpuutteen vuoksi neuvostovalta lujitti viljamonopolia. Se merkitsi, että viljan hankintoja talonpojilta ja viljan myyntiä voi harjoittaa vain valtio. Talonpoikien, muiden muassa kulakkien, oli myytävä valtiolle viljaa kiinteään hintaan. Kulakit taas piilottivat viljansa ja keinottelivat sillä. He toivoivat nälänhädän avulla tukahduttavansa neuvostovallan.

Maaseudulla oli käynnissä kiiwas taistelu köyhälistön ja kulakkien välillä. Köyhälistö kamppaili kulakkien mahtia vastaan, mutta siltä puuttui järjestyneisyyttä. Puolue ja neuvostovalta kehittivät valveutuneita työläisiä lähtemään järjestyneesti joukolla maaseudulle auttamaan köyhälistöä sen taistelussa kulakkeja vastaan. Tuhansia kommunistien johtamia työläisosastoja lähetettiin maaseudulle. Ne auttoivat maalaisköyhälistöä järjestäytymään. Samanaikaisesti kesällä 1918 Leninin ehdotuksesta hyväksyttiin asetus köyhälistökomiteain muodostamisesta maaseudulla. Niitä muodostettiin paikallisten puolue- ja neuvostojärjestöjen johdolla. Köyhälistökomiteoihin kuului myös keskivarakkaita talonpoikia.

Köyhälistökomiteoista tuli neuvostovallan tuki maaseudulla. Ne liittivät työtätekevää talonpoikaistoa työväenluokan ympärille ja auttoivat neuvostovaltiota murtamaan kulakkien vastarinnan, horjuttamaan niiden mahtia. Kulakeilta otettiin noin 50 miljoonaa hehtaaria maata, suuri määrä hevosia ja härkiä sekä maatalouskalustoa, joita kulakit olivat kahmineet tilanherrojen omaisuutta jaettaessa. Tuo kaikki luovutettiin köyhälistölle. Köyhälistökomiteat auttoivat takavarikoimaan kulakeilta viljaylijäämiä sekä turvaamaan elintarvikkeilla kaupunkilaisväestön ja Punaisen Armeijan. Köyhälistökomiteain avustamina monet köyhät talonpojat perustivat oman taloutensa. Maaseutu alkoi muuttua keskivarakkaaksi. Kulakkien mahti oli tuntuvasti järkkynyt. Silloin neuvostovalta ei kuitenkaan vielä asettanut tehtäväksi kulakkitalouksien hävittämistä. Se vain pakotti kulakit noudattamaan neuvostolakeja. Vuoden 1918 lopulla köyhälistökomiteat olivat suorittaneet

tehtävänsä, ja ne sulautuivat yhteen kyläneuvostojen kansa. Tämä toimenpide lujitti neuvostovaltaa.

Neuvostomaan ensimmäinen perustuslaki Heinäkuussa 1918 pidettiin neuvostojen 5. edustajakokous. Miltei kaksi kolmasosaa edustajista oli kommunisteja. Sitä paitsi monet edustajat olivat myötämisiä kommunisteille ja kannattivat täydellisesti heidän poliittikaansa.

Edustajakokouksen historiallinen merkitys on siinä, että se hyväksyi ensimmäisen neuvostoperustuslain. Perustuslaki vahvisti lainsäädännöllisesti neuvostollisen valtiojärjestelmän sekä tehtaiden, maan ja sen uumenien yksityisomistuksen lakkauttamisen. Se sääti tasavertaiset oikeudet ja velvollisuudet työtätekeville heidän kansallisuudestaan ja rodustaan riippumatta ja määritteli neuvostovallan keskus- ja paikalliselinten rakenteen. Neuvostomaan valtionvaakunassa on sirppi ja vasara. Se puhuu kuvaavasti siitä, että neuvostojärjestelmän perustana on kahden työtätekevän luokan, työläisten ja talonpoikien, liitto.

Ensimmäinen neuvostoperustuslaki turvasi kaikille Venäjän työtätekeville oikeuden osallistua valtion hallintoon, mutta riistäjiltä se eväsi äänioikeuden. Tuon toimenpiteen aiheutti kiivas vastarinta, jota tekivät kukistetut riistäjät ja heidän apurinsa, jotka nojasivat vieraiden valtioiden tukeen.

Vasemmistoeserrien puolue alkoi vastustaa sosialistista rakennustyötä. Sillä oli vielä edustajia neuvostoissa, joskin keväällä 1918 sen edustajat erosivat neuvostohallituksesta. Kun kommunistinen puolue alkoi perustaa maaseudulla köyhälistökomiteoita ja taltuttaa kulakkeja, vasemmistoeserrät ryhtyivät puolustamaan kulakkeja. Neuvostojen 5. edustajakokouksen aikana tuon puolueen johtomiehet järjestivät Moskovassa neuvostovastaisen kapinan ja tekivät vallankaappausyrityksen. Kapina tukahdutettiin muutamassa tunnissa. Neuvostovallanvastaisella esiintymisellään vasemmistoeserrät näyttivät todellisen olemuksensa työtätekeville joukoille. Neuvostojen 5. edustajakokous päätti erottaa neuvostoista ne vasemmistoeserrien puolueen edustajat, jotka olivat osallistuneet neuvostovastaiseen toimintaan. Huomattava osa vasemmistoeserristä sanoutui irti johtajistaan ja asettui neuvostovallan puolelle. Osa vasemmistoeserristä liittyi myöhemmin kommunistiseen puolueeseen.

Bolševikit perehtyivät menestyksellisesti maan hallitsemisen vaikeaan taitoon ja opettivat tuota taitoa työläisille ja talonpojille. Puolue oli proletariaatin diktatuurin valtion johtava voima. Se yhdisti ja suuntasi neuvostojen, ammattiliittojen ja nuorisoliiton toimintaa. Ammattiliitot olivat syntyneet ja olleet olemassa jo ennen vallankumousta, kommunistinen nuorisoliitto muodostui lokakuussa 1918. Puolue ei määrällilyt noissa järjestöissä, vaan niissä toimivien jäsentensä välityksellä koetti saada ne vakuuttumaan politiikkansa oikeellisuudesta ja toteutti siten elämässä päätöksiään. Puolueen johdolla työtätekevien kansalaisjärjestöt, jotka sitoivat puoluetta joukkoihin, muodostivat neuvostomaassa proletariaatin diktatuurin joustavan koneiston.

Kapitalismin puoltajat, varsinkin kapitalististen maiden sosialidemokraattisten puolueiden oikeistijohtajat, parjasivat proletariaatin diktatuuria. He väittivät, että proletariaatin diktatuuri on pelkkää väkivaltaa, jolla työväenluokka alistaa koko muun väestön. Se oli katalaa valhetta.

Proletariaatin diktatuuri merkitsee ainoastaan kukistettujen riistäjien alistamista, ainoastaan niiden alistamista, jotka voimakeinoin yrittivät palauttaa riistäjien vallan ja kavuta taas kansan niskaan. Neuvostovalta käytti väkivaltaa ainoastaan silloin, kun vastavallankumoukselliset pakottivat sen turvautumaan siihen. Työväenluokka osoitti suurta inhimillisyyttä jopa luokkaviihollisiaankin kohtaan antaen heille mahdollisuuden muuttaa mieltään ja alistua tietoisesti kansan enemmistön tahtoon. Kun tsaarin kenraalin Krasnovin heti Lokakuun vallankumouksen jälkeen neuvostovaltaa vastaan nostattama kapina oli kukistettu, niin vangiksi otettu kenraali vapautettiin sillä ehdolla, että hän lupasi kunniasanallaan olla nostamatta enää asetta kansaa vastaan. Mutta kenraali oli kunniaton: hän pakeni maan eteläosaan ja alkoi siellä koota uudelleen vastavallankumouksellisten joukkoja.

Toisen Internationaalin johtomiehet, esimerkiksi työväenluokan kavaltanut saksalainen sosialidemokraatti Kautsky, väittivät, että proletariaatin diktatuuri ei saa rajoittaa edes pienenkään riistäjäryhmän etuja, sillä se olisi muka »todellisen» demokratian periaatteiden vastaista. Syksyllä 1918 Lenin kirjoitti teoksensa »Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky», jossa hän selitti, että proletariaatin diktatuuri on korkeammantyyppistä demokratiaa porvaril-

liseen demokratiaan verraten. Proletariaatin diktatuuri on demokratiaa kansan valtaenemmistöä, riistettyjen joukkoja varten ja se merkitsee vain riistäjävähemmistön oikeuksien rajoittamista. Porvarillinen demokratia päinvastoin merkitsee demokratiaa ainoastaan riistäjille ja näiden diktatuuria työtätekevään kansaan nähden. Lenin selitti vakuutavasti porvarillisen ja sosialistisen valtion perinpohjaista vastakkaisuutta. Lenin osoitti, että valtio on historiallisesti syntynyt väkivallan elimeksi, riistäjävähemmistön (orjanomistajien, feodaalien, kapitalistien) enemmistöön kohdistaman, työtätekeviin joukkoihin kohdistaman ylivalan elimeksi. Proletariaatin diktatuurin valtio on päinvastoin kansan valtaenemmistön kukistettujen riistäjien vähäiseen ryhmään kohdistaman ylivalan elin, jonka tarkoituksena on sosialismin rakentaminen. Neuvostovallan olemus ilmenee siinä, että se liittää yhteen laajojen kansanjoukkojen demokratian ja riistäjiä vastaan suunnatun vallankumouksellisen diktatuurin.

Sosialistisen isänmaan puolustus

Imperialistien yritykset sammuttaa sosialismin ahjo Kukistetut riistäjäluokat eivät tahtoneet tyytyä valtansa ja entisten etuoikeuksiensa menetykseen. Tilanherroilla ja kapitalisteilla oli valtavia varoja, poliittista ja sotilaallista kokemusta sekä laajoja yhteyksiä kansainväliseen pääomaan. Heillä oli tukenaan monilukuinen kulakkiväestö maaseudulla. Maan sisäisellä vastavallankumouksella ei kuitenkaan riittänyt kylliksi voimia tehdäkseen vastarintaa kansalle.

Imperialistit seurasivat kauhuissaan, miten Lokakuun vallankumouksen vaikutuksesta kapitalististen maiden työtätekevät ja siirtomaiden sorretut kansat nousevat taisteluun. Sitä paitsi Venäjän vallankumous kävi ulkomaisten kapitalistien kukkarolle, heiltä takavarikoitiin Venäjällä sijainneet tuotantolaitokset. Englantilaiset ja ranskalaiset kapitalistit menettivät sitä paitsi miljardeja ruplia tsaarihallitukselle ja porvarilliselle väliaikaiselle hallitukselle myöntämiään lainoja, jotka neuvostovalta mitättöi. Siksi imperialistit vihasivat neuvostotasavaltaa ja käyttäen hyväkseen sen sotilaallista heikkoutta yrittivät sammuttaa sosialismin ahjon, estää sen voimistumisen.

Ensimmäisen yrityksen tekivät Saksan imperialistit. He aiheuttivat suurta vahinkoa nuorelle neuvostotasavallalle, mutta eivät saavuttaneet päätavoitettaan, neuvostovaltion hävittämistä. Venäjän työläiset ja talonpojat saivat puolustetuksi valtionsa.

Venäjän entiset liittolaiset kävivät vielä sotaa Saksaa vastaan eivätkä kyenneet aluksi lähettämään huomattavia sotavoimia neuvostomaata vastaan. Imperialistit alkoivat kuitenkin heti tukea kaikin mahdollisin keinoin maan sisäistä vastavallankumousta. Nuo kaksi voimaa — sisäinen vastavallankumous ja ulkomaiset imperialistit — lähtivät yhteisvoimin taisteluun neuvostovaltaa vastaan. Maan reuna-alueilla, jonne monet upseerit, kenraalit ynnä muut vastavallankumoukselliset olivat paenneet, muodostettiin valkoinen kaarti ja erilaisia neuvostovastaisia järjestöjä. Eräät niistä nimittivät itseään jopa »Venäjän hallitukseksi». Tarkoituksenaan jakaa maa eri osiin imperialistit tukivat kaikin tavoin porvarillis-nationalistisia puolueita ja auttoivat niitä muodostamaan reuna-alueilla nukkehallituksia, niin sanottuja »kansallisia hallituksia». Vastavallankumoukselliset saivat tavattoman suurta sotilaallista ja aineellista apua kapitalistisilta valtioilta.

Keväällä 1918 Englannin, Ranskan, Japanin ja USA:n imperialistit aloittivat avoimen sotilaallisen maahanhyökkäyksen. Auttaen Venäjän vastavallankumousta niiden joukot miehittivät neuvostomaan laajoja alueita pohjoisessa, Kauko-Idässä, Taka-Kaukasiassa ja Keski-Aasiassa. Saksan imperialistit raatelivat Ukrainaa, Valko-Venäjää, Liettuaa, Latviaa ja Eestiä. Gruusiassa vallan kaapanneet menševikit pelkäsivät kansaansa ja tekivät sopimuksen Saksan kanssa, ja saksalaiset sotajoukot miehittivät Gruusian. USA:n, Englannin ja Ranskan imperialistien yllyttämänä ja tukemana porvariston ja tilanherrojen hallitsema Romania valtasi Bessarabian.

Neuvostomaa joutui rintamien sisään. Valkokaartilaisien ja maahanhyökkääjien armeijoilla oli huomattavasti parempi aseistus ja huolto sekä kokeneita upseereja. Vastavallankumoukselliset järjestivät neuvostotasavallassa kapinoita, salaliittoja ja terroritekoja. Elokuun 30. päivänä 1918 eserrät tekivät murhayrityksen Leniniä vastaan ja haavoittivat häntä pahasti.

Viholliset valloittivat tärkeimmät vilja-alueet, öljy- ja

kivihiihilähteet. Liikenne toimi keskeytyksin. Tehtaat pysähtyivät raaka- ja polttoaineen puutteessa. Kaupunkilaisväestö näki nälkää. Taloudellinen rappiotila, nälänhätä ja laajalle levinneet kulkutaudit saattoivat neuvostomaan kriittiseen asemaan.

**Ensimmäiset
voitot rintamilla**

Neuvostovalta tukeutui työväenluokkaan ja työtätekeviin talonpoikiin, jotka olivat ensi kerran historiassa ottaneet valan käsiinsä ja olivat valmiit ennemmin kuolemaan kuin suostumaan siihen, että tilanherrat ja kapitalistit palaavat. Kommunistinen puolue nostatti kansan pyhään vapaustaiteluun maahanhyökkääjiä ja sisäistä vastavallankumousta vastaan. Se muutti maan yhtenäiseksi sotaleiriksi. Punaisen Armeijan rykmenttejä ja divisiooneja muodostettiin voimaperäisesti. Puolue lähetti niihin parhaat voimansa. Raunioitetun mutta valtavan maan kaikki voimavarat pantiin rintaman palvelukseen.

Kansalaissota ja maahanhyökkäys estivät neuvostovaltaa toteuttamasta sitä talouspolitiikkaa, jonka Lenin oli kehitellyt keväällä 1918. Kansalaissodan vuosina puolueen oli pakko noudattaa politiikkaa, jota sanottiin sotakommunismiksi. Tuon politiikan olemus oli siinä, että neuvostovaltio kansallisti paitsi suuria myös keskisuuret ja monet pienetkin tuotantolaitokset, kielsi vapaan kaupankäynnin, saattoi voimaan yleisen työpakon ja talonpoikien elintarvikkeiden luovutusvelvollisuuden. Toteutettiin periaatetta: »Ken ei työtä tee, sen ei syömänkään pidä.» Kaikkien työkykyisten oli tehtävä työtä. Työssä käymättömille ei annettu elintarvikekortteja. Neuvostovaltan paikalliset elimet määrittelivät, mitä työtä rikkaisiin luokkiin kuuluneiden oli tehtävä. Tuohon aikaan saattoi usein nähdä entisiä porvareita lapio kädessä maatöissä.

Luovutusvelvollisuuden mukaan talonpoikien oli luovutettava valtiolle kaikki elintarvikeylijäämät. Luovutetut tuotteet valtio korvasi rahamaksulla. Mutta tuolloin raha oli menettänyt arvonsa eikä rahalla ostettavaakaan ollut juuri mitään. Sen vuoksi talonpojat luovuttivat valtiolle kaikki elintarvikeylijäämänsä itse asiassa maksuttomasti. Talonpojat hyväksyivät tuon politiikan ja mahdollisuuksiensa mukaan turvasivat kaupunkilaisväestön ja Punaisen Armeijan elintarvikkeilla sekä tehtaat raaka-aineella. He ymmärsivät, että muuten ei saada puolustettua maata

Yksi nuoren Punaisen Armeijan rykmenteistä menossa taisteluun valkokaartilaisia ja ulkomaisia maahanhyökkääjiä vastaan

eikä tehtyä loppua tilanherroista ja kapitalisteista, ei voida pitää neuvostovallalta saatua maata. Tällä perustalla muodostui työväenluokan ja talonpoikien sotilaallis-poliittinen liitto taistelussa maahanhyökkääjiä ja valkokaartilaisia vastaan, vallankumouksen saavutusten puolustamiseksi.

Ulkomaiden intervention ja kansalaissodan vuosina sotakommunismien politiikka oli ainoa mahdollinen ja osoittautui aivan oikeaksi. Sotakommunismi ei kuitenkaan ole sosialismiin johtava tie. Lenin piti sotakommunismia neuvostovallan ansiona, mutta samalla sanoi, että se oli sodasta ja rappiotilasta johtunut tilapäinen toimenpide.

Puolueen oikea politiikka ja organisatorinen toiminta sekä työväenluokan ja työtätekevien talonpoikien sankaruus ja uskollisuus tekivät mahdolliseksi sen, että neuvostomaa kesti kansainvälisen imperialismien hyökkäyksen. Nuori Punainen Armeija kasvoi ja kehittyi nopeasti. Kommunismien puolueen riveistä, kansan riveistä nousi esiin kyvykkäitä sotapäälliköitä, kuten Frunze, Tšapajev, Vorošilov, Budjonnyi, jotka osoittivat pystyvänsä lyömään kokeneet valkokaartilaiset kenraalit sekä imperialististen valtioiden kenraalit. Puolue, ammattiliitot ja nuorisoliitto panivat

toimeen jäsentensä joukkomobilisointeja sotaväkeen. Kolmesataa tuhatta kommunistia, toisin sanoen yli puolet puolueen jäsenistöstä, oli Punaisessa Armeijassa, rintamalla. Joukko-osastoihin perustettiin sotilaskomissaarien — puolueen ja neuvostovallan edustajien — virka. Komissaarit suorittivat sotamiesten poliittista kasvatusta ja valvoivat komentajien tehtävissä olevien entisten tsaarin armeijan upseerien toimia.

Marraskuussa 1918 neuvostohallitus perusti Työläisten ja Talonpoikien Puolustusneuvoston, jonka johtoon tuli Lenin. Tuo elin määräsi kaikista maan ihmisreserveistä sekä aineellisista voimavaroista ja suuntasi ne maahanhyökkääjien ja valkokaartilaiden murskaamiseen. Punaisen Armeijan ydinjoukon muodostivat työläiset. Heidän ympärilleen liittyivät tiiviinä joukkona talonpoikaisköyhälistöön ja keskivarakkaisiin talonpoikiin kuuluvat sotamiehet, jotka tulivat näkemään, että maahanhyökkääjien ja valkokaartilaiden mukana palaa vanha järjestys.

Valtaamallaan alueilla valkokaartilaiset ja maahanhyökkääjät palauttivat tilanherrojen ja kapitalistien vallan. Kymmenet tuhannet neuvostoihmiset joutuivat raa'an ter-

Työläisten ja Talonpoikien Puolustusneuvoston istunto. 1918

Lenin Kominternin ensimmäisen kongressin puhemiehistössä

rorin uhreiksi. Tilanherrat ottivat talonpojilta maan. Kapitalistit palasivat tehtaisiin. Työätekevät talonpojat liittyivät järjestäjänsä, kommunistisen puolueen, ympärille saadakseen puolustettua Lokakuun vallankumouksen saavutukset, neuvostomaan itsenäisyyden ja riippumattomuuden. Vihollisen selustassa kommunistit olivat joukkoluontoisen partisaaniliikkeen järjestäjiä.

Maahanhyökkääjien armeijain sotilaat olivat myötämiehlisiä Neuvosto-Venäjäin työläisiä ja talonpoikia kohtaan ja alkoivat kieltäytyä sotimasta heitä vastaan. Marraskuussa 1918 puhkesi vallankumous Saksassa. Neuvostojoukot ja partisaanit pakottivat Saksan sotajoukot poistumaan miehittämiltään alueilta. Neuvostohallitus mitätöi ryöväyshenkisen Brestin rauhansopimuksen. Ukrainan, Valko-Venäjäin, Liettuain, Latvian ja Eestin työätekevät palauttivat neuvostovallan ja perustivat kansalliset neuvostotasavallat. Ententevaltojen maahanhyökkääjäjoukot kärsivät niin ikään tappioita. Syksyllä 1918 Punainen Armeija sai ensimmäiset huomattavat voittonsa.

Neuvostovallelle antoi suurta tukea Länsi-Euroopan val-
lankumouksellinen nousu. Monissa maissa asiat kehittyi-
vät työläisten aseelliseksi taisteluksi. Unkarissa ja Baije-
rissa perustettiin keväällä 1919 neuvostovalta.

Monissa maissa muodostettiin kommunistinen puolue.
Maaliskuun alussa 1919 Moskovassa pidettiin 30 maan
kommunististen ja vasemmistolaisten socialististen järjes-
töjen edustajien 1. kongressi. Kongressi teki päätöksen III,
Kommunistisen Internationaalien perustamisesta. Se oli
marxismi-leninisin suuri voitto kansainvälisessä työväen-
liikkeessä vallinneesta sosialireformismista. Kommunisti-
sen Internationaalien lipun alle liittyivät kansainvälisen
proletariaatin parhaat kumoukselliset voimat.

Puolueen toinen ohjelma Maaliskuussa 1919 pidettiin VKP(b):n
8. edustajakokous. Oli käynnissä ankara
kansalaissota. Neuvostotasavalta oli si-
tä vastaan hyökänneiden sisäisen vastavallankumouksen ja
mahtavien imperialististen valtojen muodostamien rintami-
en saartamana. Puolue oli kuitenkin aivan varma, että
se saa lopullisen voiton kaikista vallankumouksen vihollisista.
Siksi se katsoi eteenpäin ratkaistessaan mutkallisia
sodan kysymyksiä. Edustajakokous hyväksyi uuden *puo-
luuehjelman*, jonka oli laatinut Lenin. Ohjelma määritteli
puolueen tehtävät koko kapitalismista sosialismiin siirty-
misen kaudeksi. Kaikki ohjelman perusajatuksot oli suun-
nattu päätehtävän ratkaisemiseen, socialistisen yhteiskun-
nan rakentamiseen neuvostomaassa. Siinä luonnehdittiin
neuvostodemokratia korkeamman tyyppin demokratiaksi se-
kä paljastettiin porvarillisen demokratian luokkaolemus
ja valheellisuus.

Poliittisella alalla ohjelma asetti tehtäväksi:

— muuttaa neuvostot käytännössä koko valtiokoneiston
ainoaksi perustaksi, niin paikallisen kuin keskuskoneiston-
kin, alhaalta ylös asti; laajentaa mahdollisimman paljon
paikallista itsehallintoa; kohottaa jatkuvasti kansanjouk-
kojen kulttuurin, järjestyneisyyden ja omatoimisuuden tasoa;

— tunnustaen välttämättömäksi riistäjien vastarinnan
järkähtämättömän tukahduttamisen pitää riistäjäluokkien
poliittisten oikeuksien riistämistä ja muiden vapauksien
rajoittamista tilapäisenä taistelukeinona, lakkauttaa täy-
dellisesti nuo toimenpiteet, kun häviää riistäjien vallan
palauttamisen mahdollisuus;

— saada yhä laajemmat työtätekevien joukot käyttämään demokraattisia oikeuksiaan ja vapauksiaan; laajentaa aineellisia mahdollisuuksia tämän toteuttamiselle pakko-
luovuttamalla porvaristolta ja antamalla työtätekevien käyttöön kokoushuoneistot, kirjapainot, paperivarastot jne.

— turvata ihmisten tosiasiallinen tasa-arvoisuus sukupuolesta, uskontunnuksesta, rodusta ja kansallisuudesta riippumatta;

— saada aikaan vallanelinten läheneminen yhä suurem-
massa määrin työtätekeviin joukkoihin, varsinkin kohot-
tamalla toimenhaltijain vastuullisuutta ja tilintekovelvol-
lisuutta;

— käyttää kaikkien maaseutuproletaarien ja puolipro-
letaarien sekä keskivarakkaan talonpoikaiston kerrosten liit-
tämiseksi kiinteästi etumaisten työläisten ympärille eräitä
siirtymäkaudelle välttämättömiä perustuslaillisia etuisuuksia,
joita on teollisuusproletariaatilla työtätekevien järjes-
tyneimpänä, valistuneimpana ja karaistuneimpana osana;

— taisteltaessa neuvostokoneistossa ilmennyttä virkaval-
taisuutta vastaan saada jokainen neuvoston jäsen suoritta-
maan määrättyä työtä valtion hallinnon alalla; vetää vä-
hitellen mukaan valtionhallintotyöhön koko työtätekevä
väestö.

Taloudellisella alalla puolue asetti perustehtäväksi
maan tuotantovoimien kaikinpuolisen kehittämisen. Edellytettiin, että kaikki tuotantovälineet muutetaan yhteiskun-
nalliseksi omaisuudeksi ja maan koko talouselämä järjeste-
tään yhtenäisen yleisvaltakunnallisen suunnitelman mukaan.
Tieteen kehitys ja sen lähentäminen tuotantoon tulisi aut-
tamaan menestyksellistä taloudellista rakennustyötä.

Ohjelma asetti tehtäväksi järjestää sosialistisen suur-
maanviljelyksen perustamalla valtiontiloja (neuvostotiloja)
ja kannattamalla kaikin tavoin kaikkia talonpoikien kol-
lektiivista taloudenhoitoa varten perustamia osuustoimin-
nallisia yhtymiä.

Puolue piti velvollisuutenaan auttaa kaikin tavoin ta-
lonpoikien työn tuottavuuden kohottamista heidän yksi-
tyistalouksissaankin, jotta maa saisi enemmän maatalous-
tuotteita. Tässä tarkoituksessa ohjelma hahmotteli seuraavia
toimenpiteitä:

— talonpoikien maankäytön sääntely;

— talonpoikien varustelu parempilaatuisilla siemenillä

ja väkilannoitteilla, apu karjakannan parantamisessa;

— maanparannustyöt talonpoikien mailla;

— järjestää vuokraamoja, joista talonpojat saavat edullisin ehdoin käyttöönsä kalustoa, sekä kaluston korjausvaltion korjaamoissa;

— järjestää koeasemia, jotka antavat ohjeita kasvien ja eläinten hoidossa;

— levittää talonpoikien keskuudessa agronomian tietoutta.

Ohjelma määritteli puolueen politiikan *kansallisuuskysymyksen* alalla. Sen tarkoituksena oli kaikkiin kansallisuuksiin kuuluvien työtätekevien lähentäminen toisiinsa riistäjiä vastaan ja sosialismin puolesta käytävää yhteistä taistelua varten. Tehtäväksi asetettiin aikaisemmin sorrettujen kansojen työtätekevien joukkojen epäluottamuksen nopea poistaminen entisen riistäjäkansakunnan proletariaattia kohtaan. Ohjelma vaati kaikkien kansakuntien kaikkien etuoikeuksien hävittämistä, kaikkien kansakuntien ja kansojen täydellistä tasa-arvoisuutta sekä sitä, että kaikille siirtomaille ja eriarvoisille kansakunnille myönnettäisiin oikeus valtiolliseen eroamiseen. Vuoden 1919 alussa entisen Venäjän valtakunnan alueella muodostui viisi itsenäistä neuvostotasavaltaa: Venäjän Sosialistinen Federatiivinen Neuvostotasavalta, Ukrainan, Valko-Venäjän—Liettuan, Latvian ja Eestin sosialistinen neuvostotasavalta. Puolueen 8. edustajakokous kannatti niiden sotilaallisten ja taloudellisten ponnistelujen yhteenliittämistä, jotta maahanhyökkääjät ja valkokaartilaiset olisi saatu murskattua mitä pikimmin, ja tunnusti ohjelmassa tarkoituksenmukaiseksi neuvostotasavaltojen federatiivisen yhteenliittymisen.

Neuvostomaan työtätekevien elinkannan parantamisen ja kulttuuritason kohottamisen alalla turvattiin ja hahmoteltiin seuraavat toimenpiteet:

— 8-tuntinen työpäivä, 18 vuotta nuoremmille ja erityin epäterveellisillä teollisuudenaloilla työskenteleville henkilöille 6-tuntinen, naisilta ja alaikäisiltä kiellettiin yötyöt, ylityöt sekä työnteko epäterveellisillä aloilla;

— joka viikko 42 tunnin lepo ja joka vuosi palkallinen loma, naisille 16-viikkoinen äitiysloma, jolta ajalta heille maksetaan täysi palkka;

— työkyvyn menettäneille työläisille ja toimihenkilöille täydellinen sosiaalihuolto;

— työtätekevien asunto-olojen kaikinpuolinen parantaminen;

— ilmainen lääkäriapu;

— kaikkien 17 vuotta nuorempien lasten ilmainen pakollinen koulutus, esikoululaitosten perustaminen, vapaa pääsy korkeakouluihin kaikille pyrkiville, ensi vuorossa työläisille, valtion kaikinpuolinen apu työläisten ja talonpoikien itseopiskelulle ja -kehitykselle, laajat mahdollisuudet tutustua taiteen aarteisiin;

— kommunististen aatteiden laajan propagandan kehittäminen käyttämällä siihen tarkoitukseen valtiiovallan koneistoa ja varoja.

Monet näistä toimenpiteistä toteutettiin heti neuvostovallan ensi päivinä.

Ohjelman lisäksi edustajakokous käsitteli kysymyksen suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Talonpoikaisto oli koostumukseltaan erilaista. Se oli jakautunut kolmeen kerrokseen: köyhiin, keskivarakkaisiin ja rikkaisiin (kulakkeihin). Neuvosto-Venäjällä oli Lokakuun vallankumouksen jälkeen yli 10 miljoonaa talonpoikaistaloutta, niistä 6 miljoonaa köyhää, yli 2 miljoonaa keskivarakasta ja noin 2 miljoonaa kulakkitaloutta. Vallankumous paljasti jokaisen talonpoikaisherrostuman poliittiset kasvot. Maalaisköyhälistö, samoin kuin työläisetkin, esiintyi varmasti neuvostovallan puolesta. Kulakki oli neuvostovallan vihollinen. Keskivarakas talonpoika horjui. Miksi? Siksi että toisaalta hän oli omistaja ja toisaalta työntekijä. Hänellä oli oma talous, jota hän pyrki laajentamaan saavuttaakseen itselleen aseman yhteiskunnassa, rikastuakseen. Mutta hän ei riistänyt toisten työtä, vaan hoiti talouttaan omalla työllään. Omistajan sielu kallisti keskivarakasta talonpoikaa porvariston puoleen, työntekijän sielu työläisten puoleen.

Kun työväenluokka kävi ankaraa taistelua porvaristoa vastaan proletariaatin diktatuurin pystyttämistä ja siten sen lujittamisesta, keskivarakas talonpoika odotteli ja arvaili, kumpaa hänen olisi tuettava. Kun Lokakuun vallankumouksen jälkeen neuvostovalta antoi talonpojille tilanherroilta ottamansa maat, keskivarakas talonpoika kannatti neuvostovaltaa. Mutta kun kesällä 1918 neuvostovalta joutui olosuhteiden pakosta ottamaan talonpojilta kaikki viljaylijäämät kiinteisiin hintoihin ja kieltämään viljan

vapaan myynnin, keskivarakkaat talonpojat kallistuivat porvariston puolelle. Eräillä paikkakunnilla he jopa osallistuivat kulakien neuvostovastaisiin esiintymisiin. Siksi työväenluokka ja sen etujoukko — kommunistinen puolue — lujittivat neuvostotasavallan olemassaolon ensimmäisenä vuotena kaikin tavoin liittoa talonpoikaisköyhälistön kanssa, mutta keskivarakkaiden talonpoikien suhteen jatkoi samaa politiikkaa kuin Lokakuun vallankumouksen edelläkin, keskivarakkaiden talonpoikien neutralisoinnin politiikkaa, toisin sanoen koettivat saada estetyksi tuke-
masta porvaristoa. Joukot ottavat oppia omasta kokemuksestaan. Niin tapahtui keskivarakkaille talonpojillekin. Kun ulkomaiset imperialistit lähtivät sotaan neuvostotasavaltaa vastaan ja heidän apunsa turvin valkokaartilaiset palauttivat muutamilla alueilla valtansa, keskivarakkaat talonpojat näkivät, että tilanherrat ottivat jälleen maat pois talonpojilta. Keskivarakkaat talonpojat kääntyivät varmasti neuvostovallan puolelle ja alkoivat aktiivisesti tuke-
sen kaikkia toimenpiteitä. Kysymys ei kuitenkaan ollut yksin tästä käänteestä. Neuvostovallan ensimmäisenä vuotena maaseudulla oli tapahtunut merkittäviä muutoksia. Miljoonat köyhät talonpojat olivat pystyttäneet oman taloutensa saatuaan palstan tilanherroilta ja kulakeilta takavarikoidusta maasta. Maaseutu oli muuttunut keskivarakkaaksi. Jo yli puolet kaikista talonpoikaistalouksista oli keskivarakkaita. Puolueen oli otettava tuo kaikki huomioon politiikassaan.

Lenin perusteli puolueen 8. edustajakokouksessa keskivarakkaiden talonpoikien suhteen noudatettavaa uutta politiikkaa. Kommunistit pitävät työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston liittoa proletariaatin diktatuurin perustana ja korkeimpana periaatteena. Siksi edustajakokous hyväksyi Leninin ehdottaman politiikan, jonka suuntana oli luja liitto keskivarakkaiden talonpoikien kanssa ja tukeutuminen talonpoikaisköyhälistöön taistelussa kulakkeja ja kaikkia neuvostovallan vihollisia vastaan. Työväenluokan ja työtätekevien talonpoikien liitossa johto-osuuden on kuuluttava työläisille.

Edustajakokous katsoi välttämättömäksi vetää talonpojat mukaan sosialistiseen rakennustyöhön. Sosialismi merkitsee yksityisomistuksen hävittämistä ja kaikkien tuotantovälineiden yhteiskunnallistamista. Yhteiskunnallistamis-

ta johtaa työväenluokka käyttämällä valtaansa. Mutta se suorittaa sitä monella eri tavalla. Suurmaanomistajilta ja -kapitalisteilta se ottaa pois kaikki niiden rosvoamat rikkauudet korvauksetta, takavarikoimalla heiltä kaikki maat, tehtaat, pankit jne. ja siirtämällä ne koko kansan omaisuudeksi. Työtätekevät talonpojat ovat niin ikään omistajia, mutta pienomistajia. Sosialismin voittoa varten on yhteiskunnallistettava myös heidän tuotantovälineensä. Mutta heidän suhteen ei saa käyttää väkivaltaa. Heidät on saatava vakuuttumaan suurtalouteen siirtymisen etuisuudesta ja yhdistämään vapaaehtoisesti tuotantovälineensä. Siihen tarvitaan tietty aika sekä kokonainen järjestelmä siirtämätöimenpiteitä ja erilaisia osuustoimintamuotoja. Siksi puolue ei sallinut väkivallan käyttöä keskivarakkaiden talonpoikien suhteen, vaan kehotti tekemään heille myönnötyksiä ja auttamaan heitä löytämään itselleen sopivat elämänsä sosialistisen uudistamisen muodot. Nämä perusajatukset sisältyivät myös puolueen ohjelmaan.

Edustajakokouksen talonpoikaiskysymyksestä tekemällä päätöksellä oli valtavan suuri merkitys neuvostovallan vihollisten murskaamiselle, sosialismin rakentamiselle neuvostomaassa ja kansainväliselle vallankumousliikkeelle. Kysymys työväenluokan ja työtätekevien talonpoikien sekä muiden pienomistajien välisistä suhteista on elintärkeä kysymys jokaiselle maalle, joka alkaa rakentaa sosialismia. Erikoinen merkitys sillä on niille maille, joissa työväenluokka on vasta syntymässä ja perustaakka taistelussa imperialisteja ja heidän apureitain, »omia» taantumuksellisia vastaan lankeaa työtätekevien talonpoikien harteille. Kuten monien Aasian ja Afrikan maiden kokemus on osoittanut, tuo taistelu voi olla menestyksellistä vain silloin, kun talonpojat toimivat yksimielisesti ja heidän johdossaan ovat edistykselliset puolueet, joiden suuntana on liittoutuminen sosialististen maiden kanssa ja toisten maiden vallankumouksellisen työväenluokan kanssa.

Edustajakokous käsitteli puolueen jatkuvan lujittamisen ja sen toiminnan parantamisen toimenpiteitä. Se piti tarpeellisena puhdistaa puolue satunnaisista ja virkavaltaituneista henkilöistä ja suhtautua vaativasti uusien jäsenten puolueeseen hyväksymiseen, varsinkin jos he eivät kuulu proletaariin väestökerroksiin.

Ukrainan, Valko-Venäjän — Liettuan, Turkestanin, Lat-

vian ja Eestin kommunistisia puolueita perustettaessa heräsi kysymys niiden ja VKP(b):n keskinäisyydestä. Edustajakokouksessa olivat läsnä kaikkien neuvostotasavaltojen kommunististen puolueiden edustajat. Pitäen ohjeenaan proletaarisen internationalismin periaatetta edustajakokous katsoi tarpeelliseksi säilyttää yhtenäisen keskitetyn kommunistisen puolueen, joka liittää yhteen kaikkien kansallisten neuvostotasavaltojen kommunistiset puolueet ja jolla on yhtenäinen johtava keskus — VKP(b):n Keskuskomitea. Edustajakokous osoitti, että tasavaltojen kommunististen puolueiden keskuskomiteoilla on laajat oikeudet ja että ne ovat VKP(b):n Keskuskomitean alaisia.

Puolueen 8. edustajakokouksen päätökset ja sen hyväksymä uusi ohjelma avasivat työläisille ja talonpojille sosialistisen rakennustyön selvät näköalat. Venäjän Kommunistisen Puolueen ohjelma selitti koko maailman työtätekeville, miten sosialistinen vallankumous voitti Venäjällä, miksi se on kiertämätön kaikissa maissa ja mikä on sen voima.

Hyväksytyään uuden ohjelman puolue ryhtyi toteuttamaan sitä käytännössä.

**Maahanhyökkä-
jistä ja valko-
kaartilaisista
saavutettu voitto**

Taistelu ulkomaisia maahanhyökkäjiä ja valkokaartilaisia vastaan jatkui kolme vuotta. Se oli tavattoman ankaraa taistelua ja toi paljon onnettomuutta nuorelle neuvostovaltiolle. Neuvostota-

savalta joutui kokemaan useita kriittisiä tilanteita. Siperiassa toiminut Koltšakin armeija valtasi Uralin ja liikkui idästä Volgan suuntaan. Denikinin armeija läheni etelästä Tulaa ja uhkasi Moskovaa. Judenitšin armeija valtasi kaksi kertaa Pietarin lähistön. Lännestä painosti Puolan valkoinen armeija. Paroni Wrangel valloitti Krimin. Pohjoisessa isännöivät kenraali Millerin joukkio. Kaikkien näiden armeijain toimia suuntasi ja tuki suurimpien imperialististen maiden sotilasjohto. Rintamien muodostaman saartorenkkaan ulkopuolella olivat jo maan rikkaimmat alueet — Ukraina, Kaukasia, Siperia. Silloinen ulkomainen lehdistö oli täynnä kirjoituksia bolševikkien vallan väistämättömästä romahduksesta. Kymmeniä kertoja ilmoitettiin sellaistakin, että neuvostovaltaa ei ole enää olemassa.

Mutta neuvostovalta oli kansan valtaa. Sitä ei voitu hävittää, niin kuin ei voida hävittää kansaakaan. Joka

kerta, kun rintamalla muodostui uhkaava tilanne, neuvostohallituksen päämies, Työ- ja Puolustusneuvoston puheenjohtaja Lenin ja puolue kääntyivät kansan ja armeijan puoleen. Kutsu sai kommunistien kannatuksen ja uusia voimia ilmaantui. Uhanalaisille rintamanosille lähetettiin puolueen parhaita miehiä, uusia työläis- ja nuorisoliittolaisosastoja. Voitostaan toivotellut vihollinen kärsi tappioita ja lähti pakoon. Nälkäiset, paljasjalkaiset, huonosti vaetetut ja kehnosti aseistetut Punaisen Armeijan soturit — työläiset ja talonpojat — osoittivat ennen näkemätöntä uhrautuvaisuutta ja sankaruutta taistelussa valtansa puolesta. Puolueen leniniläisen Keskuskomitean ja neuvostohallituksen johdolla työtätekevät voittivat rintamalla ja selustassa mitä raskaimmissa olosuhteissa voittamattomilta tuntuneet vaikeudet.

Neuvostokansan taistelua maahanhyökkäjiä ja valkokaartilaisia vastaan helpotti kansainvälisen proletariaatin vallankumouksellinen taistelu. Kapitalististen maiden työtätekevät estivät aseiden kuljetusta valkokaartilaisille ja maahanhyökkääjille ja perustivat »Kädet irti Venäjältä»-komiteoita. Tuhansia vapaaehtoisia monista maista taisteli Punaisen Armeijan kansainvälisissä osastoissa. Koko maailman työläisten ja talonpoikien kannatus ja myötätunto antoivat reippautta ja voitonvarmuutta Venäjän työtätekeville.

Vuoden 1920 loppuun mennessä kaikki imperialistien ja heidän venäläisten liittolaistensa sotaretket oli lyöty hajalle. Maahanhyökkääjät ja valkokaartilaiset oli häädetty Siperiasta ja Keski-Aasiasta. Neuvostovalta voitti Azerbaidžanissa, sitten Armeniassa ja Gruusiassa. Neuvostovaltion sotilaallisen tukahduttamisen yritykset epäonnistuivat. Vuoden 1920 loppuun mennessä ulkomaiset maahanhyökkääjät ja valkokaartilaiden laumat oli häädetty koko maasta Kaukoitää lukuun ottamatta, jossa japanilaiset miehittäjät ja valkokaartilaiset pitivät valtaa vuoteen 1922 saakka. Ulkomaisten imperialistien armeijain turvin porvariston tosin onnistui kaapata uudelleen valta Liettuaassa, Latviassa ja Eestissä. Osa Moldaviaa (Bessarabia), Ukrainaa ja Valko-Venäjää jäi väliaikaisesti erotetuksi neuvostotalvalloista.

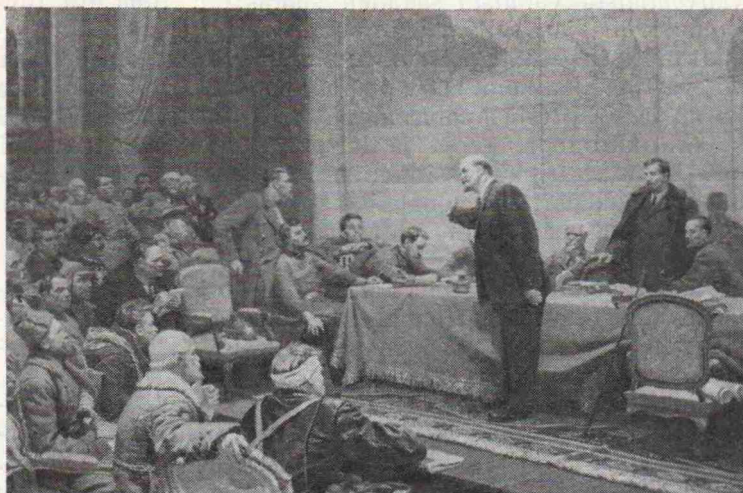
Selittäen Punaisen Armeijan kansalaissodassa maahanhyökkääjien ja valkokaartilaiden yhdistetyistä ja itseään

vahvemmista voimista saamien suorastaan ihmeeltä tun-
tuvien voittojen syitä Lenin sanoi: »...ihme, joka on ta-
pahtunut, saattoi tapahtua vain sen ansiosta, että puolue
oli vartiopaikallaan, että puolue noudatti mitä tiukinta
kuria, ja siksi, että puolueen auktoriteetti oli yhdistämässä
kaikkia hallinnonhaaroja ja laitoksia ja KK:n esittämää
kutsua noudattivat yksimielisesti kymmenet, sadat, tu-
hannet ja vihdoin miljoonat, ja vain siksi, että antauduttiin
ennen kuulumattomiin uhrauksiin.» (Teokset, 30. osa,
s. 434.)

Se oli suuri voitto taistelussa neuvostovallan ja neu-
vostovaltion riippumattomuuden puolesta, taistelussa edel-
lytysten luomiseksi rauhanomaista sosialistista rakennus-
työtä varten.

Ulkomaista maahanhyökkäystä ja valkokaartilaisia vas-
taan käydyn taistelun mitä raskaimmissa olosuhteissa puo-
lue ei heikentänyt taloudellisen rakennustyön kehittämistä.
Tälle kysymykselle oli omistettu keväällä 1920 pidetyn
puolueen 9. edustajakokouksen työ. Jo helmikuussa 1920
oli Leninin toimeksiannosta laadittu suunnitelma Venäjän
sähköistämiseksi 10—20 vuodessa. Sen oli laatinut iso asian-
tuntijaryhmä, jota johti tunnettu sähköinsinööri Kržiža-
novski, Leninin työtoveri puolueen perustamisen ajoilta.
Tuon suunnitelman vahvisti neuvostojen edustajakokous
joulukuussa 1920. Edustajakokouksen istunnot pidettiin
Bolšoi-teatterin rakennuksessa. Moskovassa ei ollut polt-
toainetta eikä kokoussalia lämmitetty. Kaupunkiliikenne
ei toiminut. Edustajat saapuivat istuntoihin jalkaisin. Jot-
ta edustajakokouksessa esitetty maan sähköistämiskartta
olisi saatu valaistua, jouduttiin katkaisemaan sähkövirta
jopa Kremlistäkin — niin vähän oli silloin sähkövoimaa
pääkaupungissa. Sellaisissa oloissa maan ylin vallanelin —
neuvostojen edustajakokous — käsitteli sähköistämissuun-
nitelmaa, joka hämmästytti rohkeudellaan ja valtavuudellaan
kaikkia aikalaisia.

Suunnitelma edellytti rakennettavaksi 30 voimalaitosta
yhteisteholtaan puolitoista miljoonaa kilowattia. Siihen ai-
kaan se oli rohkea ja suurenmoinen suunnitelma. Lenin
kirjoitti, että se on suuri suunnitelma, joka voi innostaa
työläisten ja tietoisten talonpoikien joukkoja. Hän piti
tuota suunnitelmaa puolueen toisena ohjelmalla. Alulle
pantujen töiden valtavan merkityksen Lenin ilmaisi sanoin:

Lenin selostamassa neuvostomaan sähköistämissuunnitelmaa. 1920

»Kommunismi on neuvostovalta plus koko maan sähköistäminen.» (Teokset, 31. osa, s. 503.)

Miksi kommunistisesta puolueesta tuli maan ainoa puolue?

Useissa maissa, jotka ovat ryhtyneet rakentamaan sosialismia myöhemmin ja toisenlaisten historiallisten olosuhteiden vallitessa, toimi sosialistista rakennustyötä johtavien marxilais-leniniläisten puolueiden rinnalla muitakin poliittisia puolueita, jotka ilmentävät proletariaatin kanssa liitossa olevien luokkien ja sosiaalisten ryhmien etuja (talonpoikien, kaupunkien pienomistajien ja eräiden sivistyneistökerrosten). Näin on esimerkiksi Puolassa, Tšekkoslovakiassa ja Saksan Demokraattisessa Tasavallassa. Miksi siten neuvostovaltioon jäi lopulta vain yksi poliittinen puolue?

Venäjällä olleet monilukuiset poliittiset puolueet hajosivat vähitellen ja kuolivat luonnollisen kuoleman erittäin ankaran taistelun kulussa. Kansalaissodan kaudella kaikki työtätekevät kerrokset vakuuttuivat oman kokemuksensa perusteella, että kommunistinen puolue on niiden etujen ainoa johdonmukainen puoltaja ja kaikkein päättävin tais-

telija, joka puolustaa neuvostomaan riippumattomuutta kaikkien maiden imperialistien anastusyrityksiltä. Kolme vuotta jatkuneen ankaran kansalaissodan aikana työläiset ja talonpojat tulivat näkemään monilukuisilla rintamilla kommunistien uhrautuvaisuuden ja ottivat esimerkkiä heidän miehuullisuudestaan ja järkkymättömyydestään. Tuon pyhän vapaussodan palossa työläiset ja talonpojat tulivat vielä paremmin tuntemaan kommunistisen puolueen, arvostivat sen kykenevyyden ja neuvostovaltion johtamisen taidon ja alkoivat tuntea entistä suurempaa luottamusta sitä kohtaan.

Lokakuun vallankumousta vastaan esiintyneet menševikkien, eserrien ja muiden pikkuporvarillisten puolueiden johtomiehet jäivät neuvostovallan vihollisten leiriin yhdessä porvariston ja tilanherrojen puolueiden kanssa. Kommunistinen puolue noudatti joustavaa taktiikkaa pikkuporvarillisten puolueiden horjuvien poliittisten ryhmien ja aineiden suhteen. Se teki kaiken mahdollisen auttaakseen niitä, jotka olivat valmiit yhteistyöhön neuvostovallan kanssa, valmiit voittamaan horjuntansa, ymmärtämään proletariaatin diktatuurin välttämättömyyden ja tukemaan sitä. Kommunistit tekivät sovinnon niiden kanssa heikentäkseen vallankumouksen vihollisten leiriä.

Menševikkien ja eserrien vastavallankumouksellisen toiminnan vuoksi kesällä 1918 työläiset ja talonpojat häätivät heidän johtajansa pois neuvostoista. Mutta kun he syksyllä 1918 alkoivat kääntyä neuvostovallan puolelle Saksassa tapahtuneen vallankumouksen ja ulkomaiden sotilaallisen maahanhyökkäyksen antamien ensimmäisten opetusten vaikutuksesta, bolševikit ottivat heti huomioon tuon käänteen. Niille menševikeille ja eserrille, jotka eivät olleet liittoutuneet venäläisen ja ulkomaisen porvariston kanssa, myönnettiin oikeus osallistua neuvostojen työhön. Heidän sanomalehtensä alkoivat ilmestyä. Menševikit ja eserrät eivät kuitenkaan pysyneet kauan tuolla kannalla. Jo keväällä 1919, Koltšakin hyökkäyksen päivinä, he esiintyivät neuvostovastaisena voimana. Neuvostovallan oli jälleen lakkautettava heidän sanomalehtensä, mutta noiden puolueiden toimintaa ei kielletty. Menševikit, eserrät ja muut pikkuporvarilliset puolueet olivat edustettuina neuvostoissa vielä kansalaissodan lopullakin (joulukuu 1920).

Mitä pitemmälle kehittyi Lokakuun vallankumous, sitä

enemmän kuitenkin erkanivat pikkuporvarillisten puolueiden ja työtätekevien joukkojen tiet. Talonpojat, käsityöläiset ja työtätekevä sivistyneistö olivat vallankumouksen ja kansalaissodan vuosina saaneet paljon opetusta. Pitkäaikainen ja ankara kansalaissota pakotti kaikki puolueet ottamaan selvästi kantaa. Oli kiertämättömästi ratkaistava kysymys siitä, mennäkö bolševikkeja vastaan, siis valkokaartilaisten ja maahanhyökkääjien kanssa omaa kansaa vastaan, vaiko työtätekevän kansan puolesta tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, siis yhdessä bolševikkien kanssa, sillä maassa ei ollut muuta poliittista voimaa, joka olisi kyennyt järjestämään ja johtamaan taistelua valkokaartilaisia ja maahanhyökkääjiä vastaan. Venäjän työtätekevät tekivät valintansa ja lähtivät Leninin puolueen, bolševikkien mukana ja voittivat. Menševikkien, eserrien ja muiden pikkuporvarillisten puolueiden johtajat lähtivät valkokaartilaisten ja maahanhyökkääjien mukana ja yhdessä heidän kanssaan tulivat heitetyksi historian tunkiolle. Näin tapahtui Venäjän liittotasavallassa.

Samanlainen prosessi oli käynnissä maan reuna-alueilakin, sen kansallisilla alueilla. Sielläkin porvarilliset ja pikkuporvarilliset puolueet häpäisivät itsensä yhteistyöllään ulkomaisten imperialistien kanssa. Kansallisten alueiden työläiset ja talonpojat käänsivät niille selkänsä, tuomitsivat niiden kavalan politiikan ja liittyivät tiiviisti kommunististen järjestöjen ympärille. He katsoivat paremmaksi liiton venäläisten työläisten kanssa kuin oman porvaristonsa ja sen puolueiden kanssa. Johdonmukaisella internationalistisella politiikallaan kommunistinen puolue saavutti kestävän arvovallan aikaisemmin sorrettujen kansojen keskuudessa.

Pikkuporvarillisten puolueiden riveissä oli vallankumouksellisiakin aineksia. Ne olivat tyytymättömiä johtajiensa vastavallankumoukselliseen toimintaan, sanoutuivat heistä irti ja muodostivat omia järjestöjään, omia puolueitaan, jotka hyväksyivät neuvostovallan toimintaohjelman (vasemmistoeserrit, internationalisti-menševikit, vasemmistobundilaiset, Ukrainassa borotbalaiset ja monet muut). Kommunistinen puolue oli valmis tukemaan noita vallankumouksellisia aineksia ja oli yhteistoiminnassa niiden kanssa. Nähtyään, että kommunistien ympärille oli kokoon tunut työtätekevien valtaenemmistö, kaikki nuo puolueet

ja ryhmät tulivat vähitellen johtopäätökseen erillisen olemassaolonsa tarkoituksettomuudesta ja hajaantuivat vapaaehtoisesti, oma-aloitteisesti. Monet niiden jäsenet hyväksyttiin kommunistiseen puolueeseen. Siten bolševismi veti puolelleen kaiken parhaan sille läheisistä sosialistisista ajatussuunnista.

Siksi bolševikit jäivät maan ainoaksi puolueeksi, joka nautti kansan jakamatonta luottamusta.

Leninin viitoittamaa tietä kohti sosialismia

Neuvostovaltion taistelu rauhan puolesta

Kun valkokaartilaisista ja maahanhyökkääjistä oli saatu voitto, puolue saattoi keskittää huomionsa ja neuvostokansan kaikki voimat taloudelliseen rakennustyöhön. Imperialistit taas ympäröivät neuvostomaata joka puolelta eivätkä luopuneet aikeistaan panna toimeen uusi sotilaallinen maahanhyökkäys. Sen ehkäisemiseksi oli noudatettava viisasta ja joustavaa kansainvälistä politiikkaa. Neuvostovaltion ulkopoliittikan suuntana oli rauhanomainen rinnakkainolo kapitalististen valtioiden kanssa. Tuo politiikka oli Leninin ehdottama ja kehrittelemä. Kansalaisodan päättymisen jälkeen hän sanoi: »... me hankimme taistelujen tietä itsellemme edellytykset olla olemassa rinnan kapitalistivaltioiden kanssa.» (Teokset, 31. osa, s. 400.)

Leninin johdolla kommunistinen puolue ja neuvostohallitus taistelivat tarmokkaasti rauhan lujittamisen puolesta. Kun vuonna 1922 Genovan (Italia) konferenssiin olivat kokoontuneet kapitalististen valtioiden edustajat käsittelemään kysymystä sodanjälkeisestä yhteistyöstä, neuvostohallitus teki ehdotuksen yleisestä aseistuksen supistamisesta. Tuo ehdotus hylättiin. Vuonna 1927 neuvostohallitus teki Kansainliitolle ehdotuksen kaikkien valtioiden täydellisestä aseistariisumisesta. Tuokin ehdotus hylättiin. Imperialistit hautoivat uuden maahanhyökkäyksen suunnitelmia neuvostomaata vastaan.

Siksi neuvostovaltion oli suunnattava huomattava osa silloisista vähäisistä varoistaan Punaisen Armeijan taistelukuntoisuuden kohottamiseen. Monilla kapitalistisilla valtioilla, etenkin USA:lla, oli edelleenkin tavoitteenaan neu-

vostojärjestelmän hävittäminen maan päältä, eivätkä ne pitkään aikaan tunnustaneet neuvostohallitusta. Kapitalistit toivoivat taloudellisen saarron avulla saavansa tukahdutettua nuoren neuvostotasavallan. He olivat varmoja siitä, että neuvostovalta ei pysty itsenäisesti palauttamaan kuntoon kansantalouttaan, joka oli tuhoutunut ensimmäisen maailmansodan, ulkomaisen intervention ja kansalais-sodan kaudella.

Sodan jälkeen neuvostomaa oli tosiaankin imperialistien ja valkokaartilaiden syystä hyvin vaikeassa asemassa. Tehtaat olivat pysähdyksissä polttoaineen ja raaka-aineen puutteen vuoksi. Maahanhyökkääjät olivat hävittäneet monia tehtaita. Venäjän kärsimien hävitysten mitoista antaa käsityksen sekin, että vuonna 1920 suurteollisuuden tuotos oli seitsemän kertaa pienempi kuin maailmansodan edellä. Oli puute kaikkein välttämättömmästä — vaatteista, jalkineista, paloöljystä ja vieläpä tulitikuista ja suolasta. Iltaisin talonpojat valaisivat asumuksiaan pärevalkealla. Naiset valmistivat itse karkeakankaisia vaatteita käyttäen työvälineinään rukkia ja kangaspuita, miehet punoivat virsuja jalkineiksi aikuisille ja lapsille.

Työläisten elämä oli erittäin raskasta. He saivat ohuen leipäviipaleen päivässä. Joka päivä ei ollut sitäkään. Nälkä pakotti monet työläiset matkustamaan perheineen maaseudulle ja harjoittamaan maataloutta. Ne työläiset taas, jotka jäivät kaupunkiin, valmistivat käsityönään erilais-ta kotikalustoa ja vaihtoivat sitä ruokatarvikkeisiin ole-massaolonsa ylläpitämiseksi.

Talonpojat niin ikään kärsivät suurta puutetta. Heidän taloutensa oli mennyt rappiolle. Maahanhyökkääjät ja valkokaartilaiset olivat hävittäneet paljon karjaa ja anastaneet viljaa. Lisäksi vuonna 1921 maa koki ankaraa kuivuut-ta, jonka seurauksena oli katovuosi, ja monien kuverne-menttien väestö kärsi nälänhätää.

Saadaksemme selvemmän käsityksen neuvostomaan sil-loisen talouden tilasta vertaamme sitä USA:n talouteen. Vuonna 1920 USA:ssa tuotettiin 55 miljardia kilowattitun-tia sähkövoimaa, neuvostomaassa vain puoli miljardia; vas-taavasti: kivihiiltä 600 miljoonaa tonnia ja noin 9 miljoonaa tonnia; öljyä 62 miljoonaa tonnia ja noin 4 miljoonaa tonnia; terästä 43 miljoonaa tonnia ja vain 200 000 tonnia. USA:n pelloilla työskenteli 250 000 traktoria, mutta

neuvostomaassa niitä ei ollut lainkaan, sen sijaan oli 8 miljoonaa sahraa.

Puolue osoitti ulospääsytön puutteesta ja takapajuisuudesta: sosialismiin johtavan tien

Miten neuvostomaa saataisiin pikemmin johdetuksi pois taloudellisesta rappiotilasta ja puutteesta? Mitä tietä on kuljettava sosialismiin, millaisin menetelmin se on rakennettava? Nämä kysymykset askarruttivat silloin kommunistista

puoluetta ja sen johtajaa, Leniniä.

Vastauksen näihin kysymyksiin antoi puolueen 10. edustajakokous, joka oli koolla maaliskuussa 1921. Lenin teki selostuksen edustajakokouksessa. Selostuksen ydinajatuksena oli mahdollisimman oikean tien löytäminen sosialismin rakentamista varten. Tärkeintä oli saada aikaan kahden perusluokan — työläisten ja talonpoikien — oikeat keskinäissuhteet rauhan oloissa. Lenin opetti, että noiden luokkien väliset suhteet määräävät neuvostovallan kohtalon. Kun tilanherrat ja kapitalistit voitiin ja piti häätää pois, niin talonpoikien kanssa työväenluokan oli sopeuduttava yhteen ja ystävyyttävä.

Työläiset ja talonpojat ovat työveljiä. Kummatkin olivat saaneet kokea tilanherrojen ja kapitalistien sortoa. Työläiset ja talonpojat eivät voi elää ilman toisiaan. Talonpojat antavat työläisille leipää, työläiset talonpojille työkaluja, koneita, teollisuustavaroita. Itse tuotanto, työ lähentää nuo kaksi luokkaa kiinteästi toisiinsa. Siksi puolueen politiikan suuntana, kuten Lenin opetti, on oltava työläisten ja talonpoikien välisen *liiton lujittaminen*. Siinä tarkoituksessa sotakommunismin politiikka, jota oli pakko noudattaa sotilaallisen intervention ja kansalaissodan vuosina, oli korvattava uudella talouspolitiikalla (nep). Lenin oli itse asiassa hahmotellut tuon politiikan pääpiirteissään jo vuonna 1918, mutta kansalaissota esti sen toteuttamisen.

Rauhan oloissa työläisten ja talonpoikien välisten oikeiden keskinäissuhteiden on kehityttävä taloudellisella perustalla. Teollisuus- ja maataloustuotteiden vaihtoa on suoritettava kaupan välityksellä. Tuollainen vaihtotapa on ollut olemassa jo vuosisatoja, talonpojat ovat tottuneet siihen eivätkä voi elää ilman sitä. Mutta sitä varten on *palautettava kuntoon kansantalous ja kehitettävä sitä edelleen*. Lisäksi sitä on kehitettävä siihen suuntaan, että ratkaisevaa osaa näyttelisi raskas teollisuus, jota ilman ei

voida nostaa muita taloudenaloja eikä kohottaa työn tuotavuutta.

Maa oli lamatilassa. Talouselämä oli kuollut. Miten se saadaan elpymään? Lenin sanoi, että täytyy aloittaa maatalouden kuntoonpalauttamisesta. Ensivuorossa oli saatava työläisille ruokaa, pelastettava heidät kuolemalta. Leipää saadaan talonpojilta. He turvaavat teollisuuden maataloustuottoisilla raaka-aineilla: puuvillalla, pellavalla, viljalla ja nahalla. Kun työläisillä on riittävästi leipää ja tehtaat saavat raaka-ainetta, niin teollisuus pääsee jaloilleen ja alkaa tuottaa talonpoikien tarvitsemia tavaroita. Siksi on luotava maaseudulla sellaiset edellytykset, että talonpojat olisivat kiinnostuneita maatalouden kehityksestä, että heillä olisi ylimääräistä viljaa, jotta he voisivat myydä sitä työläisille ja muulle kaupunkilaisväestölle ja myydä valtiolle sekä viljaa että tuottamiaan raaka-aineita.

Lenin ehdotti, että kansalaissodan vuosina voimassa ollut elintarvikkeiden luovutusvelvollisuus lakkautettaisiin ja korvattaisiin *elintarvikkeverolla*. Määrällisesti tuon veron tuli olla pieni. Talonpoika ymmärsi, että hän on velvollinen luovuttamaan osan tuotteistaan valtiolle ilmaiseksi. Verojahan maksavat myös työläiset ja toimihenkilöt. Olihan palautettava kuntoon teollisuus ja kehitettävä sitä sekä ylläpidettävä valtiokoneistoa, joka palvelee myös talonpoikia. Oli ylläpidettävä Punaista Armeijaa, joka suojeli neuvostomaata, työläisten ja talonpoikien rauhanomais- ta työtä. Siksi valtiolta maata ilmaiseksi käyttöön- sä saanut talonpoika suostuu halukkaasti luovuttamaan pienen osan tuotteistaan valtiolle korvauksetta, veron muodossa. Tyydyttyään jokapäiväiset tarpeensa hän vie toisen osan tuotteistaan torille myytäväksi ja saamallaan rahoilla ostaa teollisuustavaroita. Siten muodostuu *kauppayhteys* kaupungin ja maaseudun välille. Kauppa tulee kannustamaan talonpoikaa taloutensa kehittämiseen. Työläisten ja talonpoikien liitto lujittuu.

Eikö vapaakaupan salliminen sisällä kapitalismin henkinherättämisen vaaraa? Lenin myönsi, että tietyissä määrin sisältää. Ilmaantuu yksityiskauppias, avataan pieniä yksityislaitoksia, porvaristo alkaa herätä henkiin. Sosialistiselle valtiolle se ei kuitenkaan ole vaarallista. Valtion käsissä ovat sellaiset avainasemat kuin pankit, ulkomaan-kauppamonopoli, kansallistetut teollisuuslaitokset, rauta-

tie- ja vesiliikenne ja maat. Näiden vipusimien avulla voidaan rajoittaa yksityispääoman kasvua. Valtion teollisuus ja kauppa syrjäyttävät sen myöhemmin kokonaan.

Vapaakauppa kiihottaa myös talonpoikien yksityisomistuksellisia himoja. Monet haluavat rikastua toisten kustannuksella. Siksi työväenluokan ja sen kommunistisen puolueen on oltava valppaana, pidettävä lujasti käsissään kauppaa ja koko taloutta sääntelevää peräsiintä, suunnattavana ne järjestyneeseen uomaan ja pidettävä valvonnassaan, asetettava palvelemaan sosialistista rakennustyötä.

Uusi talouspolitiikka oli suunniteltu koko kapitalismista sosialismiin siirtymisen ajaksi. Lenin lausui varmana vakaumuksenaan, että sen pohjalla neuvostomaassa tulee rakennetuksi sosialistinen yhteiskunta.

Puolueen 10. edustajakokous hyväksyi Leninin perusajatukset ja teki päätöksen uuden talouspolitiikan voimaan saattamisesta. Neuvostohallitus julkaisi vastaavat maatalouden kehitystä kannustavat lait. Talonpojat ottivat ne vastaan suurella tyydytyksellä.

Tämä jyrkkä käänne sotakommunismiin politiikasta uuteen talouspolitiikkaan osoitti kommunistisen puolueen viisautta sekä yhteiskuntakehityksen lakien tuntemusta, Leninin nerokkuutta ja tieteellistä kaukonäköisyyttä.

Leninin kehittelemät ja neuvostomaan käytännössä tarkistetut sosialismin rakentamisen tiet ja menetelmät ovat mitä arvokkain panos marxilaiseen teoriaan. Ne toistuvat väistämättä muodossa tai toisessa, paikallisista oloista riippuen, jokaisessa sosialismia rakentavassa maassa, mikäli on olemassa talonpoikia, kotiteollisuudenharjoittajia ja käsityöläisiä.

Uuden talouspolitiikan raiteilla lujittui neuvostojärjestelmä — maailmanvallankumouksen perusta ja tuki. Sosialismia rakentamalla puolue täytti kansainvälistä velvollisuuttaan, myötävaikutti maailman vallankumousliikkeen kehitykseen. Lenin sanoi: »Nyt me vaikutamme kansainväliseen vallankumoukseen pääasiallisesti talouspolitiikkallemme... Taistelu on siirtynyt tälle alalle maailman mittassa. Jos ratkaisemme tämän tehtävän, niin silloin voitamme kansainvälisessä mitassa varmasti ja lopullisesti.» (Teokset, 32. osa, s. 435.)

Socialismin rakentamisen mutkallisten tehtävien ratkaisu hyvin vaikean kansainvälisen ja sisäisen tilanteen val-

litessa oli mahdollista vain sillä ehdolla, että puolueen rivit olivat täysin yhtenäiset ja eheät. Se oli erikoisen tarpeellista siksi, että maan väestön valtaenemmistön muodosti pikkuporvaristo, joka on altis poliittiselle horjunnalle. Tuo horjunta tarttuu epävakaisiin puolueen jäseniin. Työtätekevien viholliset käyttivät vastavallankumouksellisiin tarkoituksiinsa ryhmäkuntataistelua ja vähäisimpiäkin poikkeamia puolueen ehdottoman johdonmukaisesta linjasta. Siten tapahtui Brestin rauhasta käydyin taistelun kaudella, jolloin puolueessa muodostui ryhmäkuntia. Siten tapahtui myös sodasta rauhanomaiseen luomistyöhön siirryttäessä, jolloin leimahti uudelleen ryhmäkuntataistelu ammattiliittojen osuutta sosialismin rakennustyössä koskevasta kysymyksestä.

Marxilais-leniniläisessä puolueessa ei voida sietää ryhmiä ja ryhmäkuntia, jotka esittävät oman erikoisen ohjelmansa puolueen periaatteellisen linjan vastapainoksi sekä rikkovat puolueen järjestöllistä ja aatteellis-poliittista yhtenäisyyttä. Lenin sanoi, *että puolueen yhtenäisyyttä täytyy varjella kuin silmäterää*. Puolueen 10. edustajakokous teki päätöksen, joka kielsi kategorisesti ryhmäkunnat ja ryhmätaistelun puolueessa. Tuon päätöksen rikkojat saatiin erottaa puolueesta.

Puolueen yhtenäisyyden leniniläinen periaate oli ja on yhä puolue-elämän *järkkymätön laki*.

SNTL:n

muodostaminen

Puolueen 10. edustajakokouksen päätökset innoittivat työläisiä ja talonpoikia.

Mutta sosialistisen rakennustyön menestys riippui myös neuvostomaan kaikkien kansojen liittämistä yhtenäiseksi veljesperheeksi. Kaikkiin kansallisuuksiin kuuluvien työtätekevien yhteinen taistelu toi voiton maahanhyökkääjistä ja valkokaartilaisista. Nyt oli yhteisin työponnistuksin voitettava taloudellinen rappiotila ja nopeutettava kulkua sosialismia kohti. Kansallisten neuvostotasavaltojen kansojen keskinäisapu oli entistä välttämättömämpi vihamielisessä kapitalistisessa saarroksessa. Keskinäisavun turvasi kansallisuuskysymyksen oikea ratkaisu.

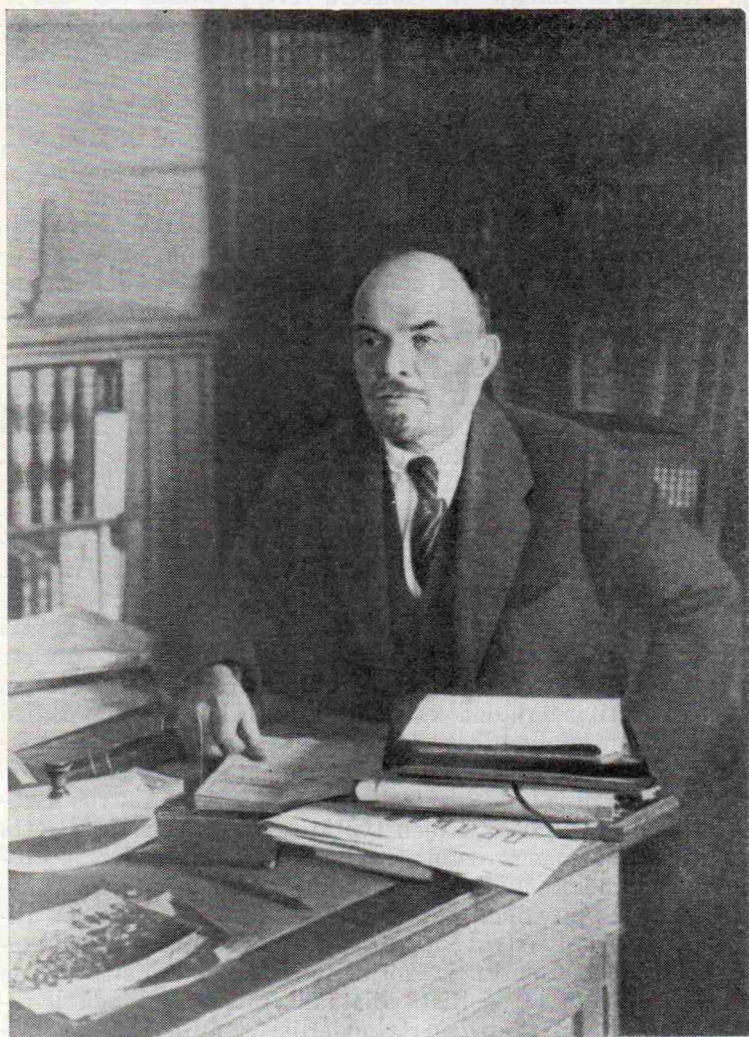
Lokakuun vallankumouksen tuloksena kaikista Venäjän kansakunnista tuli oikeudellisesti tasa-arvoisia. Oli saata-va aikaan kaikkien kansojen tasa-arvoisuus taloudellisessa ja kulttuurillisessa suhteessa riippumatta siitä, millä yhteiskuntakehityksen asteella kukin kansa oli. Se merkitsi jäl-

keenjääneiden kansojen kohottamista edistyneempien tasalle ja niiden auttamista siirtymisessä esikapitalistisista talousmuodoista välittömästi sosialistiseen järjestelmään sivuuttamalla kivulloisen kapitalisminvaiheen. Siinä tarkoituksessa taloudellisesti kehittyneempien kansojen, ensi kädessä Venäjän kansan, oli autettava jälkeenjääneitä kansoja oman teollisuuden luomisessa ja kansallisten työntekijäin valmennuksessa.

Neuvostovallan ensi vuosina oli saatu aikaan paljon kansallisen valtiollisuuden lujittamisen alalla. Kaikkein takapajuisimmatkin kansat vedettiin mukaan valtion hallintaan. Niiden vallanelimet, taloushallinnot, oikeusistutimet, lehdistö, koulut ja teatterit toimivat äidinkielistinä. Se myötävaikutti väestön perin alhaisen lukutaitoisuuden kehittämiseen ja kohotti kansan kulttuuritasoa.

Kansalaissodan päätyttyä Venäjän alueella oli olemassa Venäjän Sosialistinen Federatiivinen Neuvostotasavalta (VSFNT), Ukrainan Sosialistinen Neuvostotasavalta (USNT), Valko-Venäjän Sosialistinen Neuvostotasavalta (VVSNT) ja Taka-Kaukasian Sosialistinen Federatiivinen Neuvostotasavalta (TKSFNT), johon kuuluivat Azerbaidžanin, Armenian ja Gruusian sosialistiset neuvostotasavallat. Hivassa ja Buharassa (Keski-Aasia) oli muodostettu kansantasavallat. Jokainen neuvostotasavalta ratkaisi itsenäisesti kaikki omat kysymyksensä. Uudessa kehitysvaiheessa, rauhan oloissa oli tarpeen paitsi kaikkien tasavaltojen toiminnan koordinointi ja eräiden valtiollisten tehtävien, esimerkiksi sotilaallisen puolustuksen tehtävän, yhdistäminen sopimuksen pohjalla myös läheisempi taloudellinen yhteistyö ja yhteenliittäminen yhtenäiseksi keskitetyksi neuvostovaltioksi. Neuvostotasavaltojen työtätekevät ymmärsivät, että kunkin erillisen neuvostotasavallan suvereenisuuden ja koskemattomuuden puolustaminen imperialistien hyökkäykseltä on riippuvainen niiden keskinäisestä kiinteästä liitosta. He ymmärsivät myös sen, että taloudellisen raptiotalan kohentamista ja sosialismin rakentamista varten on ehdottoman tarpeellista liittää kiinteästi yhteen kaikkien neuvostotasavaltojen taloudelliset, poliittiset ja sotilaalliset voimavarat.

Kaikkissa neuvostotasavalloissa alkoi työtätekevien liike yhtenäiseksi neuvostovaltioksi liittymisen puolesta. Tuo liike juonsi juurensa kaikkien kansallisuuksien työläisten

Lenin — SNTL:n Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja

ja talonpoikien yhteisestä taistelusta tsaarivallan kukistamiseksi, tilanherrojen ja porvariston hävittämiseksi, neuvostovallan pystyttämiseksi ja lujittamiseksi, heidän taistelustaan maahanhyökkääjiä ja valkokaartilaisia vastaan sekä yhteisestä työstä sosialismin rakentamiseksi.

Kommunistinen puolue kannatti neuvostokansojen yhteenliittymispyrkimystä. Se ehdotti, että muodostettaisiin liittoperustein *yhtenäinen monikansallinen valtio*. Joulukuussa 1922 Moskovaan kokoontuivat kaikkien neljän neuvostotasavallan edustajat ja tekivät päätöksen yhteenliittymisestä Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi (SNTL). Jokainen neuvostotasavalta pysyi suvereenina valtiona, jokaisella oli oma neuvostohallituksensa, joka ratkaisi itsenäisesti, mutta SNTL:n valtakunnallisten lakien perusteella, tasavaltansa elämää koskevat kysymykset. Muutamissa liittotasavalloissa oli autonomisia neuvostotasavaltoja. Niissäkin oli oma hallitus, joka ratkaisi liittovaltion lakien perusteella tasavaltansa sisäiset elämäkysymykset.

Siten perustettiin neuvostovaltio, yhtenäinen sosialistinen liittovaltio. Sen oli luonut suuri Lenin. SNTL merkitsi leniniläisen kansallisuuspolitiikan riemuvoittoa. Tuo politiikka oli hyvin mutkallisen kansallisuuskysymyksen ratkaisun esikuvana koko maailmalle. Neuvostomaassa asuu toista sataa kansallisuutta ja kansallista ryhmää. Niiden liittämällä yhtenäiseksi veljesperheeksi oli maailmanhistoriallinen merkitys.

»**Kumpi voittaa?**» Hyväksytyään uuden talouspolitiikan kommunistinen puolue ryhtyi koko tar-mollaan järjestämään kansaa toteuttamaan sitä elämässä. Puolue uudelleenjärjesti rivinsä uusia tehtäviä vastaavasti. Puoluejärjestöjen toiminnan tärkeimmiksi kysymyksiksi tulivat talouskysymykset: maatalouden, teollisuuden ja liikenteen jälleenrakentaminen, kaupungin ja maaseudun välisen tavaravaihdon elvyttäminen, luotto- ja rahajärjestelmän kohentaminen. Puolue lähetti työhön talousalalle tuhansia kommunisteja Punaisesta Armeijasta. Monet heistä asetettiin tehtaiden johtajiksi, kulkulaitoksen, valtionkaupan ja osuuskuntien johtaviksi työntekijöiksi.

Puoluesolut vaikuttivat joka suhteessa tuotantolaitosten työhön, toteuttivat valvontaa alhaalta käsin, sekaantumatta kuitenkaan laitosten johdon määräyksiin. Kommunistit veivät mukanaan puolueeseen kuulumattomia työ-

läisiä kamppailuun tuotannollisten tehtävien täyttämisestä ja työn tuottavuuden kohottamisesta.

Maaseudulla kommunistit selittivät talonpojille uuden talouspolitiikan olemusta ja elintarvikkeiden luovutusvelvollisuuden elintarvikeverolla korvaamista koskevan lain sisältöä. He kehottivat talonpoikia laajentamaan kylvöalaa, kehittämään karjanhoitoa, lisäämään maataloustuotteiden tuotantoa, auttoivat talonpoikia osuuskuntien perustamisessa ja niiden työn järjestelyssä, maanviljelystekniikan soveltamisessa maatalouteen ja maatalouskaluston korjaustöissä.

Puolueen tarmokas toiminta toi pian tuloksia. Uuden talouspolitiikan perustalla maatalous ja teollisuus pantiin kuntoon nopeasti, kuten Lenin oli ennustanutkin. Työläisten ja talonpoikien elintaso kohosi. Työläiset palasivat maaseudulta tehtaisiin. Nälkää nähneen maalaisköyhälistön aineellinen asema parani. Neuvostohallitus antoi sille lainaksi siemenviljaa ja maatalouskalustoa.

Vapaakaupan maaperällä alkoi syntyä ja kasvaa yksityiskauppiaita. He ottivat haltuunsa vähittäiskaupan ja tunkeutuivat jo tukkukaupankin alalle. Teollisuuden alalla ilmaantui yksityisyrittäjiä. He avasivat pieniä yrityksiä, joissa oli muutamia työläisiä. Maaseudulla kasvoi määrällisesti ja rikastui kulakkiväestö.

Tuossa mutkallisessa tilanteessa eräät kommunistit ka-dottivat uskonsa työväenluokan voimaan ja kykyyn voittaa porvaristo taloudellisen toiminnan alalla. Me suoritim-me Lokakuun vallankumouksen, kukistimme porvariston herruuden, häädimme pois maahanhyökkääjät ja kaiken sen jälkeen sallimme kapitalismin uudestisyntymisen; em-me hyväksy tuollaista puolueen politiikkaa, he sanoivat. Noita mielialoja kiihotti menševikkien ja kansainvälisen sosialidemokratian kova parku sen johdosta, että neuvostomaan kommunistit lähtivät muka perääntymään takaisin kapitalismiin saattamalla voimaan uuden talouspolitiikan ja kulkevat kohti tuhoa.

Uusi talouspolitiikka oli todella merkittävä käänne maan elämässä, mutta se ei tietenkään ollut takaisin päin menoa. Tuollaista käännettä eivät kaikki voi kestää. Kysymykseen, mistä johtuu horjunta, Lenin vastasi: »Jokainen omalaatuinen historian käänne aiheuttaa eräitä muutoksia pikkuporvarillisen horjunnan muodoissa. Tätä horjuntaa on

aina proletariaatin lähetyvillä ja se leviää jossain määrin proletariaatin keskuuteen.» Siksi jyrkän käänteeseen tapahtuessa areenalle ilmaantuu kaksi horjunnan suuntausta: toinen on »pikkuporvarillinen reformismi», toinen »pikkuporvarillinen kiihkovallankumouksellisuus, joka on sanoissa ankaraa, paisuteltua ja rehentelevää, mutta käytännössä pelkkää hajanaisuutta, pirstoutuneisuutta ja päättömyyttä — sellaisia ovat tämän horjunnan kaksi 'suuntausta'.» (Teokset, 33. osa, s. 1.)

Ummistamatta silmiä kapitalismin uudestisyntymisen vaaralta Lenin kehotti puoluetta kiinnittämään huomiota siihen, että kapitalismista sosialismiin siirtymisen kaudella porvariston ja proletariaatin välinen luokkataistelu ei lakkaa, vaan saa uusia muotoja. Heräsi kysymys: *kumpi voittaa?* Voimistuuko ensiksi ja saa ylliotteen kapitalismi, ts. uusi, uuden talouspolitiikan oloissa kasvanut porvaristo yhdessä kulakiston kanssa, vai ottaako maan koko talouselämän huostaansa kommunistisen puolueen johtama työväenluokka, joka syrjäyttää markkinoilta yksityiskauppiat ja taltuttaa kulakiston. Taistelua käytiin itse asiassa vaihtokuksesta työtätekeviin talonpoikiin. Porvaristo yritti hajottaa työväenluokan ja työtätekevien talonpoikien liiton ja vetää talonpojat puolelleen. Työväenluokan oli tehtävä tyhjiksi nuo porvariston yritykset ja lujitettava liittoaan talonpoikien kanssa. Tuon liiton murtumattomuus on kaikkien menestysten takeena sosialismin rakentamisessa.

Tuossa mutkallisessa tilanteessa on tärkeintä, ettei kadoteta luottamusta omiin voimiin ja voittaen kaikki vaikeudet kuljetaan varmasti asetettua päämäärää, sosialismia kohti, Lenin sanoi.

Perusrenkaana taloudellisen rakennustyön tehtävien ketjussa oli tuolloin kauppa, sen järjestäminen sosialistisen teollisuuden ja pientalonpoikaiston yksityisomistuksellisen tuotannon taloudellisten yhteyksien pohjalla. Kaupan kehittäminen kysymyksiä käsiteltiin laajalti puolueen 11. (1922), 12. (1923) ja 13. (1924) edustajakokouksessa. Kommunistit eivät vielä osanneet käydä kauppaa. Jotkut heistä halveksivat yleensä kaupankäyntiä ja olivat sitä mieltä, että suuren vallankumouksen suorittaneiden kommunistien ei ole sopivaa harjoittaa sellaista tointa. Lenin arvosteli noita harhakäsityksiä ja esitti tunnuksen: *kommunistien on opittava käymään kauppaa.*

Taitavan taloudenhoidon kannalta oli suuri merkitys työntekijäin oikealla valinnalla ja sijoittelulla, puolueen ja valtion tehtävien toimeenpanon tarkastuksen järjestämisellä, sillä puolueen ja valtion politiikkaa toteuttavat ihmiset.

Puolue asetti parhaita työntekijöitään työhön talousalalle. Hallituksen kokoonpanossa Leninin apulaisena toiminut Tsjurupa johti kauppaa-alaa. Myöhemmin tuohon toimeen nimitettiin Mikojan, Dzeržinski oli Kulkulaitoksen Kansankomissariaatin johdossa ja sittemmin Korkeimman Kansantalousneuvoston (KKTN) johdossa. Kuibyšev oli sähköistämisen johdossa ja Dzeržinskin kuoleman jälkeen hän johti Korkeinta Kansantalousneuvostoa.

Sosialistinen talousmuoto lujittui ja kehittyi puolueen oikean politiikan ja työläisten uhrautuvan työn ansiosta. Kommunistit opettelivat menestyksellisesti hoitamaan taloutta. He opettelivat käymään kauppaa ja alkoivat syrjäyttää yksityiskauppiaita tukku- ja vähittäiskaupan alalta. Työläisten keskuudesta nostettiin esiin kyvykkäimpiä tehtaiden johtajiksi. He tunsivat hyvin tuotannon, osasivat suhtautua oikealla tavalla työläisjoukkoihin ja tukeutua niiden aloitteellisuuteen.

Kommunistisen puolueen innoittamina työläiset palauttivat kuntoon tehtaita ja kaivoksia. Talonpojat kunnostivat omia talouksiaan. Markkinoille ilmaantui yhä enemmän teollisuus- ja maataloustuotteita.

Kysymys »kumpi voittaa?» ratkaistiin siis sosialismin eduksi. Neuvostomaa kulki nopeasti noususuuntaan.

Kaikkien maiden proletaarit ja sorretut kansat, liittykää yhteen!

Lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen vaikutuksesta kehittyneiden kapitalististen maiden proletariaatin taistelu alkoi sulautua yhteen siirtomaiden ja epäitsenäisten maiden sorrettujen kansojen taistelun kanssa. Imperialisminvastainen vapausliike muuttui luonteeltaan *yleismaailmalliseksi*. Tuosta suuresta maailman vallankumousprosessista puhuessaan Lenin tähdensi, että ainoastaan kapitalististen maiden proletariaatti liittossa sorrettujen siirtomaakansojen kanssa saa lopullisen voiton maailmankapitalismista.

Neuvostomaa astui maailman vapausliikkeen johtoon. Se antoi apua maailman vallankumousliikkeelle, proletaarien taistelulle riistoa vastaan ja imperialismin orjuutta-

mien maiden kansojen taistelulle itsenäisyyden puolesta. Historia asetti Venäjän työväenluokalle kunniaakkaan, mutta samalla hyvin vaikean tehtävän olla esitaistelijana ihmiskunnan vapauttamisessa imperialismin ja kolonialismin ikeestä. Koko maailman työläiset ja sorretut kansat olivat ylpeitä neuvostomaasta ja ihailivat sen sankarillisia ponnistuksia ja saavutuksia sosialistisessa rakennustyössä, jota se suoritti vihamielisen kapitalistisen saarron vaikeissa oloissa. He ymmärsivät, että neuvostomaan työläiset ja talonpojat edistävät heidän yhteistä asiaansa.

Lokakuun vallankumouksen innoittajan ja järjestäjän, kommunistisen puolueen johtajan, historian ensimmäisen proletaarisen valtion johtajan, Leninin nimi tuli hyvin tunnetuksi kaikissa maanosissa. Neuvostomaasta tuli kaikkia sorrettuja puoleensa vetävä keskiö. Lenin sanoi: »Me esiinnyimme nyt... sekä kaikkien maiden proletariin että myös sorrettujen kansojen edustajina.» (Teokset, 31. osa, s. 441.)

Suuria vaikeuksia voittaen maailman kaikilta kolkilta saapui neuvostomaahan sorrettujen kansanjoukkojen edustajia nähdäkseen, miten työläiset ja talonpojat rakentavat uutta elämää ilman kapitalisteja ja tilanherroja. Ulkomaalaisten työtätekevien edustajistot tapasivat Leniniä ja hänen työtovereitaan. Lenin keskusteli monien maiden valkankumousmiesten kanssa ja antoi heille arvokkaita neuvoja.

Syyskuussa 1920 Neuvosto-Azerbaidžanin pääkaupungissa Bakussa pidettiin ensimmäinen Idän kansojen edustajakokous. Siinä oli läsnä yli kaksi tuhatta edustajaa. Ensi kertaa historiassa Aasian ja Afrikan sorrettujen kansojen edustajat kokoontuivat yhdessä vapauden saavuttaneiden Venäjän kansojen edustajien kanssa käsittelemään elintärkeitä kysymyksiään. Edustajakokouksen työhön osallistui Turkin, Egyptin, Iranin, Kiinan, Intian, Afganistanin, Turkestanin, Kirgisian, Buharan, Hivan, Gruusian, Armenian ja muiden maiden edustajistot. Edustajakokouksessa oli läsnä myös Euroopan, Aasian ja Amerikan kommunistien puolueiden edustajia. Edustajakokous hyväksyi Manifestin Idän kansoille ja kehotti näitä liittymään yhteen ja tehostamaan taistelua imperialismin ja kolonialismin ikeestä vapautumisensa puolesta. Edustajakokous kääntyi Euroopan, Amerikan ja Japanin työläisten puoleen kehoittaen näitä tukemaan sorrettujen kansojen taistelua. Ve-

toomus päättyi sanoihin: »Eläköön kaikkien maiden työläisten yhteenliittyminen Aasian ja Afrikan työtätekevien joukkojen kanssa!»

Idän kansojen ensimmäisestä edustajakokouksesta puheen Lenin sanoi, että se on saavutus, joka on merkitykseltään suurempi kuin monet sodassa saadut voitot. Tehden yhteenvedot edustajakokouksen työstä Lenin hyväksyi ja perusteli maailman vapausliikkeen uuden tunnuksen: *»Kaikkien maiden proletaarit ja sorretut kansat, liittykää yhteen!»*

Neuvostovaltio esitti syntymävaiheessaan vaatimuksen maailman kaikkien sorrettujen kansojen vapauttamisesta ja itsemääräämisoikeuden myöntämisestä niille. Se repi ja hävitti tsaarin ja porvarillisen väliaikaisen hallituksen solmimat häpeälliset salaiset sopimukset Iranin ja Turkin jaosta, kieltäytyi perimästä sotaveroa, jonka tsaarihallitus oli langettanut Kiinan maksettavaksi vuoden 1900 boksarikapinan johdosta ja antoi veljellistä apua kaikille Idän sorreille kansoille niiden taistelussa vapautuksensa puolesta. Neuvosto-Venäjä tunnusti ensimmäisenä Afganistanin ja Iranin riippumattomuuden ja kannatti niiden taistelua englantilaisia siirtomaorjuuttajia vastaan. Kun Englanti, Ranska sekä muiden maiden imperialistit aloittivat intervention Turkkia vastaan, Neuvosto-Venäjä auttoi Turkin kansaa murskaamaan ja häätämään pois ulkomaiset valloittajat, auttoi sitä puolustamaan itsenäisyyttään ja antoi taloudellista apua. Punainen Armeija auttoi Mongolian kansaa vapauttamaan maansa ulkomaisista valloittajista. Neuvostokansa ilmaisi solidaarisuutensa Saksan, Bulgarian ja Puolan työläisille niiden käydessä vallankumoustaiste-
luja vuonna 1923. Kun USA:n, Japanin ja Englannin imperialistit sekaantuivat avoimesti Kiinan sisäisiin asioihin ja tukivat militaristeja ja taantumuksellisia, Neuvostoliitto antoi apua imperialisteja ja sisäistä taantumusta vastaan maansa riippumattomuuden puolesta taisteluun nousseille Kiinan vallankumouksellisille voimille.

Marraskuussa 1922 Lenin esiintyi viimeisen kerran kansainvälisen työväenliikkeen ja kansallisen vapausliikkeen edustajien edessä Kominternin kongressissa, jossa oli edustajia 58 maasta. Hän teki selostuksen »Venäjän vallankumouksen viisivuotispäivä ja maailmanvallankumouksen näköalat». Selostuksessaan Lenin keskitti huomion uuden talouspolitiikan menestyksiin. Neuvostomaan talonpojat oli-

vat tyytyväisiä tuohon politiikkaan. Työläisten ja talonpoikien liitto oli lujittunut. Maataloutta palautettiin kuntoon nopeasti. Teollisuus ja kaupankäynti alkoivat elpyä. Lenin tähdensi, että kaikkien kommunistien on opiskeltava pystyäkseen johtamaan oikealla tavalla. Neuvostomaan kommunistien on yleistettävä työkokemustaan ja suunnattava asiantuntemuksella neuvostoyhteiskunnan kehitystä sosialismia kohti.

Ulkomaalaisten tovereiden on käsitettävä vallankumouksellisen toiminnan järjestöperiaatteet, rakenne, menetelmät ja sisältö. »Kun näin tapahtuu, niin silloin, siitä olen varma, maailmanvallankumouksen näköalat eivät ole ainoastaan hyvät, vaan ne ovat suorastaan oivalliset», Lenin sanoi selostuksensa päätteeksi. (Teokset, 33. osa, s. 421.)

Leninin ohjeet Tavatonta voimain jännitystä vaatinut työ ja katalan eserräterroristin luotien aiheuttamat haavat vaikuttivat tuhoisasti Leninin terveyteen. Hän sairastui vakavasti. Sairaana ollessaan Lenin sane li useita kirjoituksia ja kirjeitä. Niissä hän kehitteli suunnitelmaa sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa.

Lenin osoitti, että neuvostomaassa on kaikkea, mitä tarvitaan täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi. Tärkeintä on maan teollistaminen, sosialismin aineellisteknisen perustan luominen ja teollisuuden, eritoten sosialistisen kansantalouden tärkeimmän alan muodostavan raskaan teollisuuden kehittäminen. Koneellistamisen ja sähköistämisen pohjalla työläiset kohottavat työn tuottavuutta ja suurentavat jyrkästi teollisuustuotteiden tuotantoa. Teollistaminen luo vankan perustan maan puolustuskuntoisuuden parantamiselle, neuvostokansan rauhanomaisen työn suojelemiselle, antaa mahdollisuuden käydä tarmokasta taistelua rauhan puolustamiseksi sekä voiton saamiseksi taloudellisessa kilpailussa sosialistisen järjestelmän ja kapitalistisen järjestelmän kesken, tekee helpommaksi maatalouden siirtämisen sosialismin raiteille.

Lenin neuvoi, että talonpoikien yksilöllinen pientalous on muutettava *kollektiiviseksi suurtaloudeksi, kolhooseiksi*. Se on tehtävä harkitusti ja varovaisesti, saatava talonpojat vakuuttumaan sanan ja esimerkin voimalla, jotta he näkisivät ja ymmärtäisivät kollektiivisen talouden etuisuuden ja valitsisivat vapaaehtoisesti, ilman mitään pakotusta kolhoosijärjestelmän. Työväenluokka auttaa talonpoikia voit-

tamaan ikuisen puutteen, varustaa kolhoosit traktoreilla ja maatalouskalustolla ja tekee helpommaksi talonpoikien raskaan työn. Työtätekevien talonpoikien siirtäminen uudelle, kollektiivitalouksien tielle on mutkallinen ja vaikea asia. Se on kuitenkin tehtävä. Silloin kansantalouden kaikilla aloilla vakiintuu tuotantovälineiden yhteiskunnallinen omistus, maatalouden tuottoisuus kohoaa, työväenluokan ja talonpoikien liitto tulee murtumattomaksi ja sosialismi voittaa.

Jotta voitaisiin teollistaa maa ja luoda maaseudulla kolhoosijärjestelmä, täytyy kohottaa jyrkästi kansan kulttuuritasoa ja valmentaa korkeasti ammattitaitoisia työntekijöitä. Siinä tarkoituksessa koko väestö on saatava oppimaan luku- ja kirjoitustaito, avattava kaikkialla alkeis- ja keskikouluja, suurennettava korkeimpien oppilaitosten lukumäärää, juurrutettava kansanjoukkojen tajuntaan tieteellistä kommunistista ideologiaa. Sanalla sanoen on suoritettava *kulttuurivallankumous*.

Sosialismia rakentaa proletariaatin diktatuurin valtio. Sosialistinen neuvostovaltio on luja ja horjumaton, jos työväenluokan ja työtätekevien talonpoikien liitto on luja. Siksi puolueen on herkeämättä lujitettava tuota liittoa, jossa johto-osuus kuuluu kommunistisen puolueen johtamalle työväenluokalle.

Viimeisissä artikkeleissaan Lenin kiinnitti erityistä huomiota puolueen yhtenäisyyteen. *Ilman puolueen eheyttä ja yhtenäisyyttä ei voida saavuttaa sosialismin voittoa*, hän sanoi. Jokainen, joka rikkoo tuota yhtenäisyyttä, on erotettava puolueesta. Lenin korosti, että puolueen yhtenäisyyden kannalta on tärkeää noudattaa kollektiivisuusperiaatetta puolueen johtelinten työssä. Se on puolueen korkein johtoperiaate. Lenin noudatti aina tiukasti tuota periaatetta. Hän piti luvattomana puoluepolitiikan periaatteellisten kysymysten yksilöllistä ratkaisua. Sellainen käytäntö saattaisi johtaa puolueen linjan ja kommunistisen ideologian vääristelyyn. Ainoastaan puolueen kollektiivinen järki, sen Keskuskomitea, kehittää oikean politiikan ja turvaa sen menestyksellisen toteuttamisen.

Tällaisia olivat Leninin viimeisissä kirjoituksissaan ja kirjeissään esittämät perusajatukset sosialismin rakentamisen suunnitelmasta.

Paitsi sosialismin rakentamisen suunnitelmaa Lenin jätti

perinnöksi puolueelle myös kehittämiensä hallitsevan kommunistisen puolueen johtomenetelmiä ja työtyyliä koskevat periaatteet. Hän opetti puoluetta *pitämään jatkuvasti yhteyttä joukkoihin*, ottamaan huomioon niiden mielialat, tutkimaan kansan luovan työn kokemusta, omaksumaan kansan kollektiivista viisautta, ei ainoastaan opettamaan joukkoja, vaan myös oppimaan joukoilta. Lenin näytti esimerkkiä jatkuvasta yhteydenpidosta kansaan. Hän kävi tehtaissa ja kylissä, keskusteli työläisten ja talonpoikien kanssa, esiintyi heidän kokouksissaan, kohotti joukkojen poliittista tietoisuutta ja otti varteen puoluetta ja hallitusta koskevat arvostelevat huomautukset.

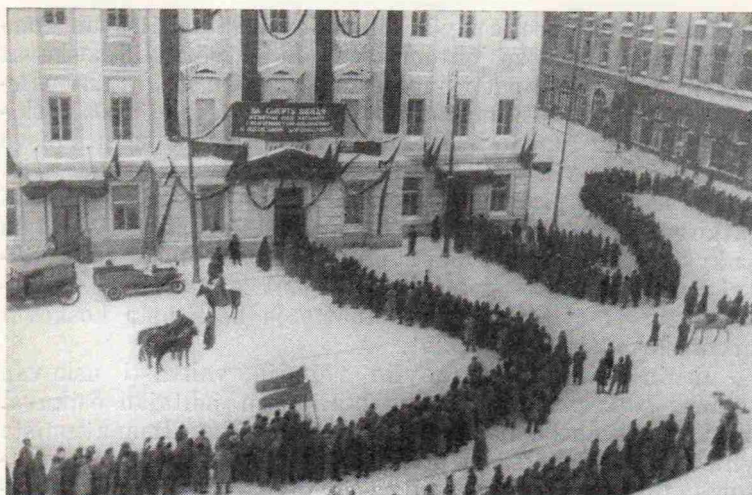
Lenin oli kansan luoviin voimiin vahvasti uskovan uuden, *korkeammantyyppisen* poliittisen johtajan esikuva. Hän seurasi tarkasti kaiken uuden alkeiden ilmaantumista yhteiskuntaelämässä ja piti puolueen ja hallituksen ehdottomana velvollisuutena tukea ja levittää kansan keskuuteen jokaista uutta aloitetta sosialistisessa rakennustyössä.

Lenin ei voinut sietää virkavaltaisuutta, hännystelyä, huijausta, saavutusten kaunistelua ja kansan pettämistä. Hän *puhui* luontaisen rehellisesti *kansalle totta* maan talouden tilasta, oikeusjärjestyksen rikkomuksista, byrokraattien mielivaltaisuuksista sekä puolueen ja hallituksen tekemistä virheistä. Hän tähdensi, että kommunistin tärkein piirre on totuudellisuus ja rehellisyys. Vain totuus, olkoonpa se kuinka katkera tahansa, innoittaa kansaa voittamaan puutteet ja vaikeudet ja korjaamaan virheet, se lujittaa puolueen vaikutusvaltaa kansan keskuudessa.

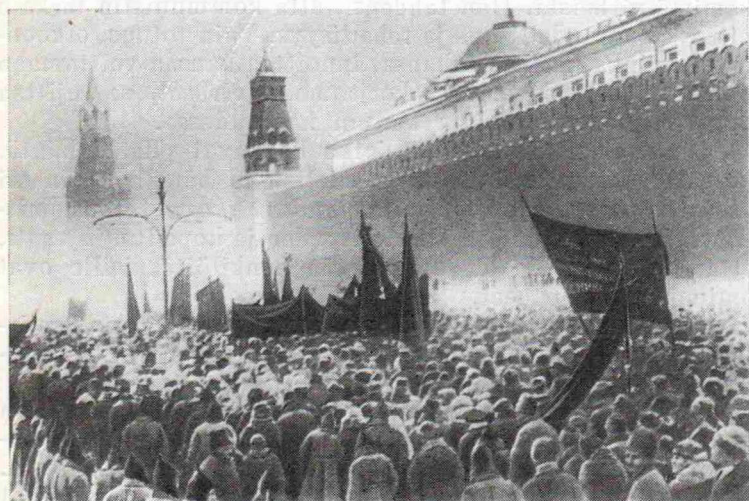
Lenin ei sietänyt niitä, jotka koettivat ylistää häntä, korostaa hänen ansioitaan ja mielistellä hänelle. Hän oli *yksinkertaisuuden ja vaatimattomuuden esikuva*. Hän tuomitsi jyrkästi työntekijäin ylimielisyyden ja kopeilun ja vaati, että johtopaikoille ei saa päästää henkilöitä, joille ovat ominaisia nuo paheet.

Tällaisia ovat leniniläistyypin johtajan peruspiirteet. Tällaisia ovat leniniläiset johtomenetelmät ja leniniläinen työtyyli.

Leninin terveydentila huononi. Parhaidenkaan lääkärien ponnistukset eivät auttaneet. Koko maa seurasi huolestuneena tiedonantoja rakastamansa johtajan terveydentilasta. Hänelle tuli kaikkialta sähkeitä ja kirjeitä, joissa työläiset ja talonpojat toivottivat sydämellisesti pikaista tervehty-

**Kommunistinen puolue, neuvostokansa ja koko maailman
työlätekevät jättämässä viimeisiä jäähyväisiä Leninille**

mistä. Sairaus oli kuitenkin voittamaton. Tammikuun 21. pnä 1924 ympäri koko maailman kiiri suruviesti: *Vladimir Iljitš Lenin on kuollut*. Se järkytti koko maapallon työtätekeviä. Kommunistisen puolueen, neuvostokansan, maailman proletariaatin johtaja oli kuollut. Maailman ensimmäisen sosialistisen valtion perustaja ja johtaja, kommunismin suuri teoreetikko ja III, Kommunistisen Internationaalin perustaja oli kuollut.

Neuvostokansa hyvästeli Leniniä monta päivää. Aukarista pakkasista huolimatta ihmiset kulkivat loputtomana virtana hänen arkkunsa ääreen painaakseen iäksi mieleensä unohtumattoman johtajansa ja opettajansa kalliit piirteet.

Leninin hautauspäivänä neuvostomaan ja monien kapitalististen maiden työtätekevät keskeyttivät viideksi minuutiksi työnsä. Jättäessään jäähyväisiä johtajalleen he vanhoivat vievänsä päätökseen hänen asiansa.

Leninin palsamoitu ruumis laskettiin Moskovan Punaiselle Torille rakennettuun mausoleumiin. Tänä päivänäkin saapuu maapallon kaikilta kulmilta ihmisiä mausoleumiin kumartamaan Leninille ja vannomaan, että asia, jolle hän omisti elämänsä — kommunismin rakentaminen — tulee viedyksi lopulliseen voittoon koko maailmassa.

**Koko maailman
työtätekevien
johtaja, ystävä
ja opettaja**

Miksi Leninistä tuli koko maailman työtätekevien ja sorrettujen yleisesti tunnustettu ja rakastettu johtaja? Miksi Leninin nimestä tuli kaikkien maiden ja maanosien työtätekevien taistelulippu?

Siksi, että koko maailman työtätekevät ja sorretut näkivät, miten rajattoman uskollinen Lenin oli työn ihmisiä kohtaan, miten miehuullisesti hän puolusti heidän etujaan, eli ja teki työtä heidän onnensa hyväksi. Hän suuntasi neroutensa ja ehtymättömän tarmonsä kaiken sorron hävittämiseen, epäoikeudenmukaisen riistoyhteiskunnan vaihtamiseen oikeudenmukaiseen kommunistiseen yhteiskuntaan. Sorretut ja osattomat kansanjoukot ovat vuosisatoja haaveilleet riistosta vapautumisestaan. Leninin puolueen johdolla Venäjällä suoritettu Lokakuun suuri sosialistinen vallankumous pani alun tuolle vapautumiselle. Ensi kerran ihmiskunnan historiassa työtätekevä kansa kukisti riistäjät, otti kohtalonsa ohjat omiin käsiinsä, alkoi itse johtaa valtiotaan ja rakentaa uutta, onnellista elämää. Maapallon

kuudesosan yllä alkoi liehua punainen lippu ja loistaa sosialismin majakka. Leninin elämän ja toiminnan tärkein tulos oli riistäjäluokkien kukistaminen sekä sellaisen historian ensimmäisen proletaarisen valtion perustaminen, jossa työläiset ja talonpojat ryhtyivät rakentamaan sosialismia ja kommunismia.

Koko maailman proletaarit näkivät, miten Leninin johdolla Venäjällä muuttui perinpohjin työtätekevien asema. Venäjän työväenluokka heitti harteiltaan kapitalistisen riiston ikeen ja muuttui hallitsevaksi luokaksi. Neuvostomaassa saatettiin ensi kertaa historiassa voimaan 8-tuntinen työpäivä. Kapitalisteilta otettiin pois tehtaat ja muutettiin ne koko kansan omaisuudeksi. Työläiset alkoivat itse hallita valtiota. Venäjän proletariaatti toteutti elämässä nuo koko maailman työläisten tavoitteet. Kaikkien maiden proletaarit pitivät *omana isänmaanaan* neuvostovaltiota, jonka johtajana sen syntymähetkestä oli Lenin.

Koko maailman työtätekevät talonpojat näkivät neuvostomaassa toteutuvan heidän monivuosisataisen toiveensa. Liitossa työläisten kanssa Venäjän työtätekevät talonpojat seurasivat Leninin ja hänen johtaman kommunistisen puolueen kutsua ja vapautuivat ainiaaksi tilanherrojen ikeestä, saivat maata ja poliittisen vapauden. He ottivat osaa maan valtiolliseen hallintaan. Koko maapallon työtätekevät talonpojat rakastivat syvästi Leniniä, joka osoitti heille ainoan oikean tien vapautukseen tilanherrojen ikeestä ja kapitalistisesta orjuudesta, ulospääsyn puutteesta, pimeydestä ja sivistymättömyydestä.

Imperialismin orjuuttamat siirtomaiden ja epäitsenäisten maiden kansat näkivät havainnollisesti, miten neuvostomaassa Leninin nerokkaalla johdolla tehtiin ensi kertaa historiassa päättävästi loppu kansakuntien sorrosta, kansallisuus- ja rotusyrjinnästä. Ne näkivät, että Neuvostoliitossa vakiintui kaikkien suurten ja pienten, kehittyneiden ja jälkeenjääneiden kansojen todellinen tasa-arvoisuus, että Venäjällä asuvien kansojen entinen keskinäinen epäluottamus ja vihamielisyys vaihtui niiden läheiseen ystävyyteen ja veljelliseen yhteistyöhön sosialismin rakentamisessa. Imperialistien ja siirtomaaorjuuttajien taloudelliseen ja kulttuurilliseen takapajuisuuteen tuomitsemille Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kansoille oli suuri merkitys Leninin suunnitelman mukaan neuvosto-

maassa toteutetulla entisten takapajuisten kansojen sosialismiin siirtymisellä kapitalismin sivuuttamisen tietä. Siirtomaiden monimiljoonaiset työtätekevät joukot näkivät neuvostomaassa toiveidensa toteutuman. Ne ilmaisivat lämpimän rakkautensa Leniniä kohtaan, joka viitoitti niille tien vapautumiseen siirtomaaorjuudesta ja imperialistisesta sorrosta, tien vapauteen ja edistykseen.

Koko edistysmielinen ihmiskunta ja ennen kaikkea työtätekevät arvostivat korkealle Leninin päättävän taistelun kansojen keskinäisen rauhan puolesta, anastussotien hävittämisen puolesta. Lenin julkisti kirjoittamansa kuuluisan asetuksen rauhasta — neuvostovallan ensimmäisen asetuksen —, vei maan pois vuosien 1914—1918 imperialistisesta sodasta, myötävaikutti sodan lopettamiseen ja miljoonien ihmisten pelastamiseen tuholta. Hän julisti yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteen ja yritti tarmokkaasti saada kapitalististen maiden hallitsevat piirit tunnustamaan sen. Tuosta leniniläisestä periaatteesta tuli neuvostovaltion rauhantahtoisen ulkopoliitiikan horjumaton perusta.

Koko työtätekevä ja edistyksellinen ihmiskunta näki Leninissä syvällisen ja johdonmukaisen internationalistin, šovinismin leppymättömän vihollisen. Lenin sanoi monta kertaa ja todisti teoissa, että hän, kommunistinen puolue, työväenluokka ja koko neuvostokansa edistävät neuvostomaassa kansainvälisen proletariaatin, maapallon kaikkien sorrettujen ja orjuutettujen asiaa. Leninin johdolla voittanut Lokakuun vallankumous pani alulle sosialistisen maailmanvallankumouksen, joka ennemmin tai myöhemmin voittaa. Kaikkien maiden proletaarien ja sorrettujen kansojen liittäminen yhtenäiseksi mahtavaksi taistelijain armeijaksi, joka nousee imperialismia ja kolonialismia vastaan, demokratian, kansallisen vapautuksen ja sosialismin puolesta, oli Leninille hänen elämänsä korkein tarkoitus. Hän selitti, että kansainvälinen proletariaatti on vallankumouksellinen päävoima maailmassa. Ainoastaan proletariaatti, joka liittää ympärilleen kaikki työtätekevät, pystyy kukistamaan imperialistisen porvariston suorittamalla sosialistisen vallankumouksen. Lenin opetti, että kehittyneiden kapitalististen maiden työväenluokka täyttää kansainvälisen velvollisuutensa käymällä vallankumouksellista taistelua porvaristoa vastaan ja tukemalla päättävästi sorrettujen kan-

sojen vapausliikettä. Ja toisaalta sorretut kansat ovat proletariaatin liittolaisia. Mitä kiinteämpi on tuo liitto, sen menestyksellisempää on niiden taistelu yhteistä vihollista, imperialismia vastaan. Imperialismi ja kolonialismi saadaan hävitettyä vain sillä perustalla, että kapitalististen maiden proletaarit sekä siirtomaiden ja epäitsenäisten maiden sorretut kansat liittyvät tiiviisti neuvostomaan ympärille. Näin opetti Lenin.

Lenin oli koko maailman proletaarien ja sorrettujen yleisesti tunnustettu johtaja, heidän *ystävänsä* ja *opettajansa*.

Karl Marxin ja Friedrich Engelsin opin ja asian nerokkaan jatkajan Leninin elämä ja toiminta ovat tehneet ja tekevät tavattoman suuren vaikutuksen nykyisen maailmanhistorian kulkuun.

Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean teeseissä Vladimir Iljitš Leninin syntymän 100-vuotispäiväksi sanotaan:

»Leninin elämä oli urotyö. Se oli luovassa ajattelussa ja herkeämättömässä vallankumoustoiminnassa, aatteellisissa ja poliittisissa taisteluissa eletty elämä. Leninissä olennoituivat proletarisen vallankumousmiehen parhaat piirteet: mahtava äly, kaikkivoittava tahto, pyhä viha orjuutta ja sortoa kohtaan, vallankumouksellinen into, johdonmukainen internationalismi, rajaton usko kansanjoukkojen luoviin voimiin, suuri organisaatiokyky.»

Puolue Leninin kuoleman jälkeen Leninin kuolema oli tavattoman suuri menetys puolueelle. Se ei kuitenkaan aiheuttanut puolueessa neuvottomuutta, kuten viholliset olettivat. Puolue tiivistä rivinsä entistä lujemmin voittoisan leniniläisen lipun ympärille. Lenin jätti puolueelle arvokkaan aatteellisen perinnön, leninismen. Lenin antoi puolueelle ja neuvostokansalle nerokkaan suunnitelman sosialismin rakentamisesta Neuvostoliitossa, hän antoi kansainväliselle proletariaatille ja sorretuille kansoille varmuuden siitä, että lopullinen voitto imperialismista on mahdollinen.

Vastaukseksi Leninin kuolemaan neuvostomaan työväenluokka lujitti kommunistista puoluettaan. Vuoden 1924 alkupuoliskolla puolueeseen liittyi yli 240 000 tuotannossa työskentelevää työläistä. Aikaisemmin ei milloinkaan ollut ollut tuollaista puolueen jäsenmäärän joukoittaista kasvua. Se oli Lenin-kutsuntaa puolueeseen. Puolueen rivejä täy-

densivät etumaiset, valvutuneimmat työläiset, Lokakuun vallankumouksen aktiiviset osanottajat, kansalaissodan ja ulkomaisen interventio vuosina neuvostovaltaa sankarillisesti puolustaneet taistelijat, ne, jotka omin käsin jälleenrakensivat teollisuutta ja maan kansantaloutta. Puolueen proletaarinen ydinjoukko lujittui, millä seikalla oli tärkeä merkitys johdonmukaisen marxilais-leniniläisen linjan noudattamisen kannalta.

Puolueen jäsenmäärä oli lisääntynyt yli kaksinkertaisesti yhdessä vuodessa huhtikuussa 1923 pidetyn 12. edustajakokouksen ja toukokuussa 1924 pidetyn 13. edustajakokouksen välisenä aikana. Uusien jäsenten perusjoukon muodostivat tuotannossa työskentelevät työläiset. Tämä oli kirkaana osoituksena leniniläisen puolueen arvovallan kasvusta työläisjoukkojen keskuudessa.

Puolueen 13. edustajakokous oli ensimmäinen Leninin kuoleman jälkeen kokoontunut edustajakokous. Se pidettiin Leninin ohjeiden toteuttamisen merkeissä.

Edustajakokous kiinnitti suurta huomiota puolueen rivien lujittamiseen ja sen johto-osuuden kohottamiseen neuvostovaltiossa. Siihen myötävaikutti tuntuvasti satojen tuhansien parhaiden työläisten joukoittainen liittyminen puolueeseen. Edustajakokous asetti tehtäväksi voimistaa aatteellista kasvatustyötä puolueessa, perehdyttää nuoria kommunisteja Leninin aatteisiin, saada heidät nopeasti mukaan aktiiviseen puolue toimintaan, valtiolliseen, taloudelliseen ja kulttuurirakennustyöhön. Kaikkia kommunisteja kehoitettiin omaksumaan jatkuvasti leniniläistä työtyyliä ja leniniläisiä työmenetelmiä.

Edustajakokous antoi Keskuskomitean tehtäväksi lujittaa rautaista puoluekuria yhtä päättävästi ja varmasti kuin Leninin aikakin, varjella puolueen yhtenäisyyttä ja johdonmukaista puolueen linjaa, torjua tarmokkaasti pienimätkin ryhmäkuntaisuuden ilmaukset. Edustajakokouksen päätöslauselmassa sanottiin: »VKP:n lujuus ja yhtenäisyys leninismin periaatteiden pohjalla on vallankumouksen tulevien voittojen tärkein edellytys.»

Viimeisenä elinvuotenaan Lenin omisti erikoista huomiota puolueen taistelukuntoisuuden kohottamiselle, sen kaikkien järjestöjen, varsinkin Keskuskomitean, työn parantamiselle. Hän tähdensi, että Keskuskomiteasta on sen

laajan ja hedelmällisen toiminnan ansiosta tullut hyvin arvovaltainen elin ja tuota arvovaltaa on kaikin tavoin tuettava ja lujitettava. Lenin varoitti, että Keskuskomiteassa ei voida sallia eripuraisuutta, mikä saattaisi johtaa hajaannukseen puolueessa ja vaarantaa jopa proletaarisen valtion olemassaoloa.

Täyttäen Leninin ohjetta puolueen 13. edustajakokous lisäsi Keskuskomitean jäsenmäärää ja valitsi Keskuskomiteaan monia paikallisissa puoluejärjestöissä toimineita henkilöitä.

Samanaikaisesti edustajakokous lujitti Keskuskontrollikomissiota (KKK), lisäsi sen jäsenistöön työläisiä. Yhtenä Keskuskontrollikomission päätehtävistä oli puolueen yhtenäisyyden lujittaminen, kaikkien sen yhtenäisyyden horjuttamiseen suunnattujen yritysten ehkäiseminen. Edustajakokouksen päätösten läpikäyvänä ajatuksena oli huolenpito puolueen arvovallan lujittamisesta, sen johto-osuuden kohottamisesta neuvostovaltiossa.

Maan teollistaminen

Kommunistinen puolue suuntasi neuvostokansan ponnistukset ja tarmon Leninin ohjeiden täyttämiseen. Uuden talouspolitiikan noudattamisen perusteella maan kansantalouden jälleenrakentaminen vietiin vuoden 1925 loppuun mennessä suurin piirtein päätökseen. Maatalouden tuotos nousi lähelle sodanedellistä tasoa. Talonpoikien viljelemä kylvöala oli miltei yhtä suuri kuin ensimmäisen maailmansodan edellä. Suurteollisuus oli niin ikään saavuttanut merkittäviä tuloksia. Se tuotti kolme neljäsosaa sodanedellisen tuotannon määrästä. Valtion ja osuuskuntien harjoittaman teollisuuden osuus oli neljä viidesosaa ja yksityisten yksi viidesosa. Kotimaankaupan kokonaisvaihto käsitti miltei kolme neljännestä sodanedellisestä. Valtion osuus siinä muodosti puolet, osuuskuntien ja yksityisten osuus neljänneksen kumpienkin. Tukkukauppa oli melkein kokonaan valtion hallussa.

Työätekevien aineellinen asema parani tuntuvasti. Työläisten reaali-palkka oli suurempi kuin ennen sotaa. Talonpoikien ravinto-olot paranivat, he ostivat enemmän myös teollisuustavaroita. Väestön kulttuuritaso kohosi. Sanomaja aikakauslehtiä alettiin julkaista enemmän, lisääntyi kouluja, teattereita, kerhotaloja, lukutupia.

Neuvostoliiton asema kansainvälisellä arenalla lujittui.

Vuosi vuodelta yhä useampi kapitalistinen maa solmi diplomaattiset tai kauppasuhteet Neuvostoliittoon.

Puolueen johdolla neuvostokansa kulki horjumattomasti kohti sosialismia. Sen kulkua täytyi kuitenkin jouduttaa.

Joulukuussa 1925 pidettiin puolueen 14. edustajakokous, joka teki päätöksen Leninin laatiman maan teollistamisen suunnitelman toteuttamisesta. Se merkitsi, että neuvostomaa muutetaan koneita ja kalustoa tuovasta maasta niitä tuottavaksi maaksi, että kansantalous varustetaan uudella tekniikalla, turvataan Neuvostoliiton taloudellinen itsenäisyys, sen riippumattomuus kapitalistisista maista. Maan teollistamisesta tuli puolueen päälinja. Edustajakokous muutti puolueen nimen Yleisliittolaiseksi Kommunistiseksi Puolueeksi (bolševikit)*.

Kommunistit ryhtyivät tarmokkaasti toteuttamaan maan teollistamista. Oli rakennettava tuhansia uusia tehtaita, kalustettava vanhoja uudella teknisellä pohjalla, luotava sosialismin aineellis-tekninen perusta. Päähuomio kiinnitettiin raskaan teollisuuden, koneenrakennusteollisuuden kehittämiseen. Se loi edellytykset kaikille tuleville saavutuksille: maan tuotantovoimien kasvulle, talonpoikaistalouden siirtämiselle sosialismin raiteille, Neuvostoliiton puolustusmahdin lujittamiselle, kansan elintason kohottamiselle. Oli perustettava monia uusia teollisuudenaloja, jotka olivat heikosti kehittyneitä tai puuttuivat kokonaan: koneenrakennus- ja työstökoneteollisuus, sähkötekninen, kemian, maanpuolustuksen tarpeita palveleva, auto- ja traktoreollisuus ja leikkuupuimureiden tuotanto.

Uuden rakentaminen vaati valtavia varoja. Ne oli hankittava. Se tuotti suuria vaikeuksia teollistamisessa. Ulkomaiset kapitalistit kieltäytyivät myöntämästä Neuvostoliitolle luottoa. Teollistamiseen tarvittavat varat piti löytää kotimaasta. Teollisuuden, ulkomaan- ja kotimaankaupan, rautatie- ja vesiliikenteen tuottama voitto ja kaikki tulolähteet käytettiin raskaan teollisuuden kehittämiseen. Alettiin noudattaa mitä ankarinta säästäväisyyttä, säästettiin kaikessa.

Teollistamiseen tarvittavien varojen kasaamiseen myötävaikutti myös se, että annuloitiin vanhan vallan ottamat lainat, joten maa vapautui suurten, 800—900 miljoonan kultaruplan vuosimaksuista, joita oli suoritettu ulkomaisille

* Всесоюзная Коммунистическая партия (большевиков).

kapitalisteille korkoina. Osa varoista saatiin veroina väestöltä, varsinkin talonpojilta, jotka olivat vapautuneet tilanherroille maksamastaan korkeasta maanvuokrasta ja maan ostosta ja kykenivät auttamaan maan teollistamisen asiaa. Lisäksi neuvostovaltio laski liikkeelle sisäisiä lainoja, joilla oli suuri menestys kansan keskuudessa.

Neuvostohallitus sijoitti jo vuonna 1926 teollisuuteen lähes miljardi ruplaa ja vuonna 1929 yli viisi miljardia ruplaa. Tehtaissa ja rakennustyömailla työt olivat ripeässä käynnissä. Puuttui tekniikkaa, koneita. Sosialismin aatteiden innoittamat työläiset saivat kuitenkin aikaan ihmeitä. Teollisuustuotannon kasvuvauhti oli nopeampi kuin kapitalistisissa maissa.

**Trotskilaisuuden
nujertaminen** Vaikeuksia lisäsi myös se, että puuttui sosialistisen teollistamisen kokemusta eikä ollut riittävästi teollisuusalan työntekijöitä, eritoten insinöörejä ja teknikkoja. Uuden talouspolitiikan kaudella elpyneet porvarilliset ainekset yrittivät estää teollistamista. Puolueessakin osoittautui olevan vähäuskoisia ja antautumishenkisiä aineksia. Trotski esiintyi puolueen linjaa vastaan.

Trotski oli eri mieltä kuin Lenin ja puolue peruskysymyksessä, kysymyksessä sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta yhdessä, erillisessä maassa. Trotski ja hänen kannattajansa väittivät, että sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa ei ole mahdollista ennen kuin kapitalismi tulee kukistetuksi tärkeimmissä länsimaissa. He sanoivat, että takapajuisuutensa vuoksi neuvostomaa ei ole kypsynyt sosialismia varten, että sosialismi voidaan rakentaa vasta sitten, kun Länsi-Euroopan maiden työväenluokka on ottanut vallan käsiinsä ja antaa valtiollista apua neuvostomaan työläisille. Trotski väitti, että Neuvostoliiton työväenluokalla ei riitä voimia kapitalismin murskaamiseen omassa maassa. Hän ei uskonut työläisten ja talonpoikien liittoon, piti talonpoikia vastavallankumouksellisena voimana ja oli sitä mieltä, että talonpoikien ja työläisten kesken tapahtuu kiertämättä yhteenotto ja talonpojat nousevat proletariaatin diktatuuria vastaan.

Joka kerta, kun neuvostomaa joutui vaikeaan asemaan, Trotski toisti hyökkäyksensä puoluetta vastaan ja koetti saada aikaan sen hajaannuksen. Syksyllä 1923 maassa syntyi vaikeuksia teollisuusvalmisteiden menekin alalla, mikä

aiheutti eräänlaista tyytymättömyyttä väestössä. Trotski käytti hyväkseen noita vaikeuksia ja Leninin vakavaa sairautta ja alkoi syyttää puolueen Keskuskomiteaa, jonka jäsen hän oli, siitä, että se johdattaa muka maata tuhoon.

Vastoin teollisuusvalmisteiden hintojen alentamiseen suunnattuja puolueen toimenpiteitä Trotski kehotti korottamaan noita hintoja huolimatta siitä, että se lisäisi entisestään talonpoikien tyytymättömyyttä. Tuo politiikka olisi johdattanut proletariaatin ja työätekevien talonpoikien liiton hajoamiseen ja vaarantanut neuvostovaltion olemassaoloa.

Trotski syytti puolueen johtoa opportunistiin vajoamisesta ja vertasi leniniläisiä työntekijöitä II Internationaalin opportunistisiin johtomiehiin. Tilanne vaikutti pilakuvamaiselta: marxilaiseen pukuun verhoutunut äärimmäinen opportunisti Trotski syyttää todellisia marxilaisia-leniniläisiä opportunistista vallankumouksellisten korulauseiden turvin.

Puolue antoi silloin päättävän vastaiskun Trotskille sekä hänen kannattajilleen ja osoitti, että trotskilaisuus ei ole ainoastaan suoranaista luopumista leninismistä, vaan myös ilmeisen selvä pikkuporvarillinen poikkeama. Toukokuussa 1924 pidetty puolueen 13. edustajakokous ja saman vuoden heinäkuussa pidetty Kommunistisen Internationaalin kongressi tuomitsivat Trotskin hajoustoiminnan.

Nähtyään, että hänen kantansa tuomittiin yksimielisesti, Trotski lupasi lopettaa puolueenvastaisen taistelunsa ja alistua puoluekuriin. Se oli kuitenkin vain luovimista, puolueen pettämistä. Leninin kuoleman jälkeen syksyllä 1924 Trotski aloitti uudelleen puolueen parjauksen. Hän väärenteli Lokakuun vallankumouksen voiton puolesta käydyn taistelun historiaa ja esitti asian siten, että vuonna 1917 Lenin ja puolue ottivat aseeseen hänen teoriansa. Pääosuuden Lokakuun kapinan järjestelyssä Trotski väitti kuuluneen hänelle, vaikka kaikki tiesivät sen kuuluneen Leninille. Tuota suurta valhetta Trotski ei ollut rohjennut esittää Leninin eläessä.

Puolueen Keskuskomitea joutui käsittelemään uudelleen kysymystä Trotskin puolueenvastaisesta käytöksestä. Keskuskomitea totesi, että Trotski yrittää korvata leninismillä trotskilaisuudella. Trotskia varoitettiin ankarasti, että hän

joutuu puolueen rivien ulkopuolelle, ellei lopeta puolueen-vastaista taisteluaan.

Trotskin avuksi tulivat puolueen Keskuskomitean jäsenet Zinovjev ja Kamenev. Siihen asti he olivat esiintyneet Trotskia vastaan. Nyt he muodostivat niin sanotun »uuden opposition» ja yhdessä Trotskin kanssa ryhtyivät taisteluun puoluetta ja leninismiä vastaan. Ja samoin kuin Trotski hekin ottivat verhoiksi leninisin lipun, vanhoivat uskollisuuttaan sille, siteerasivat Leninin lausumia ja väärensivät niiden sisältöä. Samoin kuin Trotski he kiistivät sosialismin rakentamisen mahdollisuuden Neuvostoliitossa eivätkä uskoneet proletariaatin voimaan ja sen kykyyn saada työtä-tekevät talonpojat mukaansa sosialismin tielle. Zinovjev ja Kamenev sanoivat neuvostomaan taloutta valtiokapitalismiksi. Heidän väittämänsä mukaan puolue ja neuvostokansa rakensivat kapitalismia eikä sosialismia. »Uusi oppositio» syytti puoluetta porvarillisesta rappeutumisesta, opportunistista, kulakkien kannalle siirtymisestä. Eräät opposition edustajat vaativat, että on ensi vuorossa kehitettävä kevyttä eikä raskasta teollisuutta. Jos olisi tehty siten, olisi Neuvostoliitto joutunut riippuvaiseksi kapitalistisista valtioista, joutunut niiden orjuuteen.

Puolueen 14. edustajakokous tuomitsi jyrkästi nuo hajottajat ja kehotti puoluetta estämään päättävästi kaikki puolueen yhtenäisyyden horjuttamisyritykset, olkoon niiden alkuunpanijoina ja johtajina keitä hyvänsä.

Taistelu leninismiä ja sitä puolueen leniniläistä linjaa vastaan, jonka suuntana oli sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa, kannusti »uutta oppositiota» yhtymään trotskilaisten kanssa. Heidän aikeinaan oli kukistaa yhteisvoimin Keskuskomitea, ottaa käsiinsä puolueen johto ja muuttaa puolueen politiikka siihen suuntaan, että luovutaan sosialismin rakentamisesta neuvostomaassa, kunnes sosialistinen vallankumous voittaa Euroopassa. Trotskilais-zinovjevilainen blokki muodostui keväällä 1926. Trotski ja Zinovjev pyrkivät saamaan aikaan hajaannuksen niin puolueessa kuin kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessäkin. He ottivat kosketuksia kapitalististen maiden kommunistisista veljespuolueista erotettuihin kommunismin luopioihin. He yrittivät saada aikaan hajaannuksen Kommunistisessa Internationaalissa, mutta kärsivät täydellisen tappion.

Vuonna 1927 kärjistyi kansainvälinen tilanne. Imperialistit alkoivat uudelleen hankkiutua interventioon Neuvostoliittoa vastaan. Englanti katkaisi diplomaattiset suhteet Neuvostoliittoon ja uhkasi aloittaa sodan. Trotski julisti silloin avoimesti, että sodan sattuessa oppositio käyttää tilannetta hyväkseen, kukistaa puolueen leniniläisen Keskuskomitean ja neuvostohallituksen ja ottaa vallan käsiinsä. Trotski uhkasi siis antaa puolueelle iskun selkään. Täten trotskilaiset auttoivat neuvostovallan ja maailman kommunistisen liikkeen vihollisia.

Trotskilaiset muodostivat tosiasiallisesti oman erillisen puolueensa, joka toimi salaisesti. He perustivat myös oman johtokeskuksensa, keräsivät jäsenmaksuja omaan rahastoonsa, julkaisivat maanalaisessa kirjapainossa neuvostovastaisia lentolehtisiä ja julkaisivat oman leniniläisvastaisen toimintaohjelmansa.

Siten puolueenvastaisen taistelun logiikka johdatti Trotskin ja hänen harvalukuiset seuraajansa vastavallankumouksen leiriin. Se ilmeni heidän yrityksenään järjestää neuvostovastainen mielenosoitus Moskovassa ja Leningradissa. Lokakuun vallankumouksen kymmenentenä vuosipäivänä, 7. marraskuuta 1927, puolueen luopioiden mitättömät ryhmät yrittivät astua kaduille trotskilaisia tunnuksia kantauen, mutta työläiset hajottivat ne suuttumuksen vallassa.

Puolueen kärsivällisyys oli loppunut. Se oli kuluttanut paljon voimia saadakseen Trotskin ja trotskilaiset järkiinsä. Kun trotskilaiset ryhtyivät avoimesti vastavallankumouksellisiin tekoihin, puolue ei enää voinut sietää heitä riveissään. Joulukuussa 1927 puolueen 15. edustajakokous totesi, että trotskilais-zinovjevilainen oppositio on luopunut leninismistä, rappeutunut menševistiseksi ryhmäksi, antautunut kansainvälisen ja oman maan porvariston edessä ja muuttunut luokkavihollisten aseeksi taistelussa proletariaatin diktatuuria vastaan. Edustajakokous ilmoitti, että trotskilaisten katsomusten levittäminen ei sovi yhteen puolueen riveihin kuulumisen kanssa. Edustajakokous teki päätöksen Trotskin ja kaikkien hänen johtamiensa aktiivisten trotskilaisten erottamisesta puolueesta. Muut opposition jäsenet saivat varoituksen, että heidätkin erotetaan puolueesta, elleivät he asetu puolueen kannalle ja ryhdy taisteluun trotskilaisuutta vastaan. Monet entiset trotskilaiset käsittivät trotskilaisuuden vahingollisuuden ja asettuivat puolueen

**Lenin-kutsunta puolueeseen
Kokouksessa työläiset suosittelivat toveriaan hyväksyttäväksi
leniniläiseen puolueeseen**

kannalle. Kommunistisen Internationaalin jäsenpuolueet erottivat myös riveistään trotskilaiset.

Trotskilaisuus oli murskattu. Sellainen oli Trotskin leninismiä ja puoluetta vastaan käymän taistelun kunniaton loppu. Vastavallankumouksellisen toimintansa vuoksi Trotski karkotettiin ulkomaille, missä hän aloitti kamppailunsa Neuvostoliiton kommunistipuoluetta ja kansainvälistä kommunistista liikettä vastaan.

**Suuntana
maatalouden
kollektivisointi**

Neuvostomaan teollisuus kehittyi nopeasti. Maatalous jäi jälkeen. Kansantalouden kehityksessä ilmeni epäsuhteen muodostumisen vaara. Itse elämä asetti tehtäväksi Leninin laatiman osuustoiminnallistamissuunnitelman toteuttamisen käytännössä.

Mikä oli tuon suunnitelman olemus? Lenin havaitsi tarkkanäköisesti, että osuuskunnat ovat kaikkein sopivin ja selvinkin tie talonpoikien siirtymiselle yksilöllisestä taloudesta kollektiiviseen, sosialistiseen maatalouteen. Siksi hän antoi niin suuren merkityksen talonpoikien osuuskuntien muodostamiselle. Hän tähdensi, että porvarillisen järjestel-

män aikana osuuskunnat ovat kapitalistisia laitoksia. Sosialistisessa valtiossa osuustoiminta on sosialistista.

Lenin ehdotti, että valtio tukisi osuuskuntia rahoittamalla niitä sekä myöntämällä taloudellisia etuoikeuksia ja huojennuksia. Osuuskunnissa talonpojat omaksuvat kollektivismin henkeä ja tottumuksia yhteisiin toimiin. Talonpoika alkaa ymmärtää, että yksinään hän ei pääse puutteen kourista, mutta yhteisvoimin, kollektiivisesti voidaan rakentaa vauras elämä. Kommunistisen puolueen on autettava talonpoikia siirtymään osuustoiminnan alemmista muodoista korkeampiin, ts. hankinta- ja myyntiosuuskunnista tuotannollisiin — koneosuuskuntiin, maanviljely-yhdistyksiin, maatalousartteleihin. Kollektiivisen talouden (kolhoosin) on sovittava yhteen yhteiskunnalliset sekä talonpojan yksilölliset edut. Tuollaisia talonpoikien kollektiivisia talouksia ilmaantui monin paikoin neuvostomaassa heti Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Ne herättivät yhä enemmän talonpoikien kiinnostusta. Sitä oli kannustettava edelleenkin. Lenin kirjoitti: »Jos olisimme jo suorittaneet loppuun osuustoiminnallistamisen, seisoisimme jo molemmin jaloitu sosialismin maaperällä.» (Valitut teokset, 4. osa, s. 478.)

Puolueen 15. edustajakokous asetti uuden tehtävän maatalouden kehittämisen alalla. Edustajakokouksessa tehtiin yhteenvedot ensimmäisten vuosien saavutuksista maan sosialistisen teollistamisen politiikan toteuttamisessa. Neuvostoliiton sosialistinen suurteollisuus kehittyi huomattavasti nopeammin kuin johtavien kapitalististen maiden teollisuus. Maatalouden kokonaistuotto ylitti sodanedellisen tason, mutta viljantuotanto ei saavuttanut tuota tasoa ja tavaraviljan osuus muodosti vain puolet sodanedellisestä tasosta. Maatalous ei tyydyttänyt kasvavien kaupunkien viljankysyntää eikä kehittyvän teollisuuden raaka-ainetarvetta. Tuon ongelman pystyi ratkaisemaan vain etumaisella maataloustekniikalla varustettu kollektiivinen suurtaalous.

Puolue otti suunnan *maatalouden kollektivisointiin*. Se ryhtyi tuon suunnan mukaiseen työhön ja koetti saada talonpojat vakuuttumaan kollektiivisten talouksien paremmuudesta. Samanaikaisesti voimistui taistelu kapitalistisia aineksia vastaan *koko rintamalla*: teollisuuden ja kaupankäynnin alalla ja maaseudulla kulakkeja vastaan.

Vuonna 1928 Ukrainassa ja Pohjois-Kaukasiassa tuli kato. Viljaa ei riittänyt. Kulakit, joilla oli suuria viljavarastoja, päättivät käyttää hyväkseen tilannetta, aiheuttamaan maassa nälänhädän ja kukistaa neuvostovallan. Kulakit piilottivat viljaa, kieltäytyivät myymästä sitä valtiolle kiinteisiin hintoihin. He murhasivat katalasti puolue- ja neuvostotyöntekijöitä ja maaseutuaktiiveja. Neuvostovalta ryhtyi poikkeustoimenpiteisiin kulakkeja vastaan. Neuvostolakien sabotoinnista kulakit vedettiin oikeuteen, heidän kätköistään löydetty vilja takavarikoitiin. Osa kulakeilta takavarikoidusta viljasta annettiin maalaisköyhälistölle, osa meni valtion varastoihin. Siten murrettiin kulakkien vastarinta ja murskattiin sen vastavallankumoukselliset hankkeet. Valtio sai kootuksi viljavarastoja.

Kulakeille annettu isku ei ollut kaikille puolueen jäsenille mieleen. Ilmaantui oikeisto-opportunistinen oppositio, jota johti Buharin. Puolueen suuntana oli kulakkien hävittäminen riistäjäluokkana, mutta buharinilaiset propagoivat ajatusta kulakin kasvattamisesta sosialismiin. Oikeisto-opportunistit yrittivät saada puolueen tekemään myönnytyksiä kapitalistisille aineksille. Vuonna 1918 »vasemmistolaisista» asemista puoluetta vastaan esiintynyt Buharin oli nyt siirtynyt oikeistolaisten antautujien leiriin. »Vasemmistolainen» opportunisti oli muuntunut oikeistolaiseksi — sellaista on marxismi-leninismiä vastaan suunnattu taistelun kehityksen logiikka. Oikeistolaisten levittämä antautumishenkkinen ideologia aiheutti suurta vahinkoa puolueelle ja neuvostovaltiolle. Trotskilaisuuden murskaamisen jälkeen oikeistopoikkeama muodostui päävaaraksi puolueessa.

Oikeisto-opportunistit eivät saaneet puoluejoukkojen tukea ja alkoivat etsiä itselleen liittolaisia nujerrettujen trotskilaisten keskuudesta. Oikeisto-opportunistien johtaja Buharin ryhtyi salaisiin neuvotteluihin näiden kanssa. Puolueen Keskuskomitea tuomitsi jyrkästi buharinilaiset ja laski heidän katsomustensa propagoimien yhteensopimattomaksi puolueeseen kuulumisen kanssa. Sen jälkeen oikeisto-opportunistien johtajat esittivät Keskuskomitealle ilmoituksen, jossa tunnustivat linjansa virheelliseksi ja puolueen päälinjan oikeaksi.

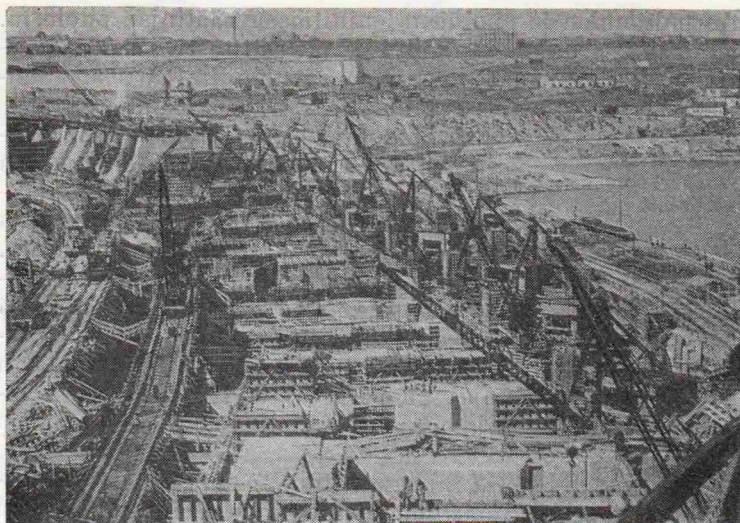
Näin kommunistinen puolue joutui käymään yli kaksitoista vuotta periaatteellista taistelua »vasemmistolaisia» ja oikeistolaisia opportunisteja vastaan, marxismi-leninis-

min puhtauden ja puolueen leniniläisen päälinjan puolesta. Opportunistit saatiin lyödyksi aatteellisesti. Puolue keskitti kaikki voimansa toteuttamaan Leninin laatimaa suunnitelmaa sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa.

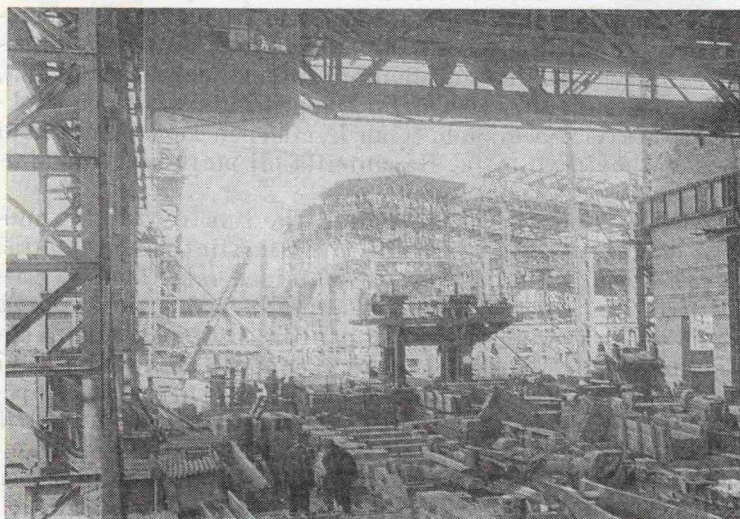
Socialismin rynnistyksen valmistelu Marraskuussa 1927 Neuvostoliiton kansat juhlivat Lokakuun vallankumouksen kymmenettä vuosipäivää. Kommunistinen puolue oli jo kymmenen vuotta johtanut työläisten ja talonpoikien sosialistista valtiota. Puolueessa oli yli 1 200 000 jäsentä. Puolet heistä oli työläisiä. Puolue oli omaksunut maan johtamisen taidon ja ohjasi sen kehitystä sosialismin suuntaan. Puolueen arvovalta oli kasvanut kansan keskuudessa. Työväenluokka ja työtätekevät talonpojat ymmärsivät ja tukivat kaikin tavoin puolueen politiikkaa, joka oli saavuttanut erinomaisia tuloksia.

Teollisuuslaitoksia rakennettiin yhä laajemmassa mitassa. Puolue kiinnitti erikoista huomiota Leninin laatiman maan sähköistämissuunnitelman toteuttamiseen elämässä. Joulukuussa 1926 Leningradin lähetyvillä valmistui Volhovin vesivoimalaitos. Sen teho oli vähän yli 50 000 kilowattia, mutta siihen aikaan se oli maan suurin. Neuvostokansaa ilahdutti tuo ensimmäinen saavutus. Volhovin voimalaitokselle annettiin Leninin nimi. Lokakuun juhlien aikana, 8. marraskuuta 1927 laskettiin Dneprin suuren voimalaitoksen peruskivi. Se oli teholtaan kymmenen kertaa suurempi kuin Volhovin voimala. Rakenteilla oli muitakin voimalaitoksia.

Geologeilla oli paljon työtä. He suorittivat eri puolilla maata malmi-, kivihiili- ja naftaesiintymien etsintää ja valitsivat paikkoja tulevien tehtaiden rakentamista varten. Uralilla Magnitnyi-vuoren juurella ja Länsi-Siperiassa Kuznetskin kaupungin luona pantiin alulle kahden jättimäisen rauta- ja terästehtaan rakennustyöt. Vuonna 1927 aloitettiin ensimmäisen suuren rautatien, Turkestanin-Siperian radan, rakennustyöt. Puolitoista tuhatta kilometriä pitkä teräsväylä yhdisti Keski-Aasian ja Länsi-Siperian. Se oli koko kansan rakennustyömaa. Radan rakentamiseen osallistui venäläisiä, ukrainalaisia, kazaheja, kirgiisejä, tadžikkeja, uzbekkeja, turkmeeneja. Rata läpäisi Kazahstanin ja Altain arot, joita ennen olivat kulkeneet vain kame-likaravaanit. Uusi rautatie edisti aikaisemmin jälkeenjää-

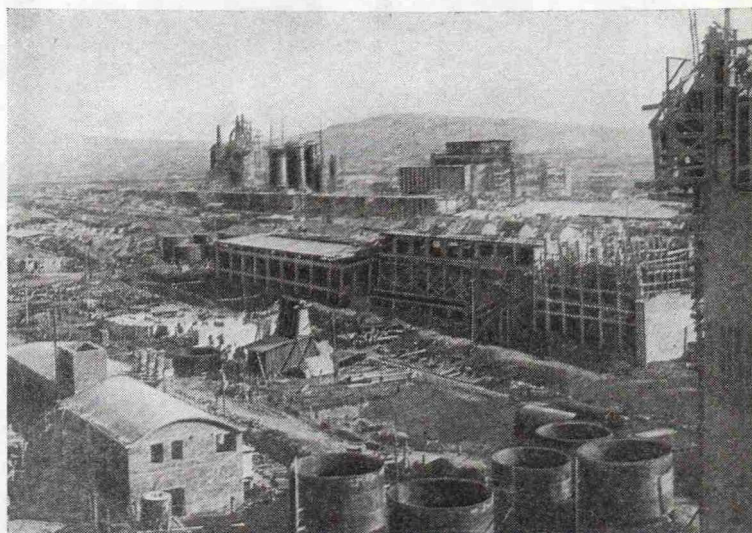

Dneprin vesivoimalaitoksen rakennustyömaa

Kuznetskin rauta- ja terästeollisuuskombinaatin rakennustyöt
Siperiassa

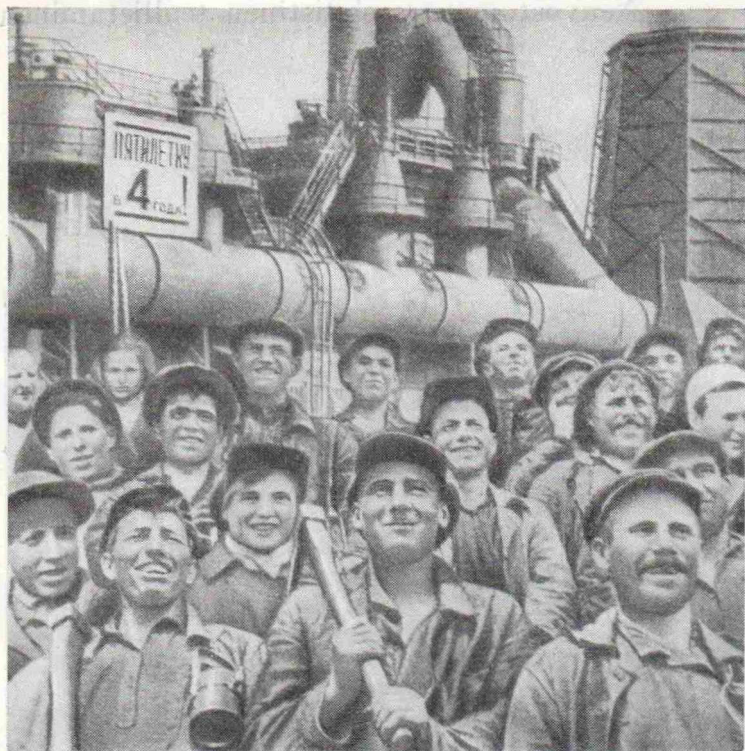
Neuvostomaan sosialistinen teollistaminen

Magnitogorskin rauta- ja terästeollisuuskombinaatti rakennusvaiheessa Uralilla

Stalingradin traktoritehdas rakenteilla Volgalla

Työläisiä, jotka osallistuivat sosialistiseen kilpailuun viisivuotissuunnitelman täyttämiseksi neljässä vuodessa

neiden Kazahstanin, Kirgiisian, Uzbekistanin, Turkmenian ja Tadžikistanin kansojen taloudellista kehitystä. Rakennustöiden päättäjäisiksi järjestettyyn rakentajien juhlaan saapuneiden vieraiden joukossa oli Japanin Kommunistisen Puolueen perustaja ja johtaja Sen Katajama. Hän onniteli rakentajia suuren työvoiton johdosta ja sanoi: »Teidän voittonne on maailman proletariaatin voitto.»

Puolue kiinnitti ensiarvoista huomiota maatalouskoneiden ja -kaluston tuotantoon. 24 miljoonaa talonpoikaistaloutta oli varustettava niillä. Tuohon aikaan tehtaissa tuotettiin pääasiallisesti hevuskäyttöisiä kylvö-, leikkuu-,

niitto-, puima- ja lajittelukoneita ja auroja sekä viikatteita ja sirppejä. Maassa oli vielä vähän traktoreita. Niitä ostettiin USA:sta. Kotimainen traktoreiden tuotanto oli vasta valmisteluvaiheessa. Niitä alkoi tuottaa Putilovin tehdas Leningradissa. Otettuaan suunnan talonpoikien kollektivisointiin puolue huolehti myös sosialistisen maatalouden aineellis-tekniisen perustan luomisesta. Volgan varrella Stalingradissa (nykyinen Volgograd) rakennettiin traktoritehdasta. Dneprillä Zaporozžen kaupungissa perustettiin leikkuupuumuritehdasta. Donin Rostovissa oli rakenteilla valtavan suuri maatalouskoneitehdas. Jättimäinen traktoritehdas Volgalla tuli valmiiksi ennätyksellisen lyhyessä ajassa, 11 kuukaudessa. Kesäkuussa 1930 se valmisti ensimmäisen traktorin. Työläiset veivät sen Moskovaan. Kesäkuun 26. p:nä 1930, puolueen 16. edustajakokouksen avaamispäivänä, traktori kulki Punaisella Torilla Leninin Mausoleumin ohi. Maatalous alkoi saada nykyaikaisia koneita.

Maaseudulla oli käynnissä mutkallisia prosesseja. Lenin opetti, että niin kauan kuin on olemassa talonpoikien pien-tavaratuotantoa, joka perustuu tuotantovälineiden yksityisomistukseen, maassa säilyy perusta kapitalismin elpymistä ja kasvua, seu enuallistamista varten. Maaseudulla jatkuu myös talonpoikien jakautuminen köyhiin, keskivarakkaisiin ja kulakkeihin. Eivätkä mitkään hallinnolliset toimenpiteet pysty keskeyttämään kulakkitalouksien kasvua. Tässä suhteessa neuvostomaan kokemus on opettavaista. Vuonna 1918 kulakeilta takavarikoitiin paljon maita, hevosia ja kalustoa. Kulakkien voima heikkeni. Neuvostovalta noudatti kapitalististen ainesten *rajoittamisen* politiikkaa maaseudulla. Se julkaisi lakeja, jotka rajoittivat kulakkien maanvuokrausta ja työvoiman palkkausta, suurensi kulakkien verotusta, vaati heitä myymään valtiolle viljaa kiinteisiin hintoihin ja möi kulakeille koneita korkeampaan hintaan. Kaikista näistä toimenpiteistä huolimatta kulakkitalouksien määrä kasvoi maassa. Vuonna 1928 niitä oli jo yli miljoonan. Kulakeilta ostettu vilja muodosti viidennen osan valtion talonpojilta ostamasta viljasta. Uuden talouspolitiikan oloissa kulakit olivat lujuittuneet ja kartuttaneet voimiaan maaseudulla.

Kulakkien kasvu muodostui uhkaavaksi. Heidän orjikkeseen joutui yhä enemmän köyhiä ja jopa keskivarakkaitakin talonpoikia. Neuvostovalta antoi kaikkinaista apua maa-

laisköyhälistölle: vapautti sen veroista, myönsi sille edullisilla ehdoilla lainoja talouden kunnostamista varten. Tuo apu ei kuitenkaan voinut heti parantaa sen asemaa. Ainoastaan sosialismi, talonpoikien yhtyminen kollektiivisiin talouksiin saattoi vapauttaa heidät kulakkien orjuudesta, turvata heille varakkaan ja kulttuurisen elämän.

15. edustajakokouksen jälkeen puolue tehosti talonpoikien osuustoiminnallistamistyötä. Maassa oli tuohon aikaan noin 350 000 maalaisasutusta, joissa kussakin oli keskimäärin 70 talonpoikaistaloa. Puolue ryhtyi toimiin, joiden tarkoituksena oli vaikuttaa koko monimiljoonaiseen talonpoikaisjoukkoon. Lehdistön ja radion välityksellä sekä talonpoikien kokouksissa selitettiin erilaisten osuustoimintamuotojen etuisuuksia.

Aluksi maaseudulla kehittyivät laajimmin kulutusosuuskunnat. Ne varustivat maaseutuväestöä teollisuustavaroilla. Tavallisesti jonkin kylän tai naapurikylien talonpojat perustivat vapaaehtoisesti kulutusosuuskunnan. Jokainen siihen liittyvä suoritti osuusmaksun. Osuusmaksuista koostuivat osuuskunnan rahavarat, joilla ostettiin teollisuustavaroita. Jokaisella osuuskunnalla oli oma kauppansa, josta sen jäsenet saivat ostaa tavaroita. Liittotasavalloissa osuuskuntien toimintaa johtivat kulutusosuuskuntien keskusliitot. Ne ostivat valtiolta tavaroita ja varustivat niillä kulutusosuuskuntia.

Neuvostovaltion aktiivisen tuen turvin kehittyivät maaseudulla myös luotto-osuuskunnat. Luotto-osuuskuntien tarkoituksena oli auttaa talonpoikia saamaan edullista luottoa taloustarpeisiinsa. Neuvostovaltio avasi Keskusmaatalouspankin ja myönsi sille varoja luotonantotarkoituksiin. Rahavarat koostuivat siis osakkaiden vapaaehtoisesti suorittamista maksuista ja valtion varoista. Luotto-osuuskunnat suojelivat työtätekeviä talonpoikia kulakkien orjuutukselta. Syksyllä 1929 luotto-osuuskuntiin kuului lähes 10 miljoonaa köyhää ja keskivarakasta talonpoikaa.

Tärkeä merkitys oli maataloudellisella osuustoiminnalla. Aluksi se oli universaalia, ts. käsitti kaikki maataloudellisen osuustoiminnan muodot: tuotannollisen (maanviljelyarttelit ja maanmuokkausosuuskunnat); aputuotannollisen (kone-, maanparannus- ym. osuuskunnat); maataloustuotteiden (maidon, voin, puuvillan, pellavan ym.) myynti- ja jalostusosuuskunnat. Viimeksi mainittuja oli eniten.

Maataloustuotteiden myyntiä ja jalostusta harjoittavat osuuskunnat eivät kajooneet talonpoikien tuotannolliseen perustaan. Talonpojat tekivät työtä yksityistalouksissaan ja liittyivät osuuskuntiin vain tuotteidensa myyntiä tai jalostusta varten. Esimerkiksi maidonmyyntiosuuskunta avasi maidonluovutuspaikkoja tai meijereitä. Saadut tuotteet myytiin valtiolle. Laajetessaan maataloudellinen osuustoiminta alkoi erikoistua yhä enemmän. Liittotasavalloissa perustettiin viljan, sokerijuurikkaan, puuvillan ja pelavan viljelijäin, karjanhoitajien ym. osuuskuntayhtymiä. Valtio solmi niiden kanssa kontrahteja, joiden mukaan se korvasi osuuskuntien toimittamat maataloustuotteet maatalouskoneilla ja -kalustolla sekä erilaisilla teollisuusvalmisteuilla. Vuonna 1929 maataloudelliseen osuustoimintaan osallistui yli puolet maan kaikista köyhistä ja keskivarakkaista talonpojista.

Puolue käytti huolto- ja myyntiosuuskuntia alkeellisten tuotannollisten osuuskuntien perustamiseen, koetti saada talonpojat vakuuttamaan koneiden kollektiivisen käytön ja yhteisen työn etuisuuksista. Maaseudulle ilmaantui yhä lisää kone- ja maanmuokkausosuuskuntia. Maatalousosuuskuntien yhtymät perustivat kyliin konevuokraamoja, kone- ja traktoriosastoja, -kolonnia ja -asemia, jotka auttoivat talonpoikia edullisilla ehdoilla maanmuokkauksessa ja sadonkorjuussa. Se oli erikoisen edullista köyhille talonpojille, joilla ei ollut hevosia. Työtätekevät talonpojat lähtivät kulkemaan kolhoosijärjestelmän tietä. Vuonna 1927 tasavalloissa perustettiin kollektiivisten talouksien johtoa varten kollektiivisten talouksien neuvostoja (keskuksia).

Kolhoosirakennustyön laajenemisessa oli tärkeä osuus valtion maataloilla eli neuvostotiloilla. Niiden kokemuksen perusteella talonpojat tulivat näkemään koneellisen työn paremmuudet. Esimerkiksi Pohjois-Kaukasiassa sijaitsevala »Gigant»-valtioneuvostolla kävi noin vuosina yli sata tuhatta talonpoikaa. He ihailivat traktoreiden ja nykyaikaisten maatalouskoneiden työtä. Kotikyliinsä palattuaan he muuttivat innokkaiksi kolhoosirakennustyön osanottajiksi. Monet valtioneuvostot lähettivät kone- ja traktoriosastoja auttamaan lähikylien talonpoikia maanmuokkauksessa. Ukrainassa Ševtšenkolle nimetty valtioneuvosto perusti tätä tarkoitusta varten ensimmäisen kone- ja traktoriaseman maassamme. Sen toiminta-alueella kaikki talonpojat liittyivät kolhoos-

seihin. Talonpojat olivat kuulleet paljon Volgalla rakennettavasta traktoritehtaasta. Uudisrakennuksella kävi joka päivä talonpoikien edustajistoja seuraamassa töiden edistymistä. Jättimäisen traktoritehtaan rakennustyömaalla kävi kaikkiaan noin 150 000 talonpoikaa.

Siten puolue toteutti elämässä leniniläistä osuustoinninnallistamissuunnitelmaa ja valmisteli maaseudulla edellytyksiä laajalle kolhoosirakennustyölle, joka aloitettiin vuoden 1929 jälkipuoliskolla.

**Työväenluokka
on sosialistisen
rakennustyön
johtava voima**

Neuvostomaassa toteutui ensi kerran elämässä marxismi-leninisin suuri ajatus työväenluokasta uuden, kommunistisen yhteiskunnan luoja. Lenin kirjoitti: »Jotta proletariaatti voisi johtaa talonpoikaistoa ja yleensä kaikkia pikkuporvarillisia kerroksia, tarvitaan proletariaatin diktatuuria, yhden luokan valtaa, sen järjestyneisyyden ja kurinalaisuuden voimaa, sen keskitettyä mahtia, joka nojaa kapitalismin kulttuurin, tieteen ja tekniikan kaikkiin saavutuksiin, tarvitaan sen proletaarista läheisyyttä jokaisen työtätekevän mentaliteettiin, sen arvovaltaa työtätekevän maalais- ja pientuottajaväen keskuudessa, joka on hajanaista, riittämättömästi kehittynyttä ja altista horjumaan politiikassa.» (Teokset, 29. osa, s. 369.) Neuvostoyhteiskunnan historia on havainnollisesti osoittanut oikeaksi tämän Leninin ajatuksen.

Työläiset muodostivat tuolloin suunnilleen kymmenesosan maan väestöstä. Talonpojat muodostivat valtaenemmistön. Kansalaissodassa saadun voiton jälkeen, jolloin puolue suuntasi kaikki voimansa sosialismin rakentamiseen, maassa oli joka tuhatta asukasta kohti vain 25 työläistä ja 3 kommunistia. Joka 33 kylää kohti oli yksi puoluejärjestö, johon kuului keskimäärin 11 kommunistia.

Miten työväenluokka toteutti johtoaan noissa oloissa? Lenin tutki huolellisesti, miten työväenluokka toteutti neuvostomaan oloissa kaikkien työtätekevien johtajan osuutetaan sosialismin rakentamisessa, ja rikastutti tuolla käytännön kokemuksella marxilaista teoriaa.

Lokakuun voiton jälkeen työväenluokan arvovalta oli kasvanut suuresti ja sen poliittinen vaikutus työtätekeviin oli voimistunut mittaamattomasti. Tuota arvovaltaa ja vaikutusta oli lujitettava ja moninkertaistettava vastaavilla järjestömuodoilla.

Työväenluokan johtava osuus ilmeni ennen kaikkea itsessään neuvostovaltiojärjestelmässä. Neuvostoperustuslaki turvasi työläisille tiettyjä etuisuuksia neuvostoelinten valinnassa, niiden toiminnassa ja johdossa. Neuvostot liittivät työtätekeviä joukkoja puolueen johtaman proletariaatin ympärille. Merkittävä osuus oli ujestien* neuvostojen edustajakokouksilla. Ujestien neuvostojen edustajakokouksissa, joihin osallistui pääasiallisesti kyläneuvostojen edustajia, käsiteltiin sekä yleisvaltakunnallisia että paikallisia elämän kysymyksiä. Edustajat saattoivat hyväksytyt päätökset kaikkein syrjäisimpienkin kolkkien asukkaiden tietoon. Noissa edustajakokouksissa puolue sai selville joukkojen mielialat, vastasi niiden kyselyihin ja valikoi parhaita työntekijöitä valtiollisiin toimiin.

Työläiset oli saatava antamaan välittömästi apua maaseudulle sen kehityksessä sosialismin suuntaan. Lenin piti sitä yhtenä puolueen vakavimmista tehtävistä. Valveutuneet työläiset, kommunistit ja puolueeseen kuulumattomat, joita lähetettiin vakituiseen työhön maaseudulle, ajoivat järkkymättömästi puolueen linjaa. Sitä paitsi maaseudulla kävi tuhansia työläisiä neuvostojen vaalien ynnä muiden kampanjoiden osanottajina. Työläiset toivat järjestyneisyyden ja kurinalaisuuden henkeä kaikkialle, minne he saapuivat. Etumaisia olivat suurten teollisuuskeskusten, Leningradin, Moskovan, Nižni Novgorodin (nykyinen Gorki), Ivanovo-Voznesenskin, Uralin, Donbassin, työläiset. He olivat aina kaikkein vaikeimmilla taistelukentillä. He rakensivat uutta, neuvostoelämää laajan maan kaikilla kolkilla.

Työläiset vaikuttivat talonpoikiin myös kaupunkien erilaisten kansalaisjärjestöjen kautta. Siinä suhteessa olivat etusijalla ammattiliitot. Puolueella oli tavoitteena saada ammattiliitot tekemään työtä maaseudulla ja ammattiliittojen jäsenet levittämään proletaarista vaikutusta talonpoikiin. Osa ammattiliittoihin kuuluvista työläisistä oli yhteydessä maaseutuun. Maaseudulla oli teollisuuslaitoksiaakin. Erikoinen merkitys oli maataloustyöläisten ammattiliitolla, jota Lenin sanoi koko maalaiselämän uudistamisen etumaiseksi armeijaksi.

Työläisjoukkojen keskuudessa heräsi ajatus maaseudun

* *Ujesti* — kuvernementtia pienempi hallintoalue Venäjällä ennen vallankumousta ja neuvostovallan alkuvuosina. *Suom.*

avustustoiminnasta ns. kunniapäällikkyuden muodossa. Puolue kannatti tuota tehdastyöläisten vapaaehtoista, omatoimista ja välitöntä osallistumista taisteluun sosialismin voitosta maaseudulla. Aluksi se oli kulttuuritoimintaa, myöhemmin se muuttui tuotannolliseksi avuksi. Aluksi se oli erinäisten tuotantolaitosten erinäisille kylille antamaa apua, myöhemmin se laajeni teollisuusalueiden maatalousalueille antamaksi avuksi.

Talonpoikaisköyhälistö oli puolueen päätukena maaseudulla. Kuten edellä oli jo mainittu, vallankumouksen alussa, jolloin neuvostot eivät olleet vielä lujittuneet maaseudulla, perustettiin köyhälistökomiteoita. Myöhemmin perustettiin köyhälistöryhmiä neuvostojen ja osuuskuntien yhteyteen. Kansallisilla alueilla, esimerkiksi Ukrainassa, Keski-Aasiassa ja Kazahstanissa perustettiin niin ikään puolueen kannattamina köyhälistöyhdistyksiä, joihin otettiin mukaan myös keskivarakkaita talonpoikia. Lisääntyneen järjestyneisyytensä ansiosta köyhälistö vaikutti yhä voimakkaammin maaseudun yhteiskunnalliseen elämään ja taisteli aktiivisesti kulakkeja vastaan.

Puolue herätti talonpoikaisnaisen osallistumaan poliittiseen elämään. Maalaisnaiset tajusivat, että neuvostovaltio on tehnyt heidät tasa-arvoisiksi miesten kanssa, ja asettuivat vuorenvarmasti neuvostovaltansa puolelle. Naisten keskuudessa suoritettavan työn muotona olivat naisten edustajien kokoukset. Talonpoikaisnaiset valitsivat edustajansa, jotka ratkaisivat kokouksissaan monia maalaiselämän tärkeitä kysymyksiä. Kaupunkilaisnaiset auttoivat maaseudun naisia uuden elämän rakentamisessa.

Nuorisoliitto oli puolueen uskollinen apulainen maaseudulla. Sosialistisen maaseudun nuoret rakentajat kävivät miehuullista kamppailua kulakkeja ja kaikkia neuvostovastaisia voimia vastaan sekä niitä piintyneitä katsomuksia ja epäluottamusta vastaan, joita herätti maatalouden ennen tuntematon sosialistinen kehitystie.

Keskus- ja paikallisella lehdistöllä oli hyvin suuri merkitys talonpojille. Jokaisessa volostissa* julkaistiin myös seinälehtiä, jotka vaikuttivat paikkakunnan yleiseen mieli-

* *Volosti* — useita kyläkuntia käsittänyt hallintoalue Venäjällä ennen vallankumousta ja neuvostovallan alkuvuosina. *Suom.*

Kylään tuli ensimmäinen traktori. 1925

piteeseen. Maaseutukirjeenvaihtajien monituhantinen armeija puolusti rohkeasti sosialismin asiaa pelkäämättä kullakkien uhkauksia ja sala-ampujien luoteja.

Puolue teki suurta kasvatustyötä Punaisessa Armeijassakin, jossa oli paljon maalaisnuorisoa. Sen keskuudessa puolue harjoitti poliittista ja kulttuurivalistustyötä. Talonpoikaisnuoriso kotiutui sotapalveluksesta poliittisesti tietoisena ja lukutaitoisena. Monilla entisillä puna-armeijalaisilla oli suuri vaikutus maalla, he olivat paikallisten neuvostojen johdossa.

Kamppailuun uuden elämän puolesta maaseudulla osallistui myös sivistyneistö — opettajat, agronomit, lääkärit. Perustettiin talonpoikien poliittisen valistuksen keskuksia: kylissä lukutupia ja punanurkkia, kaupungeissa talonpojan koteja, joissa kaupunkiin asioilleen saapuneet talonpojat voivat levähtää, saada kaipaamiaan neuvoja, kuunnella luentoja ja selostuksia, keskustella paikkakunnan johtohenkilöiden kanssa.

Puolue seurasi tarkkaavaisesti vallankumouksen kussa syntyviä järjestömuotoja ja työmenetelmiä, valikoi huolellisesti kaiken elontäyteisen, kehitti ja laajensi työläisjoukkojen aloitetta historiallisessa kamppailussa sosialismin voitosta maataloudessa. Lenin kirjoitti: »Lokakuun kumouksen — Neuvostokumouksen — suurimpia, häviämättömiä

aikaansaannoksia oli se, että valveutunut työläinen, *tämä köyhälistön johtaja, maaseudun työtätekevien joukkojen johtaja, työn valtakunnan rakentaja* 'lähti kansan keskuuteen'.» (Teokset, 27. osa, s. 387.) Bolševikkipuolueen historiallinen ansio on siinä, että se kykeni järjestämään tuon etumaisten työläisten liikkeen, tekemään siitä mahtavan vipusimen talonpoikien vuosisatojen varrella vakiintuneiden elämänmuotojen, talonpoikaistalouden, talonpoikien elämäntapojen ja mentaliteetin muuttamiseksi sosialistisella perustalla.

Sosialismin voitto Neuvostoliitossa

Ensimmäinen viisivuotissuunnitelma Kansantalouden jälleenrakentamista suoritettiin yleisvaltakunnallisten vuosisuunnitelmien mukaan. Puolue ei rajoittunut yksinomaan hävitetyä jälleenrakentamiseen. Se asetti tehtäväksi koko kansantalouden uudelleenrakentamisen uudella teknisellä perustalla. Tuhansien suurten tehtaiden, voimalaitosten, uusien kaupunkien rakentaminen vaati tarkkoja laskelmia: paljonko siihen tarvitaan varoja, mistä saadaan kalustoa, mistä hankitaan työvoimaa. Tuollaisia suuria töitä ei voida tehdä ainoastaan yhden vuoden laskelmien perusteella. Siksi puolue siirtyi *perspektiivi- eli pitkän tähtäimen suunnitteluun*, ts. useiksi vuosiksi laadittuihin suunnitelmiin. Tuollainen suunnittelu ei ole mahdollista yksityisomistukseen perustuvassa yhteiskunnassa, jossa jokainen tehtaan tai maatilan omistaja ajaa vain omaa etuaan eikä ota huomioon koko yhteiskunnan etuja. Yhteiskunnallinen sosialistinen omistus teki neuvostomaassa täydelleen mahdolliseksi taloudellisen kehityksen pitkän tähtäimen suunnitteluun. Puolueen 15. edustajakokouksen määräyksestä laadittiin Neuvostoliiton kansantalouden kehittämisen *ensimmäinen viisivuotissuunnitelma* ajaksi 1. lokakuuta 1928 — 1. lokakuuta 1933.

Ensimmäisen viisivuotissuunnitelman tarkoituksena oli rakentaa Neuvostoliitossa vankka *sosialismin perusta*. Se edellytti sellaisten suurtehtaiden rakentamista, jotka tuottavat koneita kaikkia teollisuudenaloja, maataloutta ja liikennettä varten; talonpoikien yhdistämistä kollektiivisiin talouksiin; kapitalististen ainesten hävittämistä kaupungissa ja maaseudulla. Viisivuotissuunnitelman ytimenä oli raskaan teollisuuden luominen. Suunnitelma edellytti

sen tuotoksen yli kolminkertaista kasvua viidessä vuodessa. Yksikään maa maailmassa ei tuntenut sellaista teollisuuden kasvuvauhtia.

Tieto Neuvostoliiton viisivuotissuunnitelmasta levisi kautta maailman. Se herätti kapitalististen maiden työtätekevissä arvontoa ja ihastusta, porvaristossa ja sen käytyreissä pilkkaamishalua ja kiukkua. Kapitalistisen maailman mahtavat pitivät viisivuotissuunnitelmaa Neuvostoliiton kommunistien mielikuvituksena. Niillä ei ollut käsitystäkään siitä, millaisia mahdollisuuksia piili neuvostojärjestelmässä, mihin työtätekevät pystyvät, jos he ottavat maansa kohtalon ohjat omiin käsiinsä ja tekevät työtä itseään eikä riistäjiä varten.

Viisivuotissuunnitelman täyttäminen, maan vuosisataisen takapajuisuuden voittaminen lyhyessä ajassa ei tietenkään ollut helppoa. Puolue ei salannut vaikeuksia kansalta. Kotimaista kalustoa uusia tehtaita varten ei ollut miltei lainkaan. Sitä oli ostettava ulkomaisilta kapitalisteilta kalliiseen hintaan. Siinä tarkoituksessa jouduttiin myymään viljaa, puutavaraa ja öljyä, vaikka ne olisivat olleet tarpeen kotimaassakin. Maahan jäi niukalti viljaa. Työtätekevät joutuivat kiristämään vyötä. Valtio ei pystynyt rakennuttamaan samanaikaisesti tehtaita sekä mukavuuksilla varustettuja asuintaloja. Ei riittänyt varoja. Uudisrakennuksilla työläiset asuivat maamajoissa, teltoissa ja parakeissa. Rakennustyömailla oli vähän koneita, monet rasfaat työt tehtiin lihasvoimin. Spesialisteista oli puute. Sitä paitsi osa vanhoista spesialisteista harjoitti tihutyötä.

Maan teollistaminen olisi pitkistynyt vuosikymmeniksi, jos vauhtia olisi hiljennetty, rakennettu aluksi kulutus- tarvikkeita tuottavia kevyen teollisuuden tuotantolaitoksia ja vähemmän rakennettu rauta- ja konetehtaita. Puolue selitti kansalle, että kysymys mahtavan sosialistisen talouden luomisen vauhdista on neuvostovaltiolle kysymys elämästä ja kuolemasta. Maailman ainoa sosialistinen valtio ei olisi kestänyt pitkälti vihamielisten kapitalististen maiden ympäröimänä, ellei sillä olisi ollut teollisuutta, joka pystyi tarpeen vaatiessa turvaamaan maan riittävässä määrin ajanmukaisella maanpuolustuskalustolla. Työväenluokka ymmärsi hyvin tuon kaiken ja teki siksi todellisia työsankaruuden ihmeitä, voitti tavattomia vaikeuksia vetääkseen maan mahdollisimman nopeasti ta-

kapajuisuudesta ja muuttaakseen sen sosialismin voittamattomaksi linnakkeeksi.

Neuvostomaan työläisillä ja puolueella oli yhteinen tahto: täyttää viisivuotissuunnitelma hinnalla millä hyvänsä. Kaikkialla maassa nousi uudisrakennuksia. Uralilla ja Länsi-Siperiassa rakennettiin rauta- ja terästeollisuuden kahta jättiläistä — Magnitogorskin ja Kuznetskin kombinaattia. Siellä perustettiin myös kivihiili- ja malmikaivoksia. Niiden piti muodostua viisivuotiskauden aikana uudeksi mahtavaksi kivihiili- ja rautateollisuuden keskuksiksi maan itäosassa. Ensimmäinen tuollainen keskus oli maan eteläosassa, Donbassissa. Sielläkin rakennettiin uusia ja kalustettiin uudelleen vanhoja tehtaita. Ukrainassa oli rakenteilla siihen aikaan maailman suurin, Dneprin voimalaitos. Keski-Aasian neuvostotasavalloissa, joissa ennen ei ollut lainkaan tehtaita, alettiin rakentaa suurteollisuuden esikoislaitoksia.

Rakentajan ammatista tuli kaikkein laajimmin levinnyt ja kunniaikkain ammatti. Rakentajien eturiveissä olivat kommunistit ja nuorisoliittolaiset. He matkustivat asumattomille seuduille, veivät mukanaan satoja tuhansia rakentajacentusiasteja, perustivat ja lujittivat nuoria työläiskollektiiveja. Koko kansa auttoi uudisrakennusten työläisiä ja varusti heitä kaikella välttämättömällä.

Puolue varautui myös uuden tekniikan ja uusien monimutkaisten tuotannonalojen omaksumisen vaikeuksiin. Avattiin satoja teknisiä opistoja ja korkeakouluja. Työläisten korkeakouluihin pääsyn helpottamiseksi niiden yhteyteen perustettiin työläistiedekuntia. Jokaisesta neljästä korkeakoulujen ja teknikumien opiskelijasta kolme oli työläisiä. Joka neljäs opiskelija oli kommunisti. Viisivuotiskaudella teollisuus sai lähes sata tuhatta insinööriä ja tekniikkaa. Se oli uutta, neuvostolaista teknistä sivistyneistöä, johon puolue ja neuvostovalta voivat tukeutua varmasti. Puolue kehotti kaikkia työläisiä perehtymään tekniikkaan. Alkoi joukkoliike teknisten tietojen omaksumiseksi. Sadat tuhannet rakentajat opiskelivat työvuoronsa päätyttyä teknisissä kerhoissa, kouluissa ja kursseilla. Maankaivajista ja rakentajista tuli terässulattojen työläisiä ja masuunimiehiä, viilareita ja sorvaajia, autonajajia ja sähkömiehiä. Kun tehtaat pantiin käyntiin, niin niissä oli jo ammattitaitoisia työläisiä.

Viisivuotissuunnitelman asettamat valtavat tehtävät heittäivät kansanjoukoissa suurta tarmoa. Leningradin työläiset esittivät tunnuksen: »Viisivuotissuunnitelma neljässä vuodessa!» Puolue kannatti tuota patrioottista aloitetta. Yli kaksi kolmasosaa maan suurten tuotantolaitosten työläisistä yhtyi kilpailuun. Työryhmät, työosastot ja tuotantolaitokset kilpailivat keskenään. Kommunistit näyttivät esimerkkiä työssä. Sosialistinen kilpailu oli uusi, historiassa ennen näkemätön ilmiö, jonka alkeita Lenin havaitsi ensimmäisissä kommunistisissa talkoissa 1919. Lenin nimitti silloin talkoita suureksi aloitteeksi ja kirjoitti: »Tämä on alkuna kumoukseen, joka on vaikeampi, oleellisempi, perinpohjaisempi, ratkaisevampi kuin porvariston kukistaminen, sillä tämä on voitto omasta luutuneisuudesta, holtittomuudesta, pikkuporvarillisesta itsekkyydestä, noista tottumuksista, jotka kirottu kapitalismi on jättänyt perinnöksi työläiselle ja talonpojalle.» (Valitut teokset, 4. osa, s. 121.) Siihen aikaan ne olivat vasta ensimmäisiä uuden ituja. Puolue tuki ja kehitti niitä ensimmäisellä viisivuotiskaudella, ja ne antoivat runsaan sadon.

Työläisten, insinöörien ja teknikkojen aloite ja luova työ voittivat monet vaikeudet, jotka aiheutuivat maan entisestä taloudellisesta ja teknisestä takapajuisuudesta. Siitä oli hyvin paljon esimerkkejä, tässä yksi niistä. Suurta rauta- ja terästeollisuutta varten tarvittiin valssaimia. Venäjällä niitä ei valmistettu. Niitä jouduttiin tilaamaan kapitalistisista maista. Eräs saksalainen toiminimi vaati 17 miljoonaa kultaruplaa valssaimesta ja lupautui valmistamaan sen vasta vuoden kuluttua. Neuvostoihmiset eivät suostuneet siihen, että valtiolle olisi koitunut noin suuria kulunkeja. Leningradin lähettyvillä olevan Ižoran tehtaan työläiset ja specialistit ilmoittivat valmistavansa itse valssaimen. Ja valmistivat 9 kuukaudessa ensimmäisen neuvostolaisen valssaimen. He pitivät tuota valmistustyötä synnyinmaan antamana vastuullisena tehtävänä. Suoritettuaan työn lähes 700 työläistä anoi leniniläisen kommunistisen puolueen jäseneksi.

Ensimmäinen viisivuotissuunnitelma täytettiin ennen määräaikaa, neljässä vuodessa kolmessa kuukaudessa. Puolitoista tuhatta suurta tehdasta pantiin käyntiin. Rauta- ja terästeollisuus ja koneenrakennusteollisuus oli luotu uudelleen. Syntyi uusia teollisuudenaloja: traktori-, auto-,

lentokone- ja kemian teollisuus sekä maanpuolustuksen tarpeita palveleva teollisuus. Neuvostoliitto muuttui *teollisuusmaaksi*. Maassa saatiin rakennetuksi *socialismin perusta*. Luotiin vankka teollinen perusta, joka turvasi kansantalouden kaikkien alojen kalustamisen uudelleen.

Se oli työväenluokan suuri voitto, kommunistisen puolueen politiikan huomattava saavutus.

Kolhoosijärjestelmän perustaminen Työväenluokan työinto herätti talonpoikaisjoukot. Maaseudulla alkoi joukkomitainen kolhoosiliike samaan aikaan kuin työläiset kamppailivat viisivuotissuunnitelman täyttämistä ennen määräaikaa. Teollistamisen saavutukset valmistelivat perustaa maatalouden sosialistiselle uudestijärjestämiselle. Se oli yksi kaikkein vaikeimmista tehtävistä socialismin rakentamisessa. Kysymyksessä oli 25 miljoonan talonpoikaisperheen elämäntavan, vuosisataisten perinteiden ja tottumusten perinpohjainen mullistaminen.

Puolue ymmärsi, että maaseudulle on annettava traktoreita ja koneita, joita ilman sosialistinen suurtalous ei tule toimeen. Lenin kirjoitti, että pienviljelijän, hänen mentaliteettinsa ja tottumuksensa voi muovata toisenlaisiksi »vain aineellinen perusta, tekniikka, traktorien ja muiden koneiden laajamittainen käyttö maanviljelyksessä, laajamittainen sähköistäminen». (Valitut teokset, 4. osa, s. 367.)

Valtion antama apu työtätekeville talonpojille, etupäässä köyhälistölle, sekä puoluejärjestöjen suorittama suuri poliittinen ja organisatorinen työ saivat aikaan sen, että vuoden 1929 lopulla maan vilja-alueilla talonpojat alkoivat liittyä kolhooseihin kylittäin. Alkoi *täyskollektivisointi*. Talonpoikien perusjoukko siirtyi päättävästi kolhoosien kannalle.

Kommunistinen puolue ja neuvostovaltio johtivat joukkoitaista kolhoosiliikettä. Kolhooseille myönnettiin luottoa, kolhoosien palvelua varten perustettiin kone- ja traktoriasemia, kolhoosien johtajia varten järjestettiin valmennuskursseja. Puolue vetosi työläisiin kehottaen näitä auttamaan talonpoikia uuden kolhoosielämän järjestelyssä. Maaseudulle saapui 25 000 työläiskommunistia. He yhdistivät valvuneimpia köyhiä ja keskivarakkaita talonpoikia ja vetivät mukaan sosialistiseen rakennustyöhön monimiljoonaisia talonpoikaisjoukkoja.

Vuoden 1930 alussa kollektivisoinnissa tehtiin virheitä. Ne johtuivat monien työntekijäin kokemattomuudesta ja pyrkimyksestä jouduttaa kollektivisointia. Leniniläinen talonpoikien kolhooseihin yhdistymisen vapaaehtoisuusperiaate ja huomaavainen suhtautuminen keskivarakkaisiin talonpoikiin korvattiin itse asiassa hallinnollisella määräilyllä. Useissa tapauksissa talonpojat pakotettiin liittymään kolhoosiin. Perustuotantovälineiden lisäksi yhteiskunnallistettiin koko karja: lehmät, siat, lampaat ja vieläpä siipikarja. Kulakit ja heidän apurinsa käyttivät hyväkseen kolhoosirakennustyössä tehtyjä virheitä. He yllyttivät talonpoikia hävittämään karjaa. Maan karjakanta alkoi nopeasti vähetä.

Vapaaehtoisuusperiaatteen rikkominen herätti talonpoikien tyytymättömyyttä ja muodostui suureksi vaaraksi. Puolue tajusi nopeasti tuon vaaran ja Keskuskomitean kehotuksesta ryhtyi pikaisesti toimenpiteisiin virheiden korjaamiseksi. Talonpoikien kolhooseihin liittymisen leniniläinen vapaaehtoisuusperiaate palautettiin voimaan. Kolhoosirakennustyö kehittyi edelleen. Vuoden 1930 puoliväliin mennessä noin neljännes maan kaikista köyhistä ja keskivarakkaita talonpoikaistalouksista astui varmasti kolhoosielämän tielle.

Kolhooseista tuli neuvostovaltion varma tuki. Sosiaalisiin voimien kasvu maaseudulla loi edellytykset viimeisen ja monilukuisimman riistäjäluokan, kulakiston hävittämiselle. Joukkoluontoisen kollektivisoinnin alueilla talonpojat saivat luvan takavarikoida kolhoosien hyväksi kulakkien karjan, koneet ja rakennukset. Kulakkien pakkoluovutus sekä äänioikeuden riistäminen heiltä eivät suinkaan ole kaikissa maissa välttämättömästi suoritettavia toimenpiteitä. Lenin tähdensi, että siinä tapauksessa, jos kulakit suhtautuvat lojaalisti neuvostovaltaan, tuskin on tarpeellista pakkoluovuttaa heitä. Mutta Neuvostoliitossa oli yli miljoona kulakkitaloutta. Ne muodostivat suuren voiman ja yrittivät useita kertoja tukahduttaa neuvostovallan nä-län kourin tai kukistaa sen aseilla. Kulakit kamppailivat kiivaasti kollektivisointia vastaan, pelottelivat talonpoikia ja surmasivat maaseutuaktiiveja. Oli ryhdyttävä päättäviin toimiin kulakkeja vastaan. Sitä vaativat tiukasti kolhooseihin liittyvät köyhät ja keskivarakkaat talonpojat.

Kulakit karkotettiin maan kaukaisille alueille, missä

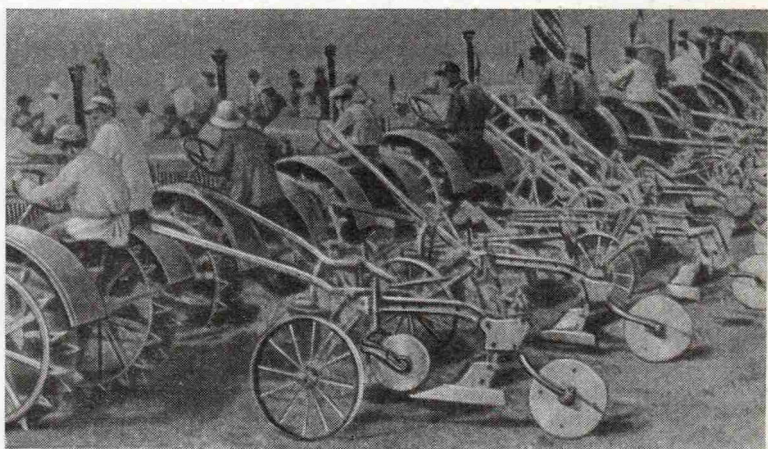

Ensimmäinen traktori Uzbekistanissa. 1929

Talonpojat liittyvät kolhoosiin. 1930

Kolhoosijärjestelmän luominen maaseudulla

Kone- ja traktoriaseman traktorikolonna

heidän oli hankittava elatuksensa omalla työllään. Neuvostovaltio huolehti siitä, että karkotetuille kulakkiperheille turvattaisiin asunto, työ ja elintarvikkeita. Myöhemmin valtaosa kulakeista luopui neuvostovallanvastaisesta taistelustaan, alkoi työskennellä teollisuuslaitoksissa ja neuvostotiloilla ja muuttui vähitellen työläisiksi. Kaikki heidän poliittisten oikeuksiensa rajoitukset poistettiin. Heistä tuli sosialistisen yhteiskunnan tasa-arvoisia jäseniä.

Vuonna 1930 perustetut kolhoosit tekivät uutterasti työtä ja saivat hyviä tuloksia. Valtion kone- ja traktoriasemat autoivat niitä maanmuokkauksessa ja viljankorjuussa. Entiset köyhät talonpojat muuttuivat vakavaraisiksi jo ensimmäisenä kolhoosielämän vuotena. He saivat viljaa ja muita tuotteita enemmän kuin keskivarakkaat talonpojat yksityistalouksissaan. Kolhooseissa katosi köyhien ja keskivarakkaiden välinen ero. Kaikista tuli tasa-arvoisia siinä mielessä, että kolhoosin jokaisen jäsenen tulot riippuivat hänen yhteistaloudessa tekemänsä työn määrästä. Ensimmäisten kolhoosien mainio esimerkki ja saavutukset todistivat vakuuttavimmin kollektiivisen suurtalouden etuisuuksia pieneen yksityistalouteen verraten. Puolue käytti hyväkseen noita saavutuksia kehittäessään edelleen kolhoosiliikettä. Vuoden 1931 kesään mennessä kolhooseihin oli liittynyt jo 13 miljoonaa, toisin sanoen yli puolet maan kaikista talonpoikaistalouksista.

Kolhoosijärjestelmän vakiintuminen merkitsi *perusteellista käännettä* Neuvostoliiton maanviljelyksen kehityksessä, maaseudulla tapahtunutta *mitä syvällisintä vallankumouksellista mullistusta*, jota puolue ja neuvostovaltio olivat järjestäneet ja johtaneet. Siirtyminen takapajuisista pienistä yksityistalouksista sosialistiseen suurviljelykseen ratkaisi hajanaisen pienomistuksellisen maatalouden ja suuren sosialistisen teollisuuden välisen ristiriidan. Kuten ensimmäisten kolhoosien kokemus osoitti, jopa talonpoikien työkaluston yksinkertainen yhdistäminenkin kollektiivisissa talouksissa kohotti huomattavasti työn tuottavuutta. Kollektiivinen työ sekä ajanmukaisen tekniikan, traktoreiden ja koneiden käyttö loi edellytykset tuotannon jyrkälle kasvulle, talonpoikien aineellisen aseman parantamiselle ja kulttuuritason kohottamiselle.

Suurta menestystä saavutettiin myös neuvostotilojen rakentamisessa. Niiden tuotantovälineet olivat valtion (koko

kansan) omaisuutta. Palkanmaksu noiden talouksien työläisille tapahtuu samalla tavalla kuin tuotantolaitoksissakin. Ne ovat koneistettuja suurtalouksia, jotka tuottivat maalle jo vuonna 1932 yli sata miljoonaa puutaa* viljaa.

Artteli kollektiivisen talouden perusmuotona Puolue yleisti kolhoosirakennustyön kokemusta ja auttoi kolhooseihin liittyviä talonpoikia neuvoillaan. Erittäin tärkeää oli määritellä ennen kaikkea kollektiivisen talouden perusmuoto.

Kolhoosirakennustyön käytäntö Neuvostoliitossa toi esiin useita kollektiivisen talouden muotoja. Puolue tutki niitä huolellisesti. Kohta Lokakuun vallankumouksen jälkeen maatyöläiset ja köyhät talonpojat — uuden elämän innokkaat rakentajat maaseudulla — alkoivat perustaa tilanherroilta takavarikoiduilla mailla maatalouskommuuneja. Kommuuneissa oli kaikki omaisuus yhteistä, paitsi henkilökohtaisia esineitä (vaatteita, jalkineita). Kommuunin jäsenet tekivät työtä yhdessä ja yhteisesti nauttivat työnsä tuloksista. He eivät tarvitse rahaa. Kommuunin jäsenet ruokailivat omissa ruokaloissaan ilmaiseksi, hallinto huolehti kaikkien turvaamisesta vaatteilla ja jalkineilla. Kommuuneissa vallitsi siis tasanjakoperiaate. Kommuunin kaikki jäsenet — perheettömät, pieni- sekä suuriperheiset — nauttivat tasavertaisesti yhteisen työn tuloksista. Niin yksimielisiä kuin kommuunin jäsenet olivatkin, tasanjakoperiaate herätti monissa tyytymättömyyttä, varsinkin silloin, kun kommuuni koki taloudellisia vaikeuksia.

Elämä osoitti, että kollektiivisen talouden muotona kommuuni ei ole sopiva sosialistisessa kehitysvaiheessa. Vuosisatoja yksityistalouttaan hoitanut talonpoika ei kyennyt siirtymään suoraan kommunistiseen elämäntapaan. Hän ei voinut käsittää, miten saattoi tehdä työtä saamatta työstään palkkaa. Sitä paitsi nuoret kommuunit eivät pystyneet järjestämään talonpoikien elämää kommunistisella perustalla, toisin sanoen eivät voineet tyydyttää kaikkia heidän tarpeitaan. Sitä varten olisi toisaalta pitänyt olla riittävässä määrin kaikkia hyödykkeitä ja toisaalta ihmisten olisi pitänyt olla hyvin tietoisia, jotta he olisivat tehneet työtä voimiensa mukaan ja suhteuttaneet järkevästi tarpeensa talouden mahdollisuuksiin. Maassa oli vähän kommuuneja eikä niiden olemassaoloaika ollut pitkä. Kun al-

* Puuta on hiukan yli 16 kg. Suom.

koi joukkomittainen kolhoosirakennustyö, muuttuivat kommuunit arttelitalouksiksi.

Kollektivisoinnin alkukaudella, vuosina 1928—1929 Neuvostoliitossa olivat aika laajalti levinneitä *maanmuokkausosuuskunnat*. Tuon kollektiivisen talousmuodon erikoispiirre oli se, että talonpojat liittyivät maapalstansa yhteen, hankkivat koneita ja niiden avulla muokkasivat maata ja korjasivat viljan yhteisvoimin. Jokainen talonpoika hoiti kuitenkin itse omaa erillistä talouttaan. Koottu sato jaettiin osuuskunnan jäsenten kesken kullekin kuuluvan maasuuden suuruuden eikä työn mukaan. Köyhät ja keskivarakkaat talonpojat vakuutuivat pian siitä, että maanmuokkausosuuskunta on kollektiivisen taloudenhoidon muotona puutteellinen. Talonpoikien maapalstat olivat erilaisia. Kaikki tekivät työtä suunnilleen saman verran, mutta satoa jaettaessa suurimman osan siitä saivat ne, joilla oli isompi maapalsta. Siksi maanmuokkausosuuskunta ei voinut herättää sen kaikissa jäsenissä kiinnostusta työn tuottavuuden kohottamisesta. Se tyydytti ennemminkin varakkaiden ja suuria maapalstoja omistavien talonpoikien etuja. Kulakitkin liittyivät maanmuokkausosuuskuntaan. Se oli heille edullista. Maanmuokkausosuuskuntien jäsenyyden varjolla kulakit käyttivät hyväkseen neuvostovaltion osuuskunnille myöntämiä huojennuksia ja välttyivät heille säädettyjen korotettujen verojen suorituksesta. Kulakit eivät tavallisesti tehneet työtä maanmuokkausosuuskunnissa, vaan mieluummin palkkasivat työntekijöitä tai osuuskunnan jäsenenä olleita köyhiä talonpoikia. Maanmuokkausosuuskunnat antoivat suuria etuisuuksia ja tuloja kulakeille. Nuo osuuskunnat eivät siis hävittäneet kulakkien harjoittamaa riistoakaan. Tuo kaikki johti siihen, että talonpoikien enemmistö ei hyväksynyt maanmuokkausosuuskuntia kollektiivisen talouden muotona.

Talonpojat katsoivat sopivimmaksi ja parhaaksi muodoksi *maatalousarttelin*, josta tuli kollektiivisen talouden perusmuoto. Arttelia (kolhoosia) perustaessaan talonpojat hyväksyivät säännöt, joissa määriteltiin, mikä omaisuus kuuluu yhteiskunnallistettavaksi ja miten kollektiivista taloutta hoidetaan. Kolhoosin asioiden hoitoa varten valittiin hallinto ja sen puheenjohtaja sekä tarkastuslautakunta valvomaan hallinnon toimintaa. Kolhoosin jokainen jäsen osallistui yleisissä kokouksissa kaikkien talouden ja kolhoo-

silaisten etuja koskevien tärkeiden kysymysten ratkaisuun. Maatalousarttelin yhteiseen omaisuuteen kuuluivat työeläimet (hevokset, härät), osa hyötykarjasta (lehmistä, sioista, lampaista) ja peruskalustosta ja tuotantorakennukset. Maat, jotka ennen olivat erillisinä palstoina talonpoikien yksityiskäytössä, liitettiin yhtenäiseksi maapalstaksi. Kolhoositalonpoikien yksilölliseen omistukseen jäi osa hyötykarjasta, siipikarja, pieni työkalusto ja koko henkilökohtainen omaisuus: talo, kotitalousesineet. Lisäksi jokainen kolhoosilaisperhe sai omaan käyttöönsä asuntopalstan. Eri alueilla asuntopalstan suuruus oli erilainen, 0,3—1 ha. Kolhoosin jäsen sai maksun työstään sen määrää ja laatua vastaavasti.

Sitä mukaa kuin kolhoosit kasvoivat, puolue kiinnitti yhä suurempaa huomiota niiden sisäisen elämän järjestelyyn ja lujittamiseen. Kolhoosilaisia oli autettava työn oikeassa järjestämisessä ja kurin aikaansaamisessa. Oli kehitettävä sellaiset työmenetelmät, jotka *olisivat saaneet kolhoosilaiset kiinnostumaan yhteiskunnallisen talouden kehityksestä*. Puolue ratkaisi noita kysymyksiä ja laati kolhooseille suosituksia yleistämällä parhaiden maatalousartteleiden kokemusta.

Työn luettelointia varten kolhooseja kehoitettiin laatimaan töiden suoritusnormit: kuinka paljon on kynnettävä maata yhden työpäivän aikana hevosauralla, montako lehmää on hoidettava jne. Nuo normit säädettiin talonpoikien käytännön perustalla ja niitä uusittiin sitä mukaa kuin kolhoosit saivat koneita. Työn mittayksiköksi säädettiin sovinnainen *työpäivä*. Työpäivä oli sekä työn että tuotteiden jaon mitta.

Ensin työpäivä laskettiin jokaiselle, joka teki työtä päivän, riippumatta siitä, mitä kukin ehti tehdä. Se ei saanut kolhoosilaisia kiinnostumaan työnsä tuloksista. Jotkut kolhoosin jäsenet yrittivät päästä helpompaan työhön. Kasvitarhan vahti sai vahtivuorostaan työpäivän samoin kuin kyntäjä tai niittäjäkin. Pian tuo epäkohta korjattiin. Päivännormin täyttöä eri töissä alettiin arvioida työpäivinä työn vaikeuden ja raskauden mukaan. Esimerkiksi traktorinajajan normi arvioitiin kahdeksi ja puoleksi työpäiväksi, hevosauralla kyntäjän 1,75 työpäiväksi, kasvitarhan vahdin 0,75 työpäiväksi jne. Normien ylittämistä laskettiin lisätyöpäiviä, jos työ vastasi laatuvaatimuksia. Hyvin työskentelevä traktorinajaja voi saada päivässä kolme työpäivää tai enemmänkin.

Jokaisella kolhoosilaisella oli työkirja, johon merkittiin kuukausittain kaikki hänen ansaitsemansa työpäivät. Tiedot kolhoosilaisille lasketuista työpäivistä asetettiin kaikkien nähtäväksi. Sellainen työn luetteloinnin järjestys sai kolhoosilaiset kiinnostumaan työstään ja lujitti kuria. Jokainen pyrki kohottamaan ammattitaitoaan saadakseen paremmin palkattua työtä. Jokainen tiesi saavansa sitä enemmän rahaa ja tuotteita, mitä enemmän ansaitsee työpäiviä.

Kolhooseissa perustettiin tuotannollisia työprikaateja. Ne saivat hoidettavakseen määrätyt maapalstat, ja niiden käyttöön annettiin työjuhtia, koneita ja kalustoa. Myös karjanhoitoon kiinnitettiin määrätyt henkilöt. Tuo kaikki lujitti kolhoosilaisten vastuullisuutta yhteiskunnallisen omaisuuden suojelemisesta ja lisäämisestä. Osan tuotteistaan kolhoosit luovuttivat suunnitelman mukaisesti valtiolle maksusta. Loput tuotteet jäivät kolhoosien haltuun. Vuoden lopussa kolhoosilaisten kokous ratkaisi, minkä verran mitään tuotteita jätetään siemeneksi, karjan rebuksi ja vakuusvarannoiksi, minkä verran jaetaan kolhoosilaisille työpäivistä (ts. yhteistaloudessa tehdyn työn määrän ja laadun mukaan) ja minkä verran myydään kolhoositorilla. Kolhoosien rahatulot jaettiin myös osittain työpäivien mukaan ja loput käytettiin yhteistalouden kehitykseen sekä yhteisiin kulttuuritarpeisiin. Ennen tulojen lopullista jakoa kolhoosilaiset voivat saada tuotteita ja rahaa ennakkomaksuna ansaitsemiensa työpäivien mukaisesti. Tuollainen järjestys sai kolhoosit ja jokaisen kolhoosilaisen erikseen kiinnostumaan talouden laajentamisesta.

Alkuaikoina kolhoosien kehitystä jarrutti kolhooseihin soluttautuneiden kulakkien myyräntyö sekä kokeneiden työntekijäin puute. Tammikuussa 1933 kone- ja traktoriasemille sekä neuvostotiloille perustettiin poliittiset osastot kolhoosien ja neuvostotilojen organisatorista ja poliittista lujittamista varten. Puolue lähetti poliittisiin osastoihin työhön kokeneita ja arvovaltaisia kommunisteja. Poliittiset osastot valitsivat ja asettivat kolhooseihin johtotyöhön yli 250 000 etumaista kolhoositalonpoikaa, muun muassa lähes 30 000 kolhoosien puheenjohtajiksi. Kun maaseudun puoluejärjestöt ja kolhoosien johtava työntekijäkunta oli saatu lujitettua poliittisten osastojen avulla, nuo osastot lakkautettiin ja yhdistettiin paikallisiin puolue-eliimiin.

Puolue tutki ja yleisti kolhoosirakennustyön käytäntöä ja neuvotteli talonpoikain kanssa, miten olisi parasta järjestää kolhoosituotanto, miten kolhoosit saataisiin lujitetuksi nopeammin ja miten saataisiin kolhoosilaisten elämä vauraammaksi. Pidettiin kaksi yleisliittolaista kolhoosilaisiskureiden edustajakokousta.

Puolue sosialistisen uudestirakentamisen järjestäjänä

Ensimmäisellä viisivuotiskaudella kommunistisen puolueen johto-osuus ilmeni entistä täydellisempänä. Se läpäisi uuden poliittisen tutkinnon ja kartutti arvokasta kokemusta joukkojen johtajana yhteiskunnan sosialistisen uudestirakentamisen oloissa.

Puolue osoitti suurta johdonmukaisuutta ja lujuutta Leninin perusteelman ja puolueen leniniläisessä ohjelmassa esitetyn päälinjan noudattamisessa. Sitä eivät pystyneet horjuttamaan enempää maan sisäisten pikkuporvarillisten aineiden painostus kuin ulkomaisten porvariston ideologioiden ja sen apureiden ilkeämieliset ennustukset. Puolue ei poikennut vähääkään maan teollistamiseen ja maatalouden kollektivisointiin ottamastaan suunnasta. Noiden päätehtävien ratkaisuun puolue suuntasi kaikki voimansa sekä neuvostokansan voimat. Viisivuotissuunnitelman täyttämiseen mobilisoitiin maan kaikki varat ja mahdollisuudet.

Puolueen päälinjan toteuttamisessa saavutettu menestys kohotti puolueen arvovaltaa kansan johtajana ja edisti sen rivien tiivistymistä entisestään. Viisivuotiskauden viimeisinä vuosina puolueessa ei ollut minkäänlaisia opportunistisia poikkeamia. Entisten puolueenvastaisten ryhmäkuntien — trotskilaisten, zinovjevilaisten, buharinilaisten — osanottajat, jotka olivat tunnustaneet erehdyksensä, liittyivät suurimmalta osaltaan kamppailuun puolueen päälinjan toteuttamiseksi. Puolueen 16. edustajakokous (1930) osoitti puolueen ehyen aatteellisen ja järjestöllisen yhtenäisyyden ja sosialismin laajan rynnistyksen menestykset koko rintamalla, kaupungissa ja maaseudulla.

Puoluejärjestöt olivat kasvaneet ja lujittuneet. Maan parhaimmisto liittyi puolueen riveihin. Puolueen jäsenmäärä oli viisivuotiskaudella kaksinkertaistunut ja vuoden 1933 alkuun mennessä se oli kolme miljoonaa.

Puolueen poliittinen ja järjestötyö oli tullut konkreettisemmaksi ja joustavammaksi. Puolue oli kehittänyt sosialistisen rakennustyön käytännöllisen johdon uusia muotoja

Kolhoosin kommunistisolun kokous

ja menetelmiä ja lähentänyt järjestönsä kansanjoukkoihin, tuotantoon. Suurissa tehtaissa ja uudisrakennuksilla, missä työskenteli satoja kommunisteja, perustettiin puoluekomitea, työosastoissa perustettiin puoluesolu ja prikaateissa puolueyhmä. Suurissa kaupungeissa perustettiin puoluekomitea (puolueen kaupunkikomitea). Tuo kaikki lähensi puolue-elimä tuotantoon ja voimisti puolueen vaikutusta työläisjoukkoihin. Kommunistien etujoukon osuus tuotannossa kohosi. He olivat työrintaman ratkaisevilla kaistoilla: uudisrakennuksilla, kaivoksissa, koneiden, maasuunien ja martinuunien ääressä. Ammattiliitto- ja nuorisoliittojärjestöt rakennettiin uudelleen tuotantoperiaatteen mukaan.

Maaseudulla puoluejärjestöt rakennettiin myös uudelleen. Ennen kollektivisointia maaseudulla oli alueellisia puoluesoluja. Kaikkien kyseisen kyläneuvoston tai volostin alueella sijaitsevien kylien, kolhoosien ja neuvostotilojen kommunistit kuuluivat yhteen puoluesoluun. Samaan puoluesoluun kuului kolhoosilaisia, neuvostotilojen työläisiä, yksityistalonpoikia, agronomeja, opettajia. Kolhoosijärjestelmän perustamisen jälkeen puoluesolut rakennettiin uudelleen tuotannollisen periaatteen mukaan. Kolhooseissa, jois-

sa oli kommunisteja, perustettiin itsenäisiä puoluesoluja. Kolhooseissakin kommunistit työskentelivät ratkaisevilla aloilla: traktorinajajina, kone- ja peltomiehinä, karjanhoitajina. Kolhoosien ja neuvostotilojen johdon parantamiseksi, puolue- ja neuvostoelinten lähentämiseksi niihin maaseudun suuret hallinnolliset yksiköt — ujestit ja piirikunnat — jaettiin piireiksi. Piirikeskukseen perustettiin puolueen piirikomitea ja piirineuvosto. Puolueen piirikomiteain työntekijät alkoivat käydä usein kolhooseissa ja antaa tehokkaampaa apua puoluesoluille uuden kolhoosielämän järjestelyssä.

Ensimmäisen viisivuotissuunnitelman menestyksellinen täyttäminen oli kommunistisen puolueen laajan poliittisen ja organisatorisen toiminnan sekä työväenluokan, työtätekevien talonpoikien ja neuvostosivistyneistön sankarillisten ponnistusten tulos.

**Neuvostoliiton
saavutukset
vaikuttivat
koko maailmaan**

Ensimmäisen viisivuotiskauden saavutukset osoittivat koko maailmalle suunnitelmallisen sosialistisen talousjärjestelmän paremmuudet kapitalistiseen verraten ja vaikuttivat kumouksellistavasti

kapitalististen maiden työtätekeviin. Samaan aikaan kun Neuvostoliitto kehitti nopeaa vauhtia talouttaan kapitalistista maailmaa järkytti ennen kuulumattoman voimakas vuosien 1929—1932 talouspula. Pulan kourissa olivat kaikki kapitalistiset maat, ja se kärjisti äärimmilleen kaikki kapitalismin ristiriidat. Se johdatti tuotannon jyrkkään laskuun ja valtavaan työttömyyteen. Yksin USA:ssa oli 15—17 miljoonaa työtöntä. Työttömyys ja sen aiheuttama kurjuus saattoivat työläiset epätoivon partaalle, he alkoivat nousta yhä päättävämmin taisteluun sortajia vastaan. Monissa maissa kasvoi kommunistisen puolueen vaikutus. Esimerkiksi Saksassa vuoden 1932 valtiopäivävaaleissa kommunistinen puolue sai lähes 6 miljoonaa ääntä.

Porvaristo etsi ulospääsyä vaikeuksistaan sodissa, vieraiden alueiden valtauksissa. Julistamatta sotaa Japani valloitti jo 1931 Kiinan koilliset maakunnat ja muodosti sodan pesäkkeen Kaukoidässä. Keski-Euroopassa muodostui toinen hyvin vaarallinen sodan pesäke. Tammikuussa 1933 Saksan imperialistit pystyttivät fasisin diktatuuriin, asettivat valtaan hitleriläisen puolueen. Fasistit hävittivät kaikki demokraattiset oikeudet ja vapaudet ja

aloittivat julmat rankaisutoimet kaikkia Saksan edistyk- sellisiä voimia ja ensi vuorossa kommunisteja vastaan. He julistivat avoimesti päämääräkseen Saksan maailmanher- ruuden pystyttämisen. Luopuen kaikista Versaillesin rau- hansopimuksen mukaisista Saksan sitoumuksista Hitlerin hallitus aloitti hurjan kilpavarustelun käyttämällä siihen tarkoitukseen myös talouden jälleenrakentamisen nimellä USA:lta ja muilta kapitalistisilta mailta saamiaan tavat- toman suuria lainoja.

Fasistinen Italia hyökkäsi 1935 Etiopian kimppuun. Vuonna 1936 Saksa ja Italia lähettivät sotajoukkojaan Es- panjan tasavallan hallitusta vastaan nousseiden fasististen kapinoitsijain avuksi. Samana vuonna Saksa ja Japani solmivat niin sanotun Kominternin-vastaisen liiton. Siihen yhtyi myös Italia. Muodostui kolmen aggressiivisen valtion sotaliitto, joka oli suunnattu ennen kaikkea Neuvostoliit- toa vastaan. Samaan aikaan Saksan, Japanin ja Italian val- lanpitäjät, jotka hankkivat »ristiretkeä kommunismia vas- taan», valmistelivat sotaa jakaakseen maailman uudelleen, kaapatakseen Englannin, Ranskan ja USA:n siirtomaat.

Oli kypsymässä toinen maailmansota. Neuvostoliiton kommunistipuolue näki ennakolta tuon vaaran. Neuvosto- hallitus teki kaiken voitavansa liittääkseen yhteen rau- hantahtoiset valtiot kollektiivisen turvallisuuden aikaan- saamiseksi ja yhteisen vastaiskun antamiseksi viholliselle ja solmi siinä tarkoituksessa avunantosopimuksia useiden valtioiden kanssa. Vastoin maidensa kansallisia etuja USA:n, Englannin ja Ranskan hallitsevat piirit suhtau- tuivat kuitenkin suvaitsevasti fasistisiin sodanlietsojiin, antoivat näiden rosvota rankaisemattomasti ja yrittivät suunnata ne Neuvostoliittoa vastaan torjuakseen siten it- seensä kohdistuneen vaaran.

Sisäpolitiikassaan monien maiden porvaristo seurasi Saksan esimerkkiä ja pyrki yhä itsepintaisemmin pystyt- tämään avoimen fasistidiktatuurin. Toisin kuin Saksassa, missä sosialidemokraattisen puolueen oikeistijohtajat kiel- täytyivät yhteistyöstä kommunistien kanssa ja autoivat siten fasisteja pääsemään voitolle, monissa maissa fasis- min uhka aiheutti kuitenkin sosialidemokraatteja seuran- neiden laajojen työläisjoukkojen vasemmistolaistumisen. Huomattava osa talonpojista sekä eräät pikku- ja keski- varakkaan porvariston piirit esiintyivät fasismia vastaan.

Fasistit saivat vastaiskun kaikkialla, missä fasisminvastaiset voimat yhdistyivät. Siten tapahtui Ranskassa, jossa helmikuussa 1934 työläiset estivät fasistisen vallankaappausyrityksen. Sosialistisen puolueen johto allekirjoitti sopimuksen yhteistoiminnasta kommunistien kanssa fasisteja vastaan. Helmikuussa 1934 Itävallassa puhkesi aseellinen kapina fasistisen diktatuurin pystyttämisyrittystä vastaan, Wienin työläiset — kommunistit ja sosialidemokraatit — nousivat kapinaan. Samana vuonna Italian kommunistinen ja sosialistinen puolue aloittivat yhteistoimintansa.

Kesällä 1935 pidettiin Kominternin 7. kongressi, jossa olivat edustettuina 65 maan kommunistiset puolueet. Bulgarian ja kansainvälisen kommunistisen liikkeen huomattavan toimihenkilön Georgi Dimitrovin alustuksen pohjalta kongressi kehotti kommunistisia puolueita saamaan aikaan työväenluokan *toimintayhtenäisyyden* taistelussa fasismiin uhkaa ja sodan vaaraa vastaan kommunistien ja sosialidemokraattisten työläisten yhteistoiminnan tietä. Kongressi asetti tehtäväksi luoda proletariaatin yhtenäisyyden perustalla *laajan fasisminvastaisen kansanrintaman*, liittää työväenluokan ympärille talonpojat, kaupunkien pikkuporvariston ja sivistyneistön. Kongressi katsoi myös välttämättömäksi luoda *imperialisminvastaisen yhteisrintaman* siirtomaissa ja epäitsenäisissä maissa. Se kehotti kaikkia kansoja tukemaan maita, jotka taistelevat riippumattomuutensa puolesta, aggressiota ja imperiaalistista sortoa vastaan. Suurimmassa osassa maita sosialidemokraattisten puolueiden oikeistojohtajat olivat kuitenkin kuuroja noille kehotuksille.

Leniniläinen sosialismin rakentamissuunnitelma on toteutettu elämässä

Neuvostomaan kommunistit pitivät kansainvälisenä velvollisuutenaan sosialistisen valtion mahdin lujittamista. Ensimmäinen viisivuotiskausi antoi maalle hyvän kehitysvauhdin. Kansa oli innostuksen vallassa. Sellaisten olosuh-

teiden vallitessa pidettiin puolueen 17. edustajakokous tammikuussa 1934. Edustajakokous teki yhteenvedot saavutetusta ja keskitti huomion sosialistisen talouden kehittämiseen edelleen sekä maan puolustusmahdin lujittamiseen.

Edustajakokous hyväksyi Neuvostoliiton kansantalouden kehittämisen toisen viisivuotissuunnitelman vuosiksi 1933—1937. Puolue asetti toiselle viisivuotiskaudelle kak-

si perustehtävää: *poliittisen* — tehdä loppu kapitalistisista aineksista ja hävittää täydellisesti syyt, jotka aiheuttivat ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston sekä yhteiskunnan jakautumisen riistäjiin ja riistettyihin — ja *taloudellisen* — viedä päätökseen kansantalouden kaikkien alojen tekninen uudelleenrakentaminen. Näiden tehtävien ratkaiseminen turvasi:

- sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen Neuvostoliitossa pääpiirteissään;
- sosialistisen tuotannon nopean kasvuvauhdin;
- neuvostokansan elintason nopean kohoamisen;
- Neuvostoliiton itsenäisyyden lujittumisen teknisessä ja taloudellisessa suhteessa;
- maan puolustuskuntauisuuden paranemisen.

Toisen viisivuotiskauden suunnitelmatehtävät olivat entistä suuremμοisemmat. Viisivuotiskaudella oli määrä lisätä teollisuustuotteiden tuotantoa yli kaksinkertaisesti ja maataloustuotteiden tuotantoa kaksinkertaisesti. Sähkövoiman ja teräksen tuotanto kasvaisi miltei kolminkertaisesti, kivihiiilen kaksinkertaisesti. Koneenrakennusteollisuuden oli annettava kansantaloudelle riittävästi nykyaikaista konekalustoa. Koneenrakennusteollisuuden oli valmistettava niin suuri määrä koneita, että kahden viisivuotiskauden aikana rakennetut ja uudelleen kalustetut tehtaat pystyisivät tuottamaan neljä viidesosaa koko teollisuustuotteiden tuotoksesta. Maataloutta varten suunniteltiin valmistettavaksi yli 500 000 traktoria, noin 100 000 leikkuupuimuria ja yli 100 000 autoa. Rautatieliikenteen veturi- ja vaunukanta oli suunniteltu uusittavaksi.

Puolueella oli edelleenkin suuntana uusien tuotannonalojen perustaminen lähemmäksi raaka-ainelähteitä. Ensiarvoista huomiota kiinnitettiin teollisuuden kehittämiseen Uralilla, Siperiassa, Kaukoidässä, Kazahstanissa, Keski-Aasiassa ja Baškiriassa. Näillä alueilla perustettiin uusia teollisuuden tukikohtia. Se oli tärkeää niin maan taloudellisen kehityksen kuin sen puolustuskuntauisuuden lujittamisenkin kannalta, sillä uudet teollisuuskeskukset olivat kaukana rajoilta. Raskaan teollisuuden kehittämiseen maan itäisillä alueilla suunnattiin lähes puolet kaikista viisivuotissuunnitelman edellyttämistä perussijoituksista.

Suunnitelma edellytti monien uusien kevyen teollisuus-

den tuotantolaitosten rakentamista sekä vanhojen uudelleenrakentamista.

Kulutustarvikkeiden tuotanto laajeni. Kolhoosit ja valtiontilat kehittivät yhteiskunnallista talouttaan ja tuottivat yhä enemmän raaka-aineita teollisuudelle sekä elintarvikkeita kaupunkilaisväestölle.

Tuo kaikki teki mahdolliseksi asettaa toisessa viisivuotissuunnitelmassa tavoitteeksi tavarankierron kasvun kaksi ja puoli kertaisesti sekä työläisten ja toimihenkilöiden reaalityön kohoamisen kaksinkertaisesti. Kolhoositalonpoikien tulot niin ikään lisääntyivät. Neuvostoihmiset alkoivat nauttia työnsä tuloksia voitettuaan vaikeudet, joita oli ollut väestön turvaamisessa ruokatarvikkeilla, vaatteilla ja jalkineilla ja jotka aiheutuivat raskaan teollisuuden luomiseen tehdyistä suurista sijoituksista sekä maatalouden sosialistisesta uudestijärjestämisestä. He vakuutuivat yhä varmemmin siitä nerokkaasta ennakkonäkemyksestä, jolla suuri Lenin oli laatinut Neuvostoliiton sosialistisen rakennustyön suunnitelman, ja siitä viisaudesta, jolla kommunistinen puolue toteutti varmasti ja johdonmukaisesti tuota suunnitelmaa.

Puolueen merkittävänä saavutuksena oli suuria perusrakennustöitä varten sekä kansantalouden kaikkien alojen kehityksen rahoittamista varten tarvittavien varojen kasaamisongelman ratkaiseminen. Jokainen teollistamisen tielle astuva maa kokee kärkevää varojen puutetta. Sitä koki myös Neuvostoliitto, joka ratkaisi kuitenkin omin voimin, ilman ulkoapain saatua apua tuon ongelman.

Neuvostoliiton tärkeimpänä varojen kasaamislähteenä on tuotantovälineiden sosialistinen omistus. Se antaa neuvostovaltiolle mahdollisuuden keskittää käsiinsä huomattavan osan sosialististen tuotantolaitosten tuottamasta voitosta ja käyttää kootut varat järkipäisesti, suunnitelmallisesti. Mitä enemmän pantiin käyntiin uusia tuotantolaitoksia, sitä enemmän valtiolle karttui varoja. Teollistamisen alkuvaiheessa, jolloin suurin osa tuotantolaitoksista oli rakenteilla, jouduttiin kuitenkin kokemaan suuria vaikeuksia. Se oli kiertämätöntä. Tuo vaihe oli läpäistävä. Puolue selitti neuvostoihmisille totuudellisesti tilapäisten vaikeuksien syyn, joten he ymmärsivät sen oikein ja kestivät miehuullisesti monet puutteet. Kun uusia tuotantolaitoksia alettiin panna käyntiin toinen toisensa

jälkeen, neuvostoihmisten elintaso alkoi nopeasti kohota.

Kansantalouden teknisen uudestirakentamisen toteuttaminen oli sosialistisen kasautumisen uusi tärkeä lähde. Tehtaat, kaivokset, kulkulaitos, tietoliikenne, valtiontilat ja kolhoosit varustettiin uudella tekniikalla. Työläisten ja talonpoikien työn tuottavuus kohosi ja tuotteiden omakustannusarvo laski. Sosialistisen omistuksen vakiintuminen kansantalouden kaikilla aloilla ja noiden alojen tekninen uudestirakentaminen lisäsivät vuosi vuodelta valtionvarojen kasvua. Maan sisäisten varojen kasautumisongelma oli ratkaistu lopullisesti. Neuvostovaltio sai mahdollisuuden suorittaa yhä laajemmassa mitassa perusrakennustöitä ja lisäksi suunnata suurempia varoja kansan sosiaalisten ja kulttuuritarpeiden tyydyttämiseen, sen elintason kohottamiseen.

Valtion tulolähteitä olivat myös väestöltä perittävät verot ja sisäiset lainat. Mutta ne muodostivat vähäisen erän valtionbudjetissa. Ensimmäisellä viisivuotiskaudella veroina ja lainoina kootut varat kattoivat vain kahdeksasosan valtion menoista ja toisella viisivuotiskaudella sitäkin pienemmän osan.

Valtio käytti vuosittain suuria varoja kulttuurirakennustyöhön. Neuvostomaassa oli jo vuonna 1930 saatettu voimaan yleinen pakollinen alkeisopetus. Kaikki kouluikäiset lapset pantiin kouluun. Kouluissa työskenteli lähes miljoona opettajaa. Suurta opetustyötä tehtiin aikuisen väestön keskuudessa. Kansa tyydytti ahneesti tiedonjanoaan. Kymmenet miljoonat miehet ja naiset oppivat luku- ja kirjoitustaidon. Sillä oli erikoisen tärkeä merkitys aikaisemmin takapajulle jääneiden kansallisuuksien väestölle. Toisella viisivuotiskaudella avattiin satoja erikoisalojen opistoja ja korkeakouluja. Yksin korkeakouluissa opiskeli vuonna 1937 yli 500 000 ylioppilasta, ts. enemmän kuin kaikissa Länsi-Euroopan maissa yhteensä.

Neuvostoyhteiskunnan henkinen elämä muuttui vuosi vuodelta rikkaammaksi. Kirjastojen lukusalit, teatterit, elokuvateatterit, museot olivat aina täynnä kävijöitä. Jatkuvasti kasvoi kirjojen, aikakaus- ja sanomalehtien kysyntä, ja niiden painosmäärät lisääntyivät nopeasti. Neuvostoihmiset osoittivat erikoisen suurta mielenkiintoa yhteiskuntapoliittiseen kirjallisuuteen, Marxin, Engelsin ja Leninin neorokkaiden teosten tutkimiseen. Neuvostokansa kohotti siis

Aikuiset opettelemassa luku- ja kirjoitustaitoa

1930-luvun puoliväliin mennessä neuvostomaan aikuinen väestö melkein kokonaisuudessaan oli oppinut erityisissä kouluissa luku- ja kirjoitustaidon

yleissivistyksellistä tasoaan sekä poliittista tietoisuuttaan ja omaksui tieteellistä maailmankatsomusta.

Toinen viisivuotissuunnitelma herätti neuvostoihmisissä uutta tarmoa, kuten puolue oli odottanutkin. Se ilmeni tuotannon uudistajien liikkeenä uuden tekniikan omaksumisen ja teknisten normien tarkistamisen puolesta. Syksyllä 1935 donbassilainen kaivosmies Stahanov louhi yhden työvuoron aikana 102 tonnia kivihiiltä ylittäen tavallisen työnormin 14-kertaisesti. Hänen saavutuksestaan sai tietää koko maa lehditse ja radioitse. Heti alkoi ilmaantua Stahanovin seuraajiksi kaivosmiehiä, rauta- ja terästeollisuuden sekä koneenrakennusteollisuuden työläisiä, kutojia, rautatieläisiä, neuvostotilojen sekä kone- ja traktoriasemien työläisiä. Puoluejärjestöt kannattivat tuotannon uudentajia. Puolueen Keskuskomitea järjesti marraskuussa 1935 teollisuuden ja liikenteen valiotyöläisten yleisliittolaisen neuvottelukokouksen ja kannatti stahanovilaisten maineikasta aloitetta. Tuotannon uudentajien liikkeestä tuli koko kansan liike. Se todisti sitä, että oli koittanut uusi kilpailun vaihe, joka oli seurausta uuden konetekniikan omaksumisesta.

Saattaa herätä kysymys: mikä kannusti tuotannon uuden-

tajia tekemään niin uutterasti työtä? Ehkä heidän yksilöllinen rikastumispyrkimyksensä? Ei suinkaan. Stahavilaisen liikkeen suurimpana liikkeellepanevana voimana oli se, että työläiset tajusivat patrioottisen velvollisuutensa ja tahtoivat tuotannollisella työllään kartuttaa maan rikkauksia, tehdä työtä synnyinmaan ja kansan hyväksi.

Uudentajat olivat suurimmalta osaltaan nuorisoa, joka oli aloittanut työtoimintansa neuvostovallan aikana. Heidän nähtensä ja heidän osanotollaan maa nousi rappiotalasta ja takapajuisuudesta mahtiin ja kukoistukseen. Puolueen johdolla, kamppailussa sosialistisen rakennustyön vaikeuksia vastaan muovautui sosialistisen yhteiskunnan uusi, leninismin aatteilla rikastunut ihminen. Puolue oli ylpeä, että se oli kasvattanut uuden sukupolven uskolliseksi kommunismin aatteille, vallankumouksellisten perinteidensä ansiokkaaksi jatkajaksi, uhrautuvaisiksi työhmisiksi, jotka olivat aina valmiit puolustamaan sosialismin saavutuksia.

Tuotannon uudentajien liike joudutti toisen viisivuotissuunnitelman täyttämistä. Teollisuuden toinen viisivuotissuunnitelma, samoin kuin ensimmäinenkin, täytettiin 4 vuodessa 3 kuukaudessa. Oli pantu käyntiin satoja uusia tehtaita, voimalaitoksia, kaivoksia ja öljykaivoja. Tuhannet vanhat tuotantolaitokset oli varustettu uusilla koneilla. Vietiin päätökseen mustan metallurgian kahden jättiläislaitoksen — Magnitogorskin ja Kuznetskin kombinaatin — rakennustyöt. Uralin ja Kramatorskin konetehtaiden, Harkovin turbogeneraattoritehtaan ja monien muiden tehtaiden rakennustyöt. Uralin-Kuznetskin teollisuuskompleksi tuotti 1937 miltei kolmanneksen koko mustan metallurgian tuotoksesta ja yli neljänneksen maassa tuotetusta kivihiilestä. Neuvostoliiton teräksentuotanto kasvoi 6,9 miljoonasta tonnista (1932) 17,7 miljoonaan tonniin (1937). Teräksentuotannossa Neuvostoliitto sivuutti sellaiset kehittyneet kapitalistiset maat kuin Englannin ja Ranskan.

Parhaat tulokset saavutettiin koneenrakennuksen alalla. Koneenrakennusteollisuus pystyi nyt tuottamaan monimutkaisimpiakin koneita ja nykyaikaisinta kalustoa. Vuonna 1930 vielä yhdeksän jokaisesta kymmenestä voimalaitoksille asennetusta turbiinista ja generaattorista oli ulkomailta ostettuja. Vuonna 1937 kahdeksan jokaisesta kymmenestä asennetusta turbiinista ja kaikki generaattorit oli val-

mistettu kotimaassa. Vähemmässä kuin kymmenessä vuodessa neuvostomaassa oli toteutettu *koko kansantalouden tekninen uudestirakentaminen*. Neuvostoliitosta tuli maailman kolmanneksi suurin teollisuusmaa USA:n ja Saksan jälkeen. Se oli työväenluokan ja teknisen sivistyneistön ansiota.

Kolhoositalonpojat kulkivat rinnan työväenluokan kanssa. Toisen viisivuotiskauden loppuun mennessä maatalouden kollektivisointi oli viety päätökseen. Vuonna 1937 kolhooseihin oli liittynyt 18,5 miljoonaa talonpoikaistaloutta. Kymmenvuotiskaudella maaseutu oli muuttunut uskomattomasti. Pelloilta olivat kadonneet raja-aidat ja talonpoikien kapeat yksityispalstat; niiden tilalla olivat laajat yhtenäiset viljelmät. Sahrat ja kosselit, joilla talonpojat muokkasivat maata, olivat kadonneet. Niiden tilalla oli traktoreita ja muita koneita. Vuonna 1937 maataloudessa oli käytössä yli 450 000 traktoria ja noin 130 000 leikkuupuimuria. Kolhoosit laajensivat kylvöalaa, satoisuus kohosi, perustettiin karjafarmeja. Kolhoosikyliä kunnostettiin: rakennettiin uusia asuintaloja, kouluja, kerhotaloja, lääkintäasemia.

Puolue ja neuvostovaltio antoivat kolhooseille kaikkinaista apua. Maa oli annettu niiden käyttöön ikuisesti. Vuosi vuodelta lisääntyi kolhooseja palvelevien kone- ja traktoriasemien määrä. Konemiehiä valmennettiin pääasiallisesti valtion kustannuksella. Kolhoosijärjestelmän lujiittamiselle oli suuri merkitys vuoden 1935 alussa pidetyllä kolhoosilaisiskureiden toisella edustajakokouksella. Puolueen ja hallituksen johtajat olivat edustajakokouksessa. Etumaiset kolhoositalonpojat esiintyivät edustajakokouksessa, selostivat työkokemuksiaan ja tekivät paljon arvokkaita ehdotuksia. Kokous hyväksyi maatalousarttelin mallisäännöt. Ne sisälsivät kolhoosituotannon järjestelyä sekä kolhoosielämän sisäistä järjestystä koskevat perusajatukset ja ohjeet.

Tärkein neuvostomaaseudulla tapahtunut muutos oli kulakkien häviäminen. Katosi myös kulakkien uudestisyntymiselle otollinen maaperä — talonpoikien yksityisomistuksellinen pientalous. Kaupungeissa kapitalistiset ainekset (yksityisyrittäjät ja -kauppiat) oli hävitetty jo ensimmäisen viisivuotiskauden alussa. Täten siis oli ratkaistu menestyksellisesti toisen viisivuotiskauden tärkein poliittinen tehtävä, oli hävitetty kapitalististen ainesten jäänneet ja niiden syntymistä aiheuttavat syyt.

Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton vaakuna

Kahden ensimmäisen viisivuotiskauden tuloksena Neuvostoliitossa oli hävitetty täydellisesti riistäjäluokat, hävitetty syyt, jotka aiheuttavat ihmisen harjoittamaa toisen ihmisen riistoa, ja rakennettu pääpiirteissään sosialistinen yhteiskunta. Maassa oli ratkaistu kapitalismin ja sosialismin välisen siirtymäkauden päätehtävät. Leniniläinen suunnitelma sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa oli toteutettu elämässä. Kuten tunnettua kapitalismi tarvitsi muovautumistaan varten satoja vuosia. Sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa tarvittiin kaikkiaan vain kaksi vuosikymmentä. Kun lisäksi otetaan huomioon, että sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa tapahtui poikkeuksellisen epäsuotuisissa olosuhteissa, niin voidaan käsitellä neuvostoihmisten uroteon suuruus sekä kansan mahtavat voimat aktiiviseen luomistyöhön nostaneen puolueen toiminnan merkitys. Sosialismin rakentaminen niin lyhyessä ajassa todisti kaikkein varmimmin sen, että puolueen päälinja oli oikea.

Sosialistisen rakennustyön kulussa kokivat perinpohjaisen mullistuksen yhteiskuntaelämän kaikki puolet: poliittinen ja taloudellinen rakenne, yhteiskunnan luokkarakenne, ihmisten katsomukset. Maahan jäi kaksi ystäväluokkaa — työläiset ja talonpojat — sekä sosiaalisen kerrostuman muodostava sivistyneistö, joka suurimmalta osaltaan koostui entisistä työläisistä ja talonpojista.

Väestön luokkarakenteessa sekä neuvostomaan taloudellisessa ja yhteiskunnallisessa rakenteessa tapahtuneet perinpohjaiset muutokset heijastuivat Neuvostoliiton perustuslaissa, joka vahvistettiin joulukuussa 1936 neuvostojen ylimääräisessä 8. yleisliittolaisessa edustajakokouksessa. Perustuslaki vahvisti lainsäädännöllisesti sosialismin voiton Neuvostoliitossa.

Toteuttamalla elämässä leniniläisen suunnitelman, järjestämällä ja viemällä voitokkaaseen päätökseen sosialismin rakentamisen Neuvostoliitossa kommunistinen puolue antoi maailmalle näytteen yhteiskunnan vallankumouksellisesta uudistamisesta. Puolue perusteli ja tarkisteli käytännössä tuon uudistamisen tärkeimmät lainomaisuudet.

Taloudellisen asemansa ja itsenäisyytensä lujittaneesta Neuvostoliitosta tuli vakava voima kansainvälisessä elämässä. Sotalismin saavutukset Neuvostoliitossa nostattivat kaikkien maiden työtätekevien vallankumoushenkeä.

Neuvostokansan kommunismin puolesta käymän taistelun historiassa oli päättynyt tärkeä vaihe.